Färgelanda kommun

Kallelse
2023-10-11

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen

Datum och tid: onsdag 11 oktober 2023 Kl. 08:30-12:00
Plats: Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda

1	**Informationer 2023**	**2023/45**	**3**
2	**Kommundirektörens information 2023**	**2023/9**	
3	**Information samhällsutveckling 2023**	**2023/151**	
4	**Information från Fyrbodal kommunalförbund 2023**	**2023/44**	
5	**Ekonomisk information 2023**	**2023/118**	
6	**Meddelanden 2023**	**2023/8**	**4 - 9**
7	**Återrapportering av delegeringsbeslut 2023**	**2023/10**	**10 - 11**
8	Ärenden till kommunfullmäktige		
9	**Godkännande av delårsrapport 2023**	**2023/5**	**12 - 65**
10	**Godkännande av partistöd – Utbetalning av kommunalt partistöd 2024**	**2023/20**	**66 - 67**
11	Ärenden till kommunstyrelsen		
12	**Godkännande av prioriterade folkhälsoområden 2024–2025**	**2023/233**	**68 - 77**
13	**Antagande av handlingsplan för suicidprevention**	**2023/236**	**78 - 84**
14	**Antagande av kommunernas klimatlöften 2024–2026**	**2023/105**	**85 - 104**
15	**Beslut om förlängning samverkansavtal avseende socialchef**	**2023/249**	**105 - 106**
16	**Färgelanda kommuns vattentjänstplan**	**2023/247**	**107 - 133**
17	**Beslut om strategiska fastighetsfrågor** (Handlingar kommer skickas ut imorgon, 2023-10-05)	**2023/250**	
18	**Yttrande avseende remissförslag - Teknik College** (Handlingar kommer skickas ut imorgon, 2023-10-05)	**2023/234**	**134 - 146**

Färgelanda kommun

19 **Rapport**

20 **Övrigt**

Ulla Börjesson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-09-25
2023/45

Kommunstyrelsen

Information 2023

Beslutsförslag
Informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet
08:30- Jolin Sewén, *Processledare Suicidprevention Fyrbodals kommunalförbund,* informerar om suicidprevention och sitt uppdrag i Fyrbodal.

09:15 - Angelika Samuelsson, *Energi- och klimatstrateg, Dalslands miljö- & energiförbund,* informerar om den årliga energiuppföljningen.

09:45- Elisabeth Niklasson, *Säkerhetsamordnare*, informerar om antagande av riktlinjer för att förebygga och hantera hot, hat och våld mot förtroendevalda.

10:15- Thomas Forslin, *processledare för Det goda livet i Dalsland*, informerar om ´Det goda livet i Dalsland´.

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-09-26
2023/8

Kommunstyrelsen

Meddelandelista 2023

Beslutsförslag
Meddelas och läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet
Kansliet har upprättat förteckning över skrivelser och meddelanden som inkommit för anmälan vid kommunstyrelsens sammanträde.

Beslutsunderlag:
Meddelandelista 2023-08-28-2023-09-25

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Delgivning

Utskriftsdatum: 2023-09-26 **Utskriven av:** Izabel Flood

Diarieenhet: Kommunstyrelsen
Riktning: Inkomna
Datum: 2023-08-28 - 2023-09-25
Notering:

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023.1171	I	Protokoll extra bolagsstämma Färgelanda Vatten AB, 2023-08-23	Izabel Flood
2023-08-28			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1172	I	Protokoll extra Bolagsstämma per capsulam Västvatten AB 2023-08-23	Izabel Flood
2023-08-28			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1176	I	STYRELSEMÖTE MEDIAPOOLEN VÄSTRA GÖTALAND AB	Izabel Flood
2023-08-30			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1179	I	Överklagan av avslagsbeslut gällande anläggningsbidrag Föreningen Lelången cykel- och gångväg	Lehnida Huric
2023-08-31			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/23		Anläggningsbidrag 2023	
2023.1180	I	Uppsägning båtplats 7 brygga	Linnea Thor
2023-09-02			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/31		Avtal båtplatser Sundsbron	
2023.1181	I	Skrivelse från LRF kommungrupp i Färgelanda ställd till kommunstyrelsen.	Izabel Flood
2023-09-04			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1182	I	DMEN Justerat protokoll 2023-08-24	Izabel Flood
2023-09-05			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1184	I	Förslag revidering Taxor 2024 tillsyn och tillstånd	Izabel Flood
2023-09-05			Ekonomiavdelningen
KS 2023/203		Antagande av taxor 2024 tillsyn och tillstånd, NÄRF	
2023.1185	I	Utskottsbeslut revidering av taxor 2024 Tillsyn och tillstånd	Izabel Flood
2023-09-05			Ekonomiavdelningen
KS 2023/203		Antagande av taxor 2024 tillsyn och tillstånd, NÄRF	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023.1186	I	Kungörelse om huvudförhandling i mål M 395-22	Linnea Thor
2023-09-07		Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen.	Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/218		Omprövning för moderna miljövillkor för Stigen Västra vattenkraftverk i Färgelanda kommun. Mål nr M 395-22	
2023.1187	I	Kungörelse om huvudförhandling i mål M 396-22	Linnea Thor
2023-09-07			Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/283		Omprövning för moderna miljövillkor för Stigen Östra vattenkraftverk i Färgelanda kommun.	
2023.1188	I	Bidragsansökan 2023	Izabel Flood
2023-09-08			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/138		Ansökan om ekonomiskt stöd för Brottsofferjouren Fyrbodal 2022	
2023.1189	I	Verksamhetsberättelse 2022	Izabel Flood
2023-09-08			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/138		Ansökan om ekonomiskt stöd för Brottsofferjouren Fyrbodal 2022	
2023.1190	I	Årsmötesprotokoll	Izabel Flood
2023-09-08			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/138		Ansökan om ekonomiskt stöd för Brottsofferjouren Fyrbodal 2022	
2023.1191	I	Resultaträkning 2022	Izabel Flood
2023-09-08			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/138		Ansökan om ekonomiskt stöd för Brottsofferjouren Fyrbodal 2022	
2023.1192	I	Bilaga 1 - Presentation Barnens Karta	Izabel Flood
2023-09-11			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1193	I	Bilaga 2 - Syfte och värde Barnens Karta	Izabel Flood
2023-09-11			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1194	I	E-mail - Remiss_ Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027	Izabel Flood
2023-09-12			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/240		Remiss avseende Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027	
2023.1195	I	Remissförfrågan Remiss - Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027	Izabel Flood
2023-09-12			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/240		Remiss avseende Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027	
2023.1196	I	Remissversion - Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027	Izabel Flood
2023-09-12			Kansli-och IT avdelningen

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2023/240		Remiss avseende Regional biblioteksplan Västra Götaland 2024-2027	
2023.1197	I	Avsägelse Marianne Olsson (C)	Izabel Flood
2023-09-08			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/97		Avsägelse politiska uppdrag 2023	
2023.1201	I	Inkommen synpunkt gällande måltidsserveringen	Malin Eriksson
2023-09-12			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/243		Inkommen synpunkt gällande måltidsservering	
2023.1202	I	Revidering - Informationsbrev om kommuntal 2024	Izabel Flood
2023-09-14			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1203	I	Revidering - Informationsbrev om fördelningstal 2024	Izabel Flood
2023-09-14			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1204	I	Dialog om vindbruksplan - Vindbruk Dalsland	Izabel Flood
2023-09-14			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.1270	I	Inkommit brev från Stora höghult	Izabel Flood
2023-09-15			Kansli-och IT avdelningen
2023.1271	I	DMEN Justerat protokoll 2023-08-24	Izabel Flood
2023-09-05			Kansli-och IT avdelningen
2023.1272	I	Schaktkarta Transformator- Lillåvägen och Bäckvägen	Linnea Thor
2023-09-15		One Nordic PS AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/32		Ansökan och beslut om schaktningstillstånd 2023	
2023.1273	I	Översiktskarta Lillåvägen och Bäckvägen	Linnea Thor
2023-09-15		One Nordic PS AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/32		Ansökan och beslut om schaktningstillstånd 2023	
2023.1274	I	TA-Plan Transformator- Lillåvägen och Bäckvägen	Linnea Thor
2023-09-15		One Nordic PS AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/32		Ansökan och beslut om schaktningstillstånd 2023	
2023.1275	I	TA-Plan Kabelskåp- Lillåvägen och Bäckvägen	Linnea Thor
2023-09-15		One Nordic PS AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/32		Ansökan och beslut om schaktningstillstånd 2023	
2023.1276	I	Ansökan om schaktningstillstand Lillåvägen och Bäckvägen	Linnea Thor

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023-09-15		One Nordic PS AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/32		Ansökan och beslut om schaktningstillstånd 2023	
2023.1277	I	Schaktkarta Lillåvägen och Bäckvägen	Linnea Thor
2023-09-15		One Nordic PS AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/32		Ansökan och beslut om schaktningstillstånd 2023	
2023.1278	I	Fullmakt- ONE 2023 (Lillåvägen och Bäckvägen)	Linnea Thor
2023-09-15		One Nordic PS AB	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/32		Ansökan och beslut om schaktningstillstånd 2023	
2023.1279	I	Överklagan av bygglov - Nybyggnation Biogasstation BYGGF-2022-179_16, med flera	Izabel Flood
2023-09-13			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/148		Synpunkter och klagomål 2023	
2023.1280	I	Avsägelse Tommy Johansson (SD)	Izabel Flood
2023-09-18			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/97		Avsägelse politiska uppdrag 2023	
2023.1281	I	Avsägelse Ann-Marie Jacobsson (C)	Izabel Flood
2023-09-13			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/97		Avsägelse politiska uppdrag 2023	
2023.1282	I	Uppsägning båtplats 8 brygga	Linnea Thor
2023-09-18			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/31		Avtal båtplatser Sundsbron	
2023.1283	I	Uppdrag avseende samverkan inom ekonomiområdet	Katarina Larsson
2023-09-18			Kommunledningskontoret
KS 2021/330		Samverkan 4D	
2023.1284	I	Uppdrag till ekonomichefer 4D	Katarina Larsson
2023-09-18			Kommunledningskontoret
KS 2021/330		Samverkan 4D	
2023.1285	I	Svar om att inte besvara remiss	Anna Lena Sörensson
2023-09-18		havochvatten@havochvatten.se	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/245		Samråd om förslag till ändrade havsplaner	
2023.1286	I	Dyrtorp S:3, S:4 samt Dyrtorp 1:3, 1:4 och 1:15 11692906-v1-Protokoll	Linnea Thor
2023-09-19			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.1287	I	Dyrtorp S:3, S:4 samt Dyrtorp 1:3, 1:4 och 1:15 11745332-v1-Beskrivning_	Linnea Thor
2023-09-19			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023.1288	I	Dyrtorp S:3, S:4 samt Dyrtorp 1:3, 1:4 och 1:15 11746184-v1-Förrättningskarta	Linnea Thor
2023-09-19			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.1289	I	Dyrtorp S:3, S:4 samt Dyrtorp 1:3, 1:4 och 1:15 11749305-v1-Adresserad_Underrättelse_avslutad_förrättning	Linnea Thor
2023-09-19			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.1290	I	Interpellation "Skola" inkommen av Tobias Bernhardsson (C)	Izabel Flood
2023-09-20			Kansli-och IT avdelningen
2023.1292	I	Godkännande infor ombyggnad av elnät Gatersbyn 1:77	Linnea Thor
2023-09-20			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/87		Värderingsprotokoll 2023	
2023.1294	I	Lantmäteriets beslut i ärende för överföring av andelar i Dyrtorp S:3 och S:4 samt fastighetsreglering gällande Dyrtorp 1:3, 1:4 pch 1:15.	Iris Zell
2023-09-25			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/82		Fastighetsreglering samfälligheterna Dyrtop s:3 och s:4	

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-09-26
2023/10

Kommunstyrelsen

Återrapportering av delegeringsbeslut 2023

Beslutsförslag
Anmäls och läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet
Anmäles av kommunstyrelsens ordförande beslut som fattats med stöd av kommunstyrelsens delegeringsordning.

Beslutsunderlag
Delegeringslista, dat 2023-10-11

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2023-09-26 **Utskriven av:** Izabel Flood

Diarieenhet:	Kommunstyrelsen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2023-10-11
Sekretess:	Visas ej

Id	**Beskrivning**	**Paragraf**
Datum	**Avsändare/Mottagare**	**Beslutsfattare**
Ärendenummer	**Ärendemening**	**Kategori**
		Ansvarig
30294	Delegationsbeslut ansökan om bidrag Brottsofferjouren Fyrbodal	
2023-09-25		Lehnida Huric
KS 2022/138	Ansökan om ekonomiskt stöd för Brottsofferjouren Fyrbodal 2022	
		Lehnida Huric
2023.1173	Arrendeavtal för jaktarrende Dagsholm 3:1, 1:27, 1:29 och Ellenö 3:2, 3:5, 4:1.	
2023-08-28	Arrendator	Iris Zell
KS 2023/89	Arrendeavtal - Jaktarrende Dagsholm 3:1 mfl.	
		Iris Zell
2023.1183	Ordförandebeslut avseende asfaltering av gång och cykelväg	
2023-09-05		
KS 2023/182	Ordförandebeslut 2023	
		Izabel Flood
2023.1200	Båtplats Sundsbron Stolpe nummer 2	
2023-09-14		Katrin Siverby
KS 2023/28	Avtal båtplatser 2023	
		Katrin Siverby
2023.1293	Markupplåtelseavtal och värderingsprotokoll Gatersbyn 1:77	
2023-09-20		Patrik Nissen
KS 2023/87	Värderingsprotokoll 2023	
		Patrik Nissen

Färgelanda kommun

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2023-09-22
2023/5

Kommunstyrelsen

Delårsbokslut augusti 2023 inklusive årsprognos

Beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner kommunstyrelsens och nämndernas delårsrapporter för perioden 1 januari 2023 – 31 augusti 2023 och lägger dem till handlingarna.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att godkänna Färgelanda kommuns delårsrapport för perioden 1 januari 2023 – 31 augusti 2023 och överlämna delårsbokslutet till revisionen för granskning.

Ärendets beredning
Socialnämnden behandlade sektor Omsorgs delårsrapport den 26 september 2023 § 81 (dnr SN 2023/5) och beslutade att godkänna delårsrapporten. Utbildningsnämnden behandlade sektor Barn- och Utbildnings delårsrapport den 26 september 2023 § 74 (dnr UN 2023/5) och beslutade att godkänna delårsrapporten. Utbildningsnämnden beslutade även att förvaltningen får i uppdrag att ta fram och vidta åtgärder för att nå ett nollresultat för utbildningsnämnden vid årets slut.

Ärendebeskrivning
Resultatet för årets första åtta månader uppgår till 15,6 mnkr, vilket är 21,1 mnkr bättre än budget. Prognosen för helåret visar ett årsresultat på 3,1 mnkr, vilket är 11,3 mnkr bättre än budgeterat resultat för 2023. Det skulle innebära att balanskravet kommer att uppfyllas för året.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 5,7 mnkr för helåret, vilket är 10 mnkr bättre än den prognos som lämnats per sista mars. De största förändringarna finns inom Socialnämndens och Utbildningsnämndens verksamhetsområden.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget på 2,7 mnkr. Socialnämnden behandlade sektor Omsorgs delårsrapport den 26 september 2023 § 81 (dnr SN 2023/5) och beslutade att godkänna delårsrapporten.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget på

2,5 mnkr. Utbildningsnämnden behandlade sektor Barn- och Utbildnings delårsrapport den 26 september 2023 § 74 (dnr UN 2023/5) och beslutade att godkänna delårsrapporten.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott jämfört med budget på 0,550 mnkr, varav avdelning Samhällsutveckling prognostiserar ett överskott jämfört med budget på 0,450 mnkr. Det innebär med andra ord en negativ avvikelse med 1 mnkr för kommunstyrelsens övriga verksamheter.

Kommunfullmäktige prognostiserar en budget i balans.

Finansverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget på 17 mnkr för helåret. Detta beror på att skatteprognosen är 9 mnkr bättre än budgeterat samt att kommunen har erhållit generella bidrag från staten på 8 mnkr. Prognosen visar således en budget i balans för kommunen som helhet, vilket i så fall skulle innebära ett resultat på 3,1 mnkr för 2023.

I den totala delårsrapporten för Färgelanda kommun ingår socialnämndens och utbildningsnämndens delårsrapport varför dessa inte bifogas som separat handling.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. Dessutom drabbas kommunen, precis som privatpersoner, företag och andra offentliga organisationer, av rådande samhällsekonomiska läge. Det innebär bland annat hög inflation med stora kostnadsökningar och kraftigt höjda räntor. Inflationen tillsammans med nya pensionsavtal innebär också kraftigt ökade pensionskostnader för kommuner och regioner.

I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, dat 2023-09-27
Delårsrapport augusti 2023 (inklusive prognos), dat 2023-09-27

Sändlista:
Kommunstyrelsen
Utbildningsnämnden
Socialnämnden

Ekonomichef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Delårsrapport 2023

Färgelanda kommun

Delår jan-aug 2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse 3
Händelser av väsentlig betydelse 3
Förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning 3
Helårsprognos 7
Balanskravsresultat 7
Resultaträkning 9
Balansräkning 10
Notförteckning 12
Drift- och Investeringsredovisning 17
Kommunfullmäktige 19
Händelser av väsentlig betydelse 19
Resultaträkning 19
Utfall per verksamhetsområde 19
Analys av utfall per verksamhetsområde 19
Kommunstyrelse och stab 20
Händelser av väsentlig betydelse 20
Resultaträkning 20
Utfall per verksamhetsområde 20
Analys av utfall per verksamhetsområde 21
Sektor samhällsutveckling 22
Händelser av väsentlig betydelse 22
Resultaträkning 24
Utfall per verksamhetsområde 24
Analys av utfall per verksamhetsområde 24
Utbildningsnämnden 25
Händelser av väsentlig betydelse 25
Resultaträkning 25
Utfall per verksamhetsområde 25
Analys av utfall per verksamhetsområde 26
Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på 27
Socialnämnden 28
Händelser av väsentlig betydelse 28
Resultaträkning 28
Utfall per verksamhetsområde 28
Analys av utfall per verksamhetsområde 29
Volym- och nyckeltal 30
Valbohem AB 32
Verksamhet Valbohem AB 32
Resultaträkning Valbohem AB 32
Balansräkning Valbohem AB 32
Färgelanda Vatten AB 33
Verksamhet Färgelanda Vatten AB 33
Resultaträkning Färgelanda Vatten AB 33
Balansräkning Färgelanda Vatten AB 33
Redovisningsprinciper 34
Begreppsförklaringar 35

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Ekonomisk situation

Kommunens bekymmersamma ekonomiska situation har satt en stor prägel under året. Färgelanda har fortfarande ett mycket allvarligt ekonomiskt läge. Kommunen har visserligen vidtagit olika effektiveringsåtgärder, men samtidigt har utmaningarna ökat. Samhällskrisen, med bland annat krig i Europa, har påverkat och påverkar fortfarande såväl privatpersoner och företag som den offentliga verksamheten. För kommunen har det inneburit ökade kostnader, hög inflation och kraftigt ökade pensions- och räntekostnader. Då kommunen inte har en ekonomi i balans sedan tidigare och således saknar buffertar, så har det ekonomiska läget blivit än tuffare.

I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

SKR Projekt - Prislappsmodellen

Den 31 maj 2023 (§ 92) beslutade kommunstyrelsen om Färgelanda kommuns deltagande i SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) projekt Prislappsmodellen. Målet är att genomföra en budgetprocess som utgår från en resursfördelningsmodell baserad på verksamheternas prislappar. Projektet har påbörjats under augusti.

Organisation

Ny utbildningschef har tillträtt under augusti 2023. Även Åmål har nu visat intresse för samverkan i Dalsland.

Samverkan

Socialchefen är för närvarande socialchef även i Dals-Ed.

Gatersbyn 120 Fastighets AB

Kommunfullmäktige beslutade 2020-04-15, KF § 35 Dnr 2020/87, att Gatersbyn 120 Fastighets AB ska träda i frivillig likvidation och uppdrog till styrelsen och ägarombudet att vidta erforderliga åtgärder för att genomföra likvidationen. Processen har av olika anledningar blivit försenad, men 2023-05-25 avslutades likvidationen.

Förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning

Kommuner har sedan 1990-talet enligt kommunallagen haft krav på sig att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. I början av 2000-talet tillkom även balanskravet och under 2013 infördes en möjlighet till resultatutjämningsreserver. Samtliga dessa lagstiftningskrav ska följas upp i årsredovisningens och delårsbokslutets förvaltningsberättelse.

I detta avsnitt görs en analys av kommunens mål för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt. I kommande avsnitt görs en balanskravsutredning och redovisning av resultatutjämningsreserven (RUR).

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha fastställda riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Kommunen ska även fastställa finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Kommunen ska också besluta om man vill använda sig av en resultatutjämningsreserv.

Av Mål- och resursplan 2023–2025, antagen av kommunfullmäktige 2022-12-19 § 149 framgår att enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden. I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100% av de finansiella målen samt minst 75% av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

Finansiella mål

För planperioden 2023–2025 har två finansiella mål fastställts av Kommunfullmäktige:

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,0 - 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

Färgelanda kommun behöver på sikt ha en resultatnivå på 5,0 - 6,0 procent utifrån bland annat det stora investeringsbehov som finns.

I Mål- och resursplan 2023–2025 (KF 2022-12-19 § 149) har revideringar gjorts utifrån nya prognoser gällande; skatteintäkter och generella bidrag, index, pensions- och räntekostnader. Detta resulterade i negativa resultat för planperioden. 2023 års negativa resultat bedömdes kunna täckas av resultatutjämningsreserv. För att kunna uppnå en relevant resultatnivå för 2024 och 2025 krävs kraftfulla politiska beslut.

Årets finansiella mål	Utfall 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Resultat, %	4,8	- 1,75	0,6
Resultat, mnkr	15,6	- 8,2	3,1
Soliditet, %	34,4	35	ca 32

Av delårsrapporten framgår att balanskravet för perioden uppfylls och att det även förväntas uppfyllas för helåret. Kommunen som helhet redovisar ett positivt resultat på 15,6 mnkr för perioden, vilket motsvarar 4,8 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Det finansiella resultatmålet uppnås således för perioden. För helåret prognostiseras ett positivt resultat på 3,1 mnkr, vilket motsvarar 0,6 procent av prognostiserade skatteintäkter och statsbidrag. Prognosen är således bättre än budgeterat resultatet för 2023, men uppnår inte planperiodens finansiella mål.

Vid föregående årsskifte uppgick soliditeten till 31,7 procent vilket var en förbättring med 5 procentenheter jämfört med 2021. Per sista augusti 2023 uppgick soliditeten till 34,4 procent. Lämnad årsprognos påvisar en soliditet för 2023 på ca 32 procent, vilket i så fall skulle innebära en marginell förbättring jämfört med 2022 och soliditetsmålet skulle i så fall uppnås. Positiva resultat är den faktor som utgör största anledningen till en soliditetsökning.

Den ekonomiska situationen är fortsatt mycket allvarlig och bekymmersam, även om 2023 prognostiserar en budget i balans på sista raden. Det är förbättrad skatteprognos och tillfälliga generella bidrag som gör detta möjligt. Verksamheterna prognostiserar fortfarande stora underskott.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. Dessutom drabbas kommunen, precis som privatpersoner, företag och andra offentliga organisationer, av rådande samhällsekonomiska läge. Det innebär bland annat hög inflation med stora kostnadsökningar och kraftigt höjda räntor. Inflationen tillsammans med nya pensionsavtal innebär också kraftigt ökade pensionskostnader för kommuner och regioner.

Verksamhetsmål

Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare ***(destinerad nämnd: kommunstyrelsen)***		
Verksamhetsmål	**Mått**	**Uppföljning**
1. Stärka medarbetarengagemanget (förbättrat HME-index)	1. Medarbetarenkät	*Följs upp i årsredovisningen*
2. Förbättra arbetsgivarvarumärket	2. Medarbetarenkät	*Följs upp i årsredovisningen*
3. Minskad total sjukfrånvaro	3. Nyckeltal	*Följs upp i årsredovisningen*
Stärkta skolresultat i ändamålsenliga, trygga skolor ***(destinerad nämnd: utbildningsnämnden)***		
Verksamhetsmål	**Mått**	**Uppföljning**
1. Öka elevernas måluppfyllelse	1. Nationella prov i årskurs 3, 6 och 9	*Årskurs 3: Jämförelse saknas.* *Årskurs 6: Resultaten i svenska och engelska har ökat, medan resultaten i matematik har minskat.* *Årskurs 9: Resultaten i svenska och matematik har ökat, medan resultaten i engelska har minskat. (mer information finns i avsnittet ”Volym/nyckeltal” under Utbildningsnämnden.)*
2. Öka antalet behöriga elever till gymnasieskolans yrkesprogram	2. Antalet behöriga elever till yrkesprogram	*Gymnasiebehörigheten till yrkesprogram har minskat. (mer information finns i avsnitt ”Volym/nyckeltal” under Utbildningsnämnden.)*
3. Ökad motivation och lust att lära	3. Årlig enkät i åk 6–9	*Följs upp i årsredovisningen.*
4. Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö	4. Årlig enkät i åk 6–9	*Följs upp i årsredovisningen.*
Utvecklad omsorg med individen i fokus ***(destinerad nämnd: socialnämnden, kommunstyrelsen (punkt 3))***		
Verksamhetsmål	**Mått**	**Uppföljning**
1. Graden av nöjdhet över brukarinflytande ska öka	1. Socialstyrelsens enkät	*Följs upp i årsredovisningen*
2. Öka användandet av digitala verktyg och nya arbetssätt	2. Nyckeltal	*Följs upp i årsredovisningen*
3. Antalet försörjningsbidragstagare med aktivitet/aktiv genomförandeplan inom 7 dagar ska öka	3. Nyckeltal/ärendegranskning	*Följs upp i årsredovisningen*

4. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd över 3 år ska minska.	4. Nyckeltal/ärendegranskning	*Följs upp i årsredovisningen*
Byggande & boende i hela kommunen ***(destinerad nämnd: kommunstyrelsen)***		
Verksamhetsmål	**Mått**	**Uppföljning**
1. Öka antalet antagna detaljplaner	1. Nyckeltal.	*Under 2023 har en detaljplan antagits.*
2. Främja ökat bostadsbyggande	2. Antal beviljade bygglov.	*Under första halvåret 2023 beviljades 6 bygglov rörande enbostadshus, varav 2 avser nybyggnad.*
3. Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen ska vara minst 75 %	3. Egen brukarenkät.	*Följs upp i årsredovisningen*
4. Öka antalet sålda bostadstomter	4. Nyckeltal	*Följs upp i årsredovisningen*
Underlätta för företagen att växa ***(destinerad nämnd: kommunstyrelsen)***		
Verksamhetsmål	**Mått**	**Uppföljning**
1. Antalet företag i kommunen ska öka	1. Nyckeltal	*Följs upp i årsredovisningen*
2. Öka antalet byggklara småindustritomter	2. Nyckeltal	*Följs upp i årsredovisningen*
3. Rankingen i Svenskt Näringsliv ska öka	3. SNI	*Följs upp i årsredovisningen*
Agenda 2030 ***(destinerad nämnd: alla)***		
Verksamhetsmål	**Mått**	**Uppföljning**
1. Matsvinnet ska minska	1. Nyckeltal.	*Följs upp i årsredovisningen*
2. Öka kunskapen i organisationen om Agenda 2030	2. Egen enkät	*Följs upp i årsredovisningen*
3. Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel som köps in till kommunen ska öka inom givna ekonomiska ramar	3. Nyckeltal	*Följs upp i årsredovisningen*
4. Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska*	4. Nyckeltal	*Följs upp i årsredovisningen*
5. Minska fossilberoende i fordonsflottan*	5. Nyckeltal	*Följs upp i årsredovisningen*

Kommunfullmäktige har fastställt 23 verksamhetsmål för planperioden. Fyra av dessa ska följas upp i delårsrapporten, två är uppfyllda, ett är delvis uppfyllt och ett är inte uppfyllt. Övriga mål följs upp först i samband med årsredovisningen. Det är således omöjligt att prognostisera om verksamhetsmålen kommer att uppfyllas för helåret eller inte.

Sammanfattning god ekonomisk hushållning

Utifrån ovanstående redovisning kan konstateras att ett av de två finansiella målen för planperioden förväntas uppnås för helåret. Beträffande verksamhetsmålen är det i dagsläget omöjligt att lämna

någon prognos. Fullmäktige har beslutat att 100 % av de finansiella målen och minst 75 % av verksamhetsmålen ska vara uppfyllda för att god ekonomisk hushållning ska föreligga. Färgelanda kommun lever således inte upp till villkoren för god ekonomisk hushållning.

Helårsprognos

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar. Stora negativa budgetavvikelser innebär inte god ekonomisk hushållning.

Driftsredovisningen visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget. I nämndernas redovisning ingår både externa kostnader och avskrivningar samt interna poster såsom interna debiteringar, personalkostnadspålägg och internränta. Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 5,7 mnkr för helåret. Nämndernas avvikelser samt prognoser kommenteras under respektive nämnds avsnitt.

Finansverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget på 17 mnkr för helåret. Detta beror på att skatteprognosen är 9 mnkr bättre än budgeterat samt att kommunen har erhållit generella bidrag från staten på 8 mnkr.

Prognosen visar således en budget i balans för 2023 för kommunen som helhet, vilket i så fall skulle innebära ett resultat på 3,1 mnkr.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat

Belopp i tkr	Prognos 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020
(=) Årets resultat enligt resultaträkningen	3 062	30 740	3 261	-10 603
(-) Samtliga realisationsvinster				
(+) Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet				
(+) Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
(-/+) Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(+/-) Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(=) Årets resultat efter balanskravsjusteringar	3 062	30 740	3 261	-10 603
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserv		-26 115		
(+) Användning av medel från resultatutjämningsreserv				10 603
(=) Balanskravsresultat	**3 062**	**4 625**	**3 261**	**0**

Kommunfullmäktige antog **Riktlinjer för Resultatutjämningsreserv (RUR)** den 2013-12-11 §151, dnr 2013-569. Av dessa framgår:

Avsättning bör ske i sådan omfattning att kommunen tror sig kunna klara en normal konjunkturnedgång utan att detta påverkar verksamheten kortsiktigt. Avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen. Även om en planerad avsättning kan beslutas i budgeten så är det först när resultatet för året är klart som den slutliga avsättningen kan avgöras.

Disposition ska i princip endast ske då kommunens skatteintäkter får en svag utveckling till följd av en konjunkturnedgång. En konjunkturnedgång kan anses inträffa när det råder en allmän enighet om detta bland kommunernas företrädare. Överläggning med kommunens revisorer bör också ske inför beslut. Vid disposition bör även en bedömning göras av när konjunkturen återhämtar sig.

Resultatutjämningsreserven kan disponeras i samband med bokslut för att täcka oplanerade underskott.

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen ovan visar att kommunen prognostiserar att klara balanskravet för 2023. Enligt kommunallagen ska ett negativt balanskravsresultat regleras under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske.

Under 2013 beslutades om riktlinjer, som beskrivits ovan, för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010-2012 avsattes 14 575 tkr till resultatutjämningsreserven. Av de avsatta medlen har 10 603 tkr använts för att reglera det negativa resultatet för 2020, kvarvarande medel i resultatutjämningsreserven var därefter 3 972 tkr. I samband med bokslutet 2022 avsattes ytterligare 26 115 tkr. Resultatutjämningsreserven uppgår efter denna avsättning till 30 087 tkr.

Enligt kommunallagen får medel från resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2024. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. (SKR Cirkulär 23:36)

Resultaträkning

							Kommunen
Belopp i Tkr	Not	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse mot budget	Budget 2023	Prognos jämfört med budget
Verksamhetens intäkter	1	49 351	50 859	42 425	8 433	63 633	6 450
Verksamhetens kostnader	2	-316 201	-352 247	-353 644	1 398	-530 464	-11 170
Avskrivningar	3	-7 857	-7 741	-7 240	-501	-10 860	0
Verksamhetens nettokostnader		-274 707	-309 129	-318 459	9 330	-477 691	-4 720
Skatteintäkter	4	202 752	218 668	214 894	3 774	322 341	4 000
Generella statsbidrag och utjämning	5	98 131	107 455	98 664	8 790	147 996	13 000
Verksamhetens resultat		26 176	16 994	-4 901	21 894	-7 354	12 280
Finansiella intäkter	6	407	372	502	-130	753	0
Finansiella kostnader	7	-321	-1 724	-1 078	-646	-1 617	-1 000
Resultat efter finansiella poster		26 262	15 642	-5 477	21 118	-8 218	11 280
Extraordinära poster	7 b						
Periodens resultat		**26 262**	**15 642**	**-5 477**	**21 118**	**-8 218**	**11 280**

Balansräkning

Tabell

Belopp i Tkr	Not	**Bokslut 202212**	**Bokslut 202308**
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	8	0	1 179
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9 a, 9b	157 905	157 488
Maskiner och inventarier	10 a, 10b	12 554	10 635
Finansiell leasing	11	126 423	119 475
Finansiella anläggningstillgångar	12	15 231	15 830
Summa anläggningstillgångar		312 113	304 607
Omsättningstillgångar			
Förråd m.m.		130	130
Fordringar	13	49 394	39 875
Kassa och bank	14	53 683	84 195
Summa omsättningstillgångar		103 207	124 200
SUMMA TILLGÅNGAR		415 320	428 807
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Årets resultat		30 740	15 642
Avgår avsättning till RUR		-26 115	0
Resultatutjämningsreserv		30 087	30 087
Övrigt eget kapital		97 140	101 767
Summa eget kapital		131 852	147 496
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	6 931	7 205
Andra avsättningar	16	70	70
Summa avsättningar		7 001	7 275
Skulder			
Långfristiga skulder	17	171 996	164 435
Kortfristiga skulder	18	104 471	109 601
Summa skulder		276 467	274 036
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		415 320	428 807

Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	19	120 448	120 551
Borgensförbindelser	20	228 500	234 500

Notförteckning

Belopp i Tkr		Kommunen
	202 208	**202 308**
Not 1 Intäkter		
Statsbidrag	19 211	19 835
Övriga bidrag	1 017	350
Konsumtionsavgifter	5 978	6 617
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	3 248	3 293
Kostersättning	0	0
Avgifter från andra kommuner	0	0
Övriga avgifter	3 371	3 996
Försäljning	8 771	9 092
Hyresintäkter	4 559	5 570
Övriga intäkter	3 196	2 106
Fastighetsförsäljning	0	0
Summa	49 351	50 859
Not 2 Kostnader		
Personalkostnader	192 234	209 611
Material	9 846	12 786
Köpta tjänster	22 225	30 462
Entreprenader	64 213	73 171
Kostnader för räkenskapsrevision avseende fg år	0	0
Övriga kostnader/Bidrag	27 683	26 217
Summa	316 201	352 247
Not 3 Avskrivningar		
Immateriella anläggningstillgångar	0	127
Inventarier	1 940	5 650
Fastigheter	5 917	1 964
Summa	7 857	7 741
Not 4 Skatteintäkter		
Kommunalskatt	204 217	215 371
Slutavräkning skattemedel	1 598	932
Prognos skatteavräkning	-3 063	2 365
Summa	202 752	218 668
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämning	68 506	71 317
Kostnadsutjämning	9 982	16 941
Fastighetsavgift	10 760	10 548
Utjämningsavgift LSS	-6 411	-7 829
Strukturbidrag/Införandebidrag	0	0
Regleringsbidrag/avgift	12 133	10 178
Generella bidrag från staten	3 161	6 300
Summa	98 131	107 455

Not 6 Finansiella intäkter		
Utdelning	315	0
Ränteintäkter	0	320
Räntebidrag	0	0
Övriga finansiella intäkter	92	52
Summa	407	372

Not 7 Finansiella kostnader		
Räntekostnad lån	114	796
Räntekostnad pensionsskuld	0	0
Övriga finansiella kostnader	207	928
Skatt pga. bokslutsdisposition	0	0
Summa	321	1 724

	202212	**202308**
Not 8 Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Ackumulerad avskrivning	0	0
Årets investeringar	0	1306
Avskrivning	0	-127
Redovisat värde vid årets slut	0	1179

Not 9a Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	355 243	361 494
Ackumulerad avskrivning	-195 452	-203 590
Årets investeringar	7 238	5 285
Utrangering	0	0
Försäljning	-429	-267
Reavinst	201	216
Reaförlust	-55	0
Nedskrivning	0	0
Avskrivning	-8 841	-5 650
Redovisat värde vid årets slut	157 905	157 488
Genomsnittlig nyttjandeperiod 41 år		

Not 9b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Markreserv	13 281	13 230
Verksamhetsfastigheter	89 256	85 210
Fastigheter för affärsverksamhet	3 399	3 278
Publika fastigheter	21 732	21 229
Fastigheter för annan verksamhet	10 791	10 783
Övriga fastigheter inkl. VA-anläggningar	2 924	2 068
Pågående arbeten	16 522	21 690
Exploateringsmark	0	0
Summa	157 905	157 488

Not 10a Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	73 038	76 330
Ackumulerad avskrivning	-60 905	-63 775
Årets investeringar	3 291	44
Utrangering	0	0
Försäljning	0	0
Reavinst	0	0
Reaförlust	0	0
Nedskrivning	0	0
Avskrivning	-2 870	-1 964
Redovisat värde vid årets slut	12 554	10 635

Not 10b Specifikation maskiner och inventarier		
Maskiner	1 016	899
Inventarier	10 187	8 478
Bilar och andra transportmedel	675	623
Konst	0	0
Övriga maskiner och inventarier	676	635
Summa	12 554	10 635

Not 11 Finansiell leasing		
Hyreskontrakt med avtalstid överstigande fem år		
Avgifter inom ett år	10 421	10 421
Avgifter senare än ett år men inom fem år	41 688	41 688
Avgifter senare än fem år	74 314	67 366
Summa	126 423	119 475

Fotnot:

Hyreskontrakt med avtalstid mindre än fem år har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

År 2017 var första året som denna klassificering enl. RKR 13.2 tillämpades.

SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	296 882	287 598

Not 12 Finansiella tillgångar		
Inera AB	42	42
Valbohem AB	7 500	7 500
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500
Gatersbyn 120 Fastighets AB	50	0
Dalslands Turist AB	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	4 798	5 447
Ödeborg Folkets Hus	48	48
HBV	40	40
Summa	15 231	15 830

Not 13 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	4 779	5 583
Värdereglering kundfordringar	0	-1 427
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	39 640	33 486

Mervärdesskatt	4 051	1 670
Övriga fordringar hos staten	921	528
Övriga fordringar	3	35
Summa	49 394	39 875

Not 14 Kassa och bank		
Handkassa	0	0
Kassa och bank	53 683	84 195
Summa	53 683	84 195

Not 15 Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser		
Pensioner	5 578	5 798
Löneskatt	1 353	1 407
Summa	6 931	7 205

Not 16 Övriga avsättningar		
Framtida underhåll av våtmarker	70	70
Övriga avsättningar	0	0
Summa	70	70

Not 17 Långfristiga skulder		
Långfristiga lån		
Ingående skuld	51 063	47 063
Nya lån	0	0
Amorteringar och lösen av lån	-4 000	-2 188
Utgående skuld	47 063	44 875
Övriga långfristiga skulder		
Norra Älvsborgs räddningsförbund	3 301	5 221
Leasingskuld långa hyreskontrakt	116 001	109 053
Skuld för statliga investeringsbidrag	5 631	5 286
Utgående skuld	124 933	119 560
Summa Långfristiga skulder	171 996	164 435

Fotnot:
År 2017 var första året som RKR 13.2 tillämpades på långa hyreskontrakt.

Not 18 kortfristiga skulder		
Kortfristig del av långfristiga lån	3 500	3 500
Kortfristig del av leasingskuld	10 422	10 422
Skuld till kollektiv slam och renhållning	1 062	1 335
Leverantörsskulder	15 028	12 837
NÄRF (individuell del pensioner)	406	370
Övriga skulder	26 170	26 582
VA kollektiv	0	0
Löneskatter	4 571	10 830
Mervärdesskatt	227	427
Upplupna löner	912	859
Upplupna semesterlöner	12 081	8 330

Upplupna sociala avgifter	10 251	3 928
Upplupna pensionskostnader	8 465	10 098
Upplupna räntekostnader	114	132
Övriga interimsskulder	11 262	19 951
Summa	104 471	109 601

Not 19 Pensionsförpliktelser		
Ansvarsförbindelse	98 871	98 954
Löneskatt	23 986	24 006
Avgår överskottsfond	-2 409	-2 409
Avgår avsättning	0	0
Summa	120 448	120 551

Not 20 Borgensförbindelser		
Egna Hem*	0	0
Kommuninvest	228 500	234 500
Summa	**228 500**	**234 500**

Drift- och Investeringsredovisning

Driftredovisning

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto 202308	Budget 202308	Periodens Avvikelse	Budget helår	Prognos Jämfört med Budget
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet							
Kommunfullmäktige	-1 741	0	-1 741	-1 896	155	-2 843	0
Kommunstyrelse och Stab	-38 966	3 975	-34 991	-32 426	-2 565	-48 639	-1 000
Sektor samhällsutveckling	-64 910	32 709	-32 201	-32 409	208	-48 607	450
Utbildningsnämnden	-178 813	55 791	-123 022	-120 663	-2 359	-180 997	-2 500
Socialnämnden	-130 393	19 547	-110 846	-107 980	-2 866	-161 969	-2 670
Summa verksamheten	-414 823	112 022	-302 801	-295 374	-7 427	-443 055	-5 720
Finansiering	-67 848	61 513	-6 335	-23 085	16 750	-34 638	1 000
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-41 837	0	-41 837	-35 294	-6 543	-52 941	0
- Pensionskostnader	-30 573	0	-30 573	-40 008	9 435	-60 012	1 000
- Personalomkostnadspåslag (PO)	0	59 830	59 830	57 021	2 809	85 531	0
- Internränta	0	1 202	1 202	1 196	6	1 784	0
- Övrigt	4 562	481	5 043	-6 000	11 043	-9 000	0
Summa efter finansiering	-482 671	173 535	-309 136	-318 459	9 323	-477 693	-4 720
Skatteintäkter	0	218 668	218 668	214 894	3 774	322 341	4 000
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	-7 829	88 257	80 428	80 914	-486	121 372	0
Kommunal fastighetsavgift	0	10 548	10 548	11 037	-489	16 556	0
Regleringsbidrag	0	10 178	10 178	6 713	3 465	10 070	5 000
Generella bidrag från staten	0	6 300	6 300	0	6 300	0	8 000
Finansiella intäkter	0	372	372	502	-130	753	0
Finansiella kostnader	-1 716	0	-1 716	-1 078	-638	-1 617	-1 000
TOTALT	**-492 216**	**507 858**	**15 642**	**-5 477**	**21 119**	**-8 218**	**11 280**

I posten Övrigt ingår avsättning för lönerevision 9 mnkr samt förändring av semesterlöneskuld (lägre) ca 3,7 mnkr.

Investeringsredovisning

	Nämnd	Beslut	Ack utfall 2022	Plan 2023	Utfall 2308	Avvikelse
Investeringar enligt beslut före 2023						
Framtidens vårdmiljö (FVM)	SN	3 180	1 615	1120		
Ny dataplattform	KS/IT	8 450	3 856	200	207	-7
E-arkiv	KS/IT		1 273		33	-33
LPA-system	KS/HR		2 498		424	-424
Ny förskola	UN	47 900				
Industriplan Högalid	KS	25 050	2 798			
SUMMA Infrastruktur och fastighetsinvesteringar		**84 580**	**12 040**	**1 320**	**664**	**-464**

	Nämnd	Beslut	Ack utfall 2022	Plan 2023	Utfall 2308	Avvikelse
Utrustningsinvesteringar-Reinvesteringar						
Grundram	KS	900		900		
Grundram	KS/SHU	460		460	175	285
Grundram	KS/IT	1 200		1 200	262	938
Grundram	UN	800		800		
Grundram- IKT-plan	UN/IKT	470		470	469	1
Grundram	SN	880	214	880	406	474
Summa årliga grundramar		**4 710**	**214**	**4 710**	**1 312**	**1 698**
Investeringsplan		Äskande				
Elevadministrationsprogram	UN	800		800		
Skolskjutsprogram	UN	300		300		
Verksamhetssystem	KS/stab	500		500		
Fastighet- underhållsplan	KS	59 427	2 446	7 607	2 874	4 733
Omstrukturering ÄO*	SN		124	382	671	-413
Investeringsbidrag ÄO*	SN			-382		
Energieffektiviseringar*	KS		175	11 325		
Investeringsbidrag*	KS			-5 662		
Gatubelysning, utbyte LED-lampor*	KS			7 965	912	3 103
Investeringsbidrag gatubelysning*	KS			-3 950		
Digitala arbetsverktyg	SN	1 000				
Summa EJ beslutade NYA Investeringar		**60 427**	**2 745**	**18 885**	**4 457**	**7 423**
SUMMA skattefinansierad investering		**149 717**	**14 999**	**24 915**	**6 433**	**8 657**
*i samband med ansökan till Kommundelegationen, ekonomi i balans						
Taxe- eller bidragsfinansierade investeringar	**Nämnd**	**Beslut**	**Ack utfall 2022-12-31**	**Plan 2023**	**Utfall 2308**	**Avvikelse**
Lärcentrum	UN/Vux		567			
Bommar ÅVS	KS/Teknik		356		200	
Fjärrvärmeanslutning	KS		601			

Kommunfullmäktige

Händelser av väsentlig betydelse

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse mot budget
Intäkter	0	o	o	
Kommunbidrag	1 857	1 895	1 895	0
Summa intäkter	1 857	1 895	1 895	0
Personalkostnader	-831	-710	-852	142
Övriga kostnader	-394	-1 030	-1 043	13
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	-1 225	-1 740	-1 895	155
Periodens resultat	**632**	**155**	**0**	**155**

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Kommunfullmäktige	505	706	865	159	1 298	0
Kommunrevision	172	373	300	-72	450	0
Bygg-och trafiknämnd	73	50	109	58	163	0
Överförmyndare	402	608	571	-37	856	0
Valnämnd	71	4	51	47	76	0
Totalt	**1 222**	**1 741**	**1 896**	**155**	**2 843**	**0**

Analys av utfall per verksamhetsområde

Kommunfullmäktige visar ett överskott om ca 155 tkr, vilket bland annat har sin grund i ett inställt sammanträde och icke utnyttjade utbildningsmedel.

Kommunstyrelse och stab

Händelser av väsentlig betydelse

Ekonomiavdelningen har fortsatt arbetet kring kartläggning av ekonomiska processer som ska resultera i en tydlig fördelning av roller och ansvar. Detta är en betydelsefull del i den förändringsresa som kommunen påbörjat. Struktur, rutiner och tydlighet är viktiga delar för att nå en större effektivitet och en högre kvalitét. Utbildning av chefer har skett vid ett par tillfällen under året. Nya attestregler har tagits fram och antagits av kommunfullmäktige den 14 juni 2023 (§ 41)). Budgetanvisningar har utvecklats och arbete pågår bland annat kring utveckling av budgetdokumentet.

Den 31 maj 2023 (§ 92) beslutade kommunstyrelsen om Färgelanda kommuns deltagande i SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) projekt Prislappsmodellen. Målet är att genomföra en budgetprocess som utgår från en resursfördelningsmodell baserad på verksamheternas prislappar. Projektet har påbörjats under augusti.

Kommunstyrelsens verksamheter har varit mycket hårt ansträngda på grund vakanser och sjukskrivningar, där flera funktioner haft dubbla eller flera uppdrag att ansvara för under längre tid då ersättare inte gått att finna.

Samverkanslösningar med andra kommuner söks kontinuerligt och utredningar pågår inom en rad olika områden kring tänkbara samverkansområden, där syftet bland annat är att öka kvaliteten, effektiviteten och minska sårbarheten. Inom ramen för projektet "Det Goda Livet i Dalsland" pågår till exempel en utredning om tänkbar samverkan inom IT och digitalisering.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse mot budget
Intäkter	3 713	3 975	3 542	433
Kommunbidrag	29 950	32 426	32 426	0
Summa intäkter	33 663	36 401	35 968	433
Personalkostnader	-15 503	-16 184	-16 306	122
Övriga kostnader	-17 746	-21 266	-18 413	-2 853
Kapitalkostnader	-1 235	-1 516	-1 249	-267
Summa kostnader	-34 484	-38 966	-35 968	-2 998
Periodens resultat	**-821**	**-2 565**	**0**	**-2 565**

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Kommunstyrelsen	1 653	2 276	2 000	-276	3 000	0
Kommundirektör	10 945	13 828	11 403	-2 425	17 104	-950
Ekonomiavdelning	4 760	4 465	4 846	281	7 269	0
HR-och löneavdelning	4 773	4 580	5 204	624	7 806	200
Kansli-och IT avdelning	8 640	9 743	8 973	-769	13 460	-250
Totalt	**30 771**	**34 892**	**32 426**	**-2 565**	**48 639**	**-1 000**

Analys av utfall per verksamhetsområde

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen uppvisar en negativ avvikelse med 276 tkr, vilket har sin grund i att omställningsstöd motsvarande 350 tkr betalats ut. Den negativa avvikelsen kan dock hanteras inom ramen för kommunstyrelsens ofördelade medel, varför kommunstyrelsens prognos är en budget i balans.

Kommundirektör

Kommunledningen uppvisar en negativ budgetavvikelse på grund av ökade pensionskostnader på NÄRF motsvarande ca 1 800 tkr samt ökade personalkostnader. Vad gäller pensionskostnaderna finns medel avsatta inom finansverksamheten. Vad gäller underskottet avseende personalkostnader, beräknas detta minska genom kommande organisationsöversyn.

Ekonomiavdelning

Ekonomiavdelningen visar en positiv avvikelse per augusti månad. Kostnaderna kring ekonomisystemet, som till viss del är beroende av volym, utgör en osäkerhetsfaktor. Avdelningen prognostiserar en budget i balans för 2023.

HR- och löneavdelning

Avdelningen har en positiv avvikelse per augusti månad. Det beror främst på att HR-chefen arbetat som tillförordnad utbildningschef januari till juni och en del av lönen därmed bekostats av sektor utbildning. Det finns också utrymme kvar på grund av att den fackliga tiden inte rapporterats in fullständigt samt att några fakturor för system ännu inte inkommit. Tidigare år har kostnaderna för företagshälsovård legat mycket över budget men än så länge finns det ett visst utrymme kvar. Det är ett tecken på att arbetsmiljöpolicyn som antogs tillsammans med det nya systematiska arbetsmiljöarbetet har haft positiv effekt.

Kansli- och IT avdelning

Kansli- och IT-avdelningens avvikelse härleds till en större engångskostnad som tagits och ännu inte är fördelad. Del av avvikelsen prognostiseras att minska till slutet av året. Vissa osäkerhetsfaktorer ligger kvar på grund av personalförändringar och omkostnader för dessa. Vi ser ökad användning av digitala verktyg och därtill ökade licenskostnader, men detta är i sammanhanget positivt i och med den digitala transformationen. Stort fokus under hösten ligger på struktur och fortsatt samverkan inom utveckling.

Sektor samhällsutveckling

Händelser av väsentlig betydelse

Sektor samhällsutveckling

Byggverksamhet

Bygglovsverksamheten har under perioden uppnått den lagstadgade handläggningstiden för bygglovsärenden som är tio veckor, medelvärde för handläggningstiden är 4,7 veckor. Den relativt korta handläggningstiden bedöms vara en faktor för ett främjat bostadsbyggande. Under första halvåret 2023 kunde 6 bygglov beviljas rörande enbostadshus, varav 2 avser nybyggnad. Verksamheten har fortsatt med att mäta kundnöjdhet i samband med myndighetsbesluten genom en enkätundersökning. Denna visar på en kundnöjdhet på 4,7 på en skala av 5.

Mark- och exploatering samt fastigheter och byggnader

En bostadstomt i Färgelanda tätort har sålts i syfte att bygga bostadshus. Några avverkningar har fått skjutas på på grund av extrem torka under försommaren. Några nya arrendeavtal har kommit till vilket ger ökade inkomster. Funktionen har verkat för olika privata initiativ gällande gång- och cykelvägar.

Under våren har en tjänst på Mark- och exploatering blivit vakant och ännu inte tillsatts.

Då det gäller fastigheter har en del projekt färdigställts som ny takpapp på sporthallen och matsalsbyggnaden på Valbo. Centrumhuset har fått ett nytt digitalt låssystem.

Plan & GIS

Under första halvåret av 2023 har två ändringar av detaljplan vunnit laga kraft. Arbetet med att ta fram en vattentjänstplan har initierats. Flera projekt löper på, såsom Grön infrastrukturplan och Attraktivt boende.

En GIS-portal har satts upp för att skapa ett enkelt verktyg för kommunanställda att använda de verktyg som finns. Det har även funnits ett arbete med att bistå olika fastighetsutredningar med GIS-underlag, framför allt olika scenarier med upptagningsområden. Kartor har även använts av snöröjare som kunnat uppdateras löpande.

Infrastruktur och kollektivtrafik

Planingenjören har deltagit på en pensionärsdialog och informerat om kollektivtrafik. Under våren har arbetet med en åtgärdsvalsstudie på väg 173 fortgått och beräknas klar senare i år. Löpande dialog med Trafikverket samt Västtrafik. Arbetet med förstudier beträffande kommunala fastigheter med utgångspunkt i lokalförsörjningsplanen har fortsatt under våren.

Kultur- och fritidsverksamhet inklusive bibliotek

För att vara en naturlig mötesplats har under våren bokfika, lunchmusik, knattebio, sagostunder och mycket mer erbjudits.

Glädjande är att andelen kommuninvånare som studerar på distans ökar i omfattning. Biblioteket har i möjligaste mån tillgodosett den ökade efterfrågan på kurslitteratur som detta medför.

En familjehylla med litteratur som belyser ämnen som graviditet, spädbarn- och småbarnstiden och vidare upp till tonårstiden. Även litteratur med fokus på social och mental ohälsa har skapats.

Ett läsprojekt med Pixi-böcker i förskolan har startats med syfte att öka tillgången och tillgängligheten på bra barnlitteratur. En IT kurs för seniorer med 8 tillfällen har genomförts under våren. Ett UX-projekt som utgår frånanvändarupplevelse (user experience) har initierats för att utveckla skolbiblioteket utifrån elever och lärarnas önskemål och behov liksom ”Talboken kommer”

där biblioteket har investerat i daisyspelare och taltidning för att erbjuda digital leverans till låntagare med funktionsnedsättning.

Enhet Tekniska

Händelser utöver det normala är ett stort arbete kring planering för att möjliggöra eventuell verkställighet av överflyttning av ansvaret för snöröjning till fastighetsägare och vägföreningar.

Samordnaren för städ har avsagt sig den delen och hela driften ligger nu på teknisk chef. Ett genomgripande arbete har genomförts för en budget i balans och ett betydande underskott har vänts.

Leverans av totalt 23 bilar till kommunens verksamheter är i fullgång.

Då det gäller återvinningsstationerna är ny leverantör upphandlad. Det gäller även fastighetsnära insamling för verksamheter och företagare där kommunen har samordningsansvar. Ett arbete är också igång föra att återvinningscentralen fortsatt ska ha tillstånd att hantera brandfarlig vara.

Enhet arbetsmarknad och integration

AMI har under året ingått ett projekt gränsgångarna/Steg1 tillsammans med samordningsförbundet vilket vänder sig till unga vuxna där arbete sker enligt en metod som kallas Beskeftigelse indikator projekt (Bip). Forskning visar på värdet av en organisation som kan anpassa sig efter individens behov. Projektet kommer vara länken mellan de myndigheter som individen har kontakt med som vårdcentral, IFO, försäkringskassa mm. Under projekttiden kommer Samordningsförbundet finansiera halva lönen för en medarbetare under tre år.

Beslut att inte avyttra kyrkskolan medförde ändrade planer då verksamheten på kommunförrådet ej blev av. Nu byggs istället en ny lågtröskelverksamhet på kyrkskolan med en secondhandbutik och fritidsbank.

Förseningar av olika anledningar har medfört att Snickeriet inte kunnat tas i bruk som planerat.

Enhet Måltid

En utbildning för personal inom sektor Utbildning har hållits kring klimatsmarta måltider vilken delvis finansierades av folkhälsorådet. Måltidsenheten deltog också i ett projekt som gav utökad kunskap om våra lokala producenter samt framtida livsmedel.

En 5:e avdelning har öppnat på Håvestensgården, köket har utrustats och rutiner tas fram för att bemanna köket. Under pandemin har matsalen på Solgården varit stängd. Nu är serveringsköket renoverat och matsalen har åter öppnats. Måltid har fått tillgång till Swish som betalningsmetod.

Andelen anpassade koster ökar och vi samarbetar med skolhälsovården för att hålla detta på en rimlig nivå.

Livsmedelspriserna ligger fortfarande på en hög nivå, men ökningstakten har lugnat sig något. Vi gör ständigt åtgärder för att vara återhållsamma med våra kostnader och hittills har vi hållit vår budget.

Även i år har vi haft pensionsavgångar, som leder till lite rörelse i måltidsenheten. Nu håller vi åter på med rekrytering på Solgården. Som ett led i att täcka bemanningsbehoven deltog vi på jobbmässan på Agneberg i Uddevalla.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse mot budget
Intäkter	31 610	32 709	28 834	3 875
Kommunbidrag	30 296	32 409	32 409	0
Summa intäkter	61 906	65 118	61 243	3 875
Personalkostnader	-24 855	-23 975	-24 056	81
Övriga kostnader	-29 041	-35 621	-32 016	-3 605
Kapitalkostnader	-5 560	-5 315	-5 171	-144
Summa kostnader	-59 456	-64 911	-61 243	-3 668
Periodens resultat	**2 450**	**207**	**0**	**207**

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Tekniska enheten	4 436	6 000	3 303	-2 698	4 978	-900
Arbetsmarknad-och integrationsenheten	2 262	1 359	2 546	1 187	3 815	1 000
Mark-och fastighets enheten	18 754	22 525	23 725	1 200	35 562	400
Måltidsenheten	2 393	2 317	2 835	518	4 252	-50
Totalt	**27 845**	**32 201**	**32 409**	**207**	**48 607**	**450**

Analys av utfall per verksamhetsområde

Tekniska enheten

Eventuellt beslut om att ansvaret för snöröjningen ska övergå till fastighetsägare samt vägföreningar kommer att påverka hur årets resultat blir. Snöröjningsbidraget ska betalas ut nu i höst och fakturering till vägföreningarna för vinterväghållningen i tätorten kan bidra till att vi klarar hålla prognosen.

Belysning har blivit dyrare än beräknat och visar -632. Orsaken är att mindre elarbeten och reparationskostnaderna har ökat sedan föregående år. Elnätskostnaden har dock minskat hittills i år med ca -100tkr. Skadegörelse och slyröjning runt belysningspunkterna är andra kostnader som bidrar till minusresultatet.

Arbetsmarknadsenheten

Då flera faktorer gjort att AMI inte kunnat utvecklas som det var tänkt och att bidragen för de ukrainska flyktingarna är idag större än utgifterna gör att AMI kommer ha ett överskott i slutet av året. Medvetenhet behöver finnas kring att bidragen som gör att vi går med ett överskott i nuläget när som helst kan dras tillbaka.

Mark-och fastighetsenheten

Intäkterna för bygglov har blivit större än budgeterat och tjänster har tidvis varit vakanta.

Måltidsenheten

Den negativa prognosen beror på att kundförlusten vilken är svårt att förutse varit större än förväntat.

Utbildningsnämnden

Händelser av väsentlig betydelse

Under vårterminen har sektorn haft en t.f. utbildningschef fram till 14 augusti 2023 då ordinarie tillträdde.

Fortsatt arbete med budget för att genomlysa verksamheten. Parallellt med detta har redovisningar lämnats av fastighetskonsultföretaget Norem AB vad gäller olika möjliga lösningar för att minska lokalytorna eftersom kommunen har en överkapacitet.

Skolinspektionen har förelagt huvudmannen att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Svar ska lämnas i oktober. Analysarbetet behöver utvecklas och detta är fokus bland annat på kompetensutvecklingsdagar.

Skolverket bidrar med insatser inom projektet "Samverkan bästa skola". Det sker både på enhetsnivå och huvudmannanivå i syfte att utveckla de områden som definieras som mest angelägna att arbeta vidare med.

Förändringar har skett i sektorns ledningsgrupp och ny rektor har börjat. Omfördelningar av ansvar har skett inom gruppen.

Rutiner och strukturer behöver arbetas igenom inom flera områden för att få effektiva processer. Resursfördelningsmodellen behöver utvärderas och ses över - särskilt med tanke på barn och elever i behov av särskilt stöd.

Stigens förskola har ingen verksamhet från höstterminen. Placerade barn och personal har flyttats till annan verksamhet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse mot budget
Intäkter	60 388	55 791	54 744	1 047
Kommunbidrag	116 309	120 664	120 664	0
Summa intäkter	176 697	176 455	175 408	1 047
Personalkostnader	-71 165	-75 149	-65 583	-9 566
Övriga kostnader	-105 067	-103 637	-109 805	6 168
Kapitalkostnader	-33	-27	-20	-7
Summa kostnader	-176 265	-178 813	-175 408	-3 405
Periodens resultat	**432**	**-2 358**	**0**	**-2 358**

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Nämndsverksamhet	206	290	203	-86	305	-130
Musikskola	869	620	1 205	585	1 808	880
Fritidsgård	0	0	400	400	600	600
Förskola	24 938	26 385	26 615	230	39 923	350

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Grundskola inkl. fritids, grundsärskola och förskoleklass	62 145	67 334	61 652	-5 682	92 478	-7 880
Gymnasie- och gymnasiesärskola	21 182	22 360	22 971	611	34 457	370
Vuxenutbildning	2 538	3 266	2 631	-634	3 947	0
Förvaltningsledning	3 998	2 768	4 986	2 218	7 479	3 330
Totalt	**115 876**	**123 023**	**120 663**	**-2 358**	**180 997**	**-2 500**

Analys av utfall per verksamhetsområde

Förskola

Förskolan har ett stort underskott på enheterna och det beror i huvudsak på följande:

- Krav på 12-timmars öppethållande utifrån vårdnadshavarnas omsorgsbehov med många barn som har långa dagar och därigenom krävs hög personaltäthet under hela dagen
- Många barn med stora behov som kräver extra resurser
- Frånvaro bland personalen som kräver vikarier
- Små enheter som är sårbara vad gäller möjligheten att täcka upp för varandra vid personals frånvaro

Grundskola och fritidshem

Grundskola och fritidshem har ett stort underskott på enheterna och det beror i huvudsak på följande:

- Hög personalomsättning på vissa enheter vilket ger ett högre löneläge vid nyrekrytering
- Vikariekostnader på grund av frånvarande personal
- Svårigheter att anpassa verksamheten personalmässigt vad gäller sjukfrånvaro, inkonverterad personal och liknande. Övertalighetsprocesser tar lång tid innan de får ekonomisk effekt.
- Flera elever med stora behov
- Låg måluppfyllelse hos vissa årskurser som kräver extra insatser för att öka elevernas förutsättningar att nå målen
- Behov av extra stöd även under elevers vistelse i fritidshem - särskilt med tanke på trygghet och studiero

Anpassad grundskola

Verksamheten har ett mindre underskott. Elever kan tas emot när som helst under läsåret och behovet av stöd varierar kraftigt. Det är därför svårt att ha den långsiktighet planering som vore önskvärd. Det ställs stora krav på flexibilitet. Några elever är placerade i verksamheten, men läser enligt grundskolans kursplan (individintegrerade elever).

Vux

Verksamheten uppvisar en budget i balans. Finansiering sker till stor del av statsbidrag vilket ställer stora krav på flexibilitet och anpassning.

Central elevhälsa

Verksamheten uppvisar just nu ett mindre underskott, men räknar med att ha en budget i balans vid årets slut eftersom viss del av verksamheten är projektfinansierad samt att inga förändringar skett i övrig verksamhet.

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

Verksamhet	2 020	2 021	2 022	Utfall 202308
Grundskola:				
Meritvärde år 9	216	198	213	204
Resultat i nationella prov år 3 (%)				
Svenska				89
Matematik				86
Resultat i nationella prov år 6 (%)				
Svenska	85	87	70	79
Matematik	82	82	72	70
Engelska	82	87	80	85
Resultat i nationella prov år 9 (%):				
Svenska	N/A	N/A	88	90
Matematik	N/A	N/A	78	82
Engelska	N/A	N/A	88	78
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	87	87	90	76
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	65	72	N/A	N/A
Gymnasielever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	69	74	N/A	N/A
Alla kommuner	78	78	N/A	N/A

Socialnämnden

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har sektorn haft ett antal externa placeringar på bred front. Såväl inom IFOs verksamheter som inom socialpsykiatrin har sektorn haft fler placeringar/åtaganden än det funnits budgeterade medel för. Dessa är svåra att förutse och har varit flera i antal.

Inom äldreomsorgen är det framför allt hemtjänsten som drar det stora underskottet. Detta beror i allt väsentligt på bemanningssituationen. Inte minst har sjuklönekostnader varit höga och timavlönad personal beständig. Situationen inom hemtjänsten behöver ses över för att nå en tillfredsställande nivå såväl för medarbetare som för ekonomi och brukare.

Inom enheten för stöd och service har det saknats medel för personal inom service- och gruppbostäderna. Därtill fick man dubbel kostnad i början av året för en placering med uppsägningstid samt ökade kostnader för personlig assistans.

Under året har man identifierat möjlighet att nyttja ett flertal statsbidrag. Utan dessa hade sektorn redovisat en negativ avvikelse per 31 augusti om ca – 7 800 tkr. Stor osäkerhet råder kring kommande års statsbidrag.

Under sensommaren har det kommit in två statsbidrag om totalt 5 000 tkr, dessa definieras som generella och kommer inte sektorn tillhanda utan politiska beslut. Dessa vilar ändock på prestationer utförda inom omsorgssektorn. Hade socialnämnden fått del av dessa skulle vi reducera vårt underskott betydligt i år. Högst sannolikt kommer flera riktade statsbidrag omdefinieras till generella från och med år 2024, vilket kommer ställa krav på ändrad beslutsgång avseende användande av dessa bidrag inom kommunen.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse mot budget
Intäkter	13 402	19 547	14 108	5 439
Kommunbidrag	99 175	107 979	107 979	0
Summa intäkter	112 577	127 526	122 087	5 439
Personalkostnader	-77 386	-84 978	-84 724	-254
Övriga kostnader	-36 341	-45 401	-37 349	-8 052
Kapitalkostnader	-24	-14	-14	0
Summa kostnader	-113 751	-130 393	-122 087	-8 306
Periodens resultat	**-1 174**	**-2 867**	**0**	**-2 867**

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Nämndsverksamhet	333	435	453	18	680	0
Omsorgskontor	8 825	8 862	7 431	-1 431	11 146	-2 000
Äldreomsorg	41 993	46 079	43 636	-2 445	65 454	-3 600
Kommunal hälso- och sjukvård	12 006	14 038	13 781	-257	20 672	-450

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Individ- och familjeomsorg	22 244	22 463	22 014	-449	33 020	0
Enheten för stöd och service	14 948	16 384	15 334	-1 050	23 000	-620
Sektorchef		2 586	5 331	2 747	7 997	4 000
Totalt	**100 349**	**110 847**	**107 980**	**-2 867**	**161 969**	**-2 670**

F g år redovisades sektorchef under omsorgskontor då båda ansvaren låg hos denne. 2023 är detta uppdelat varför särredovisning görs.

Analys av utfall per verksamhetsområde

Nämndsverksamhet

Prognos vid helår för Nämndsverksamheten är en budget i balans 0.

Omsorgskontoret

Till i år övergick socialpsykiatrin till omsorgskontoret vilken står för majoriteten av det underskott som redovisas (-2 008 tkr). Antalet placeringar och kostnaden för dessa överskrider budgeten. Från halvårsskiftet har man börjat fakturera ut en mindre del, vilket inte täcker kostnaden men i vart fall reducerar den.

Därtill har bostadsanpassningen även varit utmanande med fler uppdrag och högre kostnader än budgeterat (-642 tkr).

Övriga verksamheter redovisar positiva avvikelser, men är inte så pass i omfång att de kan kompensera de överskridanden som görs inom socialpsykiatrin och bostadsanpassningen (+1 219 tkr)

Prognosen har dock förändrats till det bättre jämfört med i Q1 2023 och spås landa omkring –2 000 tkr för helåret 2023. Per 31 augusti redovisas på totalen ett underskott om -1 431 tkr.

Äldreomsorgen

Sammantaget redovisas ett underskott mot budget vid delårsredovisningen med

- 2 445 tkr vilket är ett sämre resultat jämfört med Q1 461 tkr.

Det största underskottet är att härröra till hemtjänsten - 1 678 tkr. Underskottet är att härröra till en underbudgeterad personalbudget, den beviljade insatstiden är mycket högre än budgeterade personalresurser. *Under året kommer man nyttja medel från två statsbidrag.*

Prognosen för helåret 2023 är förändrad till -3 600 tkr. Där det största underskottet spås komma från hemtjänstens verksamhet. Sjukfrånvaron har under året varit hög samtidigt som beviljade timmar legat stadigt högt på en reducerad personalstyrka.

Utan de statsbidrag som trots allt kunnat nyttjas under året hade avvikelsen för samma period varit -3 400 tkr.

Därtill förväntar vi oss tillkommande kostnad för lösen av leasingbilar, ca 100 tkr.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott mot budget vid delårsredovisningen med - 449 tkr vilket är ett bättre resultat jämfört med Q1 - 878 tkr.

Underskottet har att härröra till ökade kostnader för placeringar av barn och unga, vuxna externt samt familjehemsvård.

Prognos för helåret 2023 för Individ- och familjeomsorgen spås bli 0, en budget i balans. Anledningen

är avslutade placeringar samtidigt som man identifierat statsbidrag vilket man nyttjar, samt minskade utbetalningar av försörjningsstöd.

Enheten för stöd och service

Redovisar ett underskott mot budget vid delårsredovisningen med - 1 050 tkr jämfört med Q1 - 310 tkr.

Underskottet har att härröra till ett avtal gällande boende barn som hade tre månaders uppsägningstid vilket medförde en kostnad för januari som inte var budgeterad och ökade personalkostnader. Därtill har man högre kostnader för personlig assistans än budgeterat.

Prognos för helåret 2023 i Enheten för stöd och service spås bli -620 tkr.

Sektorchef

Redovisar ett överskott mot budget vid delårsredovisningen med 2 747 tkr jämfört med Q1 574 tkr.

Överskottet är att härröra till pengar från Kommundelegationen samt statsbidraget för god och säker vård. Dessa sammantaget kommer generera ett större överskott vilket spås landa omkring 4 000 tkr för helåret.

Kommunal hälso- och sjukvård

Redovisar ett underskott mot budget vid delårsredovisningen med - 257 tkr jämfört med Q1 304 tkr.

Underskottet är att härröra till vakanser då legitimerad personal har valt att säga upp sig och då det tagit tid att rekrytera ersättare och bemanningssjuksköterskor har behövt nyttjas i verksamheten. Utöver detta höga kostnader för sjukvårdsmateriel.

Därtill förväntar vi oss tillkommande kostnad för lösen av leasingbilar, ca 100 tkr.

Prognos vid helår för kommunal hälso- och sjukvård är försämrad - 450 tkr jämfört med Q1 en budget i balans 0.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2 020	2 021	2 022	Utfall 202308
Äldreomsorg				
Antal platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	72	74	74	78
Belagda platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	65	67	74	77
Nyttjandegrad särskilt boende, vid bokslutsdatum	90 %	91 %	100 %	99 %
Nettokostnad per plats särskilt boende, tkr/plats	597	567	560	440 **
Antal korttidsplatser		5	5	10
Antal hemtjänsttimmar, vid bokslutsdatum	40 818	Ingen uppgift	40 629	Se fotnot
Antal personer med beviljad hemtjänst, genomsnitt under året	200	Ingen uppgift	229	230
Antal inskrivna i hemsjukvården, vid bokslutsdatum	166	156	165	155
Individ och familjeomsorg				

Verksamhet	2 020	2 021	2 022	Utfall 202308
Institutionsvård, barn och unga*, tkr	2 066	2 156	2 661	3 251
Familjehem, barn och unga*, tkr	2 451	517	1 293	546
Institutionsvård, vuxna missbrukare, tkr	5 184	896	750	1 177
Ekonomiskt bistånd, tkr	13 817	9 287	9 418	5 291
*) Egen regi och externa utförare. Verksamhet för ensamkommande barn exkluderad från 2016 och framåt.				
Enhet för stöd och service				
Antal vuxna med boendebeslut egen regi, genomsnitt	16	15	14	12
Nettokostnad per plats, tkr/plats	370	402	458	360
Antal placeringar externt**, genomsnitt	7	7	5	4
Nettokostnad per extern plats, tkr/plats	1 105	1 255	1 312	1 147

På grund av långtidssjukskrivning saknas statistik för antal hemtjänsttimmar per 31 augusti 2023.
** 2020–2022 avser helårsstatistik, 2023 avser jan-aug, dvs 8 månader.*
*** Nettokostnad Säbo utgår från nettokostnad hos våra Säbo samt kostnader för ledande personal inom verksamheterna.*

Valbohem AB

Verksamhet Valbohem AB

Valbohem AB har till uppgift att förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter och inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen inom kommunen. Visionen är att Valbohem AB ska vara den attraktiva hyresvärden som utvecklar framtidens boenden.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 202208	Bokslut 202308
Intäkter	27 382	
Kostnader	-22 517	
Avskrivningar	-3 892	
Rörelseresultat	973	
Finansiella poster	-484	
Periodens resultat	**489**	

Uppgifter per sista augusti saknas, då de ej inkommit enligt tidplan.

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Bokslut 202308
Anläggningstillgångar	188 592	
Omsättningstillgångar	24 646	
Summa Tillgångar	213 238	
Eget kapital	14 437	
Långfristiga skulder	130 412	
Kortfristiga skulder	68 389	
Summa eget kapital och skulder	**213 238**	

Uppgifter per sista augusti saknas, då de ej inkommit enligt tidplan.

Färgelanda Vatten AB

Verksamhet Färgelanda Vatten AB

Färgelanda Vatten AB är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter. Bolaget äger samtliga VA anläggningar i Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun. Färgelanda Vatten AB äger 7 % av det gemensamma bolaget Västvatten AB.

Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 202208	Bokslut 202308
Intäkter	11 007	12 586
Kostnader	-8 661	-8 561
Avskrivningar	-1 316	-1 516
Rörelseresultat	1 030	2 509
Finansiella poster	-204	-763
Periodens resultat	**826**	**1 746**

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Bokslut 202308
Anläggningstillgångar	53 059	54 100
Omsättningstillgångar	2 220	7 480
Summa Tillgångar	55 279	61 580
Eget kapital	2 500	2 500
Långfristiga skulder	46 157	52 223
Kortfristiga skulder	6 622	6 857
Summa eget kapital och skulder	**55 279**	**61 580**

Redovisningsprinciper

Allmänt
Årsredovisningens utformning följer god redovisningssed samt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som har använts i den senaste årsredovisningen har även använts i denna rapport.

Sammanställdredovisning
Den kommunala koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527–9485) och Färgelanda Vatten AB (556901–9630) som ägs till 100 % av kommunen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens aktiekapital elimineras mot kommunens aktieinnehav i bolagen. I övrigt görs elimineringar för interna mellanhavanden inom koncernen. Sammanställd redovisning görs endast i samband med årsredovisningen.

Skatteintäkter
Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation.

Anläggningstillgångar
Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Komponentavskrivning
RKR:s rekommendation ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till att dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Från och med 2014 års investeringar tillämpas metoden med komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade före 2014 har inte delats upp i komponenter, då återstående nyttjandeperiod på dessa anläggningars komponenter bedöms att inte utgöra ett väsentligt värde.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation om sammanställd redovisning dock görs ingen anpassning av de kommunala bolagens avskrivningsprinciper till kommunens. Detta gäller framför allt Valbohem AB som redovisar enligt K2 där komponentavskrivning inte tillämpas.

Fordringar
Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld
Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Leasing
Kommunen tillämpar RKR:s rekommendation för klassificering av operationell respektive finansiell leasing.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens anskaffningsvärde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen finns fastställda krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kassaflödesanalys

Visar hur verksamheten har finansierats och hur kapitalet har använts under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen visar hur likvida medel har förändrats under året.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Nettoinvesteringar

Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Självfinansieringsgrad

Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Soliditet

Eget kapital dividerat med totalt kapital uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser

Eget kapital samt pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse (dvs. utanför balansräkningen) dividerat med totalt kapital uttryckt i procent.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

UN § 74 **Dnr 2023/5**
Delårsrapport 2023

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden godkänner upprättad delårsrapport 2023-01-01 --2023-08-31 och överlämnar den till kommunfullmäktige.

Utbildningsnämnden beslutar att förvaltningen får i uppdrag att ta fram och vidta åtgärder för att nå ett nollresultat för utbildningsnämnden vid årets slut.

Yrkande
Ordförande (S) yrkar på liggande förslag.

Tobias Bernhardsson (C) yrkar enligt liggande förslag med ett tillägg enligt följande: Att utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram och vidta åtgärder för att nå ett nollresultat för nämnden vid årets slut.
Margurithe Zellén (KD) yrkar bifall till Tobias Bernhardssons (C) yrkande.

Propositionsordning 1
Ordförande ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att utbildningsnämnden bifaller liggande förslag.

Propositionsordning 2
Ordförande ställer proposition på Tobias Bernhardssons (C) tilläggsyrkande med fler och finner att utbildningsnämnden bifaller yrkandet.

Ärendebeskrivning
Nämnderna har att upprätta en delårsrapport, uppföljning av mål och resursplanen, avseende sitt ansvarsområde. Nämndernas delårsrapporter sammanställs sedan till en rapport för hela kommunen som överlämnas till kommunfullmäktige.

Utbildningsnämndens resultat för perioden uppgår till - 2358 tkr jämfört med budget och prognosen för helårsutfallet uppgår till - 2500 tkr.

Arbete har pågått under våren för att förbättra det ekonomiska läget.

Verksamheterna förskola, grundskola och fritidshem visar underskott vilket till stor del beror på personalkostnader och ökade behov på grund av barn och elever i behov av särskilt stöd.

Anpassad grundskola och central elevhälsa har ett mindre underskott. Vux uppvisar en budget i balans. Kostnaderna för gymnasie- och anpassad gymnasieskola visar ett mindre överskott.

Förvaltningen har fått i uppdrag att fortsätta att genomlysa verksamheten för att lämna förslag på åtgärder som behöver vidtas för att nå en budget i balans.

Fortsatt arbete kring måluppfyllelsen måste ske – elevernas meritvärde i år 9 har minskat från 213 till 204 och orsakerna till detta analyseras för att åtgärder ska kunna vidtas för att vända utvecklingen.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse daterad 2023-09-22
Delårsrapport 2023 Utbildningsnämnden

Sändlista
Kommunfullmäktige
Utbildningschef

Delårsrapport 2023

Utbildningsnämnden

Delår jan-aug 2023

Innehållsförteckning

Nämnderna 3
Händelser av väsentlig betydelse 3
Resultaträkning 3
Utfall per verksamhetsområde 3
Analys av utfall per verksamhetsområde 4
Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på 5

Nämnderna

Händelser av väsentlig betydelse

Under vårterminen har sektorn haft en t.f. utbildningschef fram till 230814 då ordinarie tillträdde.

Fortsatt arbete med budget för att genomlysa verksamheten. Parallellt med detta har redovisningar lämnats av fastighetskonsultföretaget Norem AB vad gäller olika möjliga lösningar för att minska lokalytorna eftersom kommunen har en överkapacitet.

Skolinspektionen har förelagt huvudmannen att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Svar ska lämnas i oktober. Analysarbetet behöver utvecklas och detta är fokus bland annat på kompetensutvecklingsdagar.

Skolverket bidrar med insatser inom projektet "Samverkan bästa skola". Det sker både på enhetsnivå och huvudmannanivå i syfte att utveckla de områden som definieras som mest angelägna att arbeta vidare med.

Förändringar har skett i sektorns ledningsgrupp och ny rektor har börjat. Omfördelningar av ansvar har skett inom gruppen.

Rutiner och strukturer behöver arbetas igenom inom flera områden för att få effektiva processer. Resursfördelningsmodellen behöver utvärderas och ses över - särskilt med tanke på barn och elever i behov av särskilt stöd.

Stigens förskola har ingen verksamhet från höstterminen. Placerade barn och personal har flyttats till annan verksamhet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse mot budget
Intäkter	60 388	55 791	54 744	1 047
Kommunbidrag	116 309	120 664	120 664	0
Summa intäkter	176 697	176 455	175 408	1 047
Personalkostnader	-71 165	-75 149	-65 583	-9 566
Övriga kostnader	-105 067	-103 637	-109 805	6 168
Kapitalkostnader	-33	-27	-20	-7
Summa kostnader	-176 265	-178 813	-175 408	-3 405
Periodens resultat	**432**	**-2 358**	**0**	**-2 358**

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Nämndverksamhet	206	290	203	-86	305	-130
Musikskola	869	620	1 205	585	1 808	880
Fritidsgård	0	0	400	400	600	600
Förskola	24 938	26 385	26 615	230	39 923	350
Grundskola inkl fritids, grundsärskola och	62 145	67 334	61 652	-5 682	92 478	-7 880

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
förskoleklass						
Gymnasie- och gymnasiesärskola	21 182	22 360	22 971	611	34 457	370
Vuxenutbildning	2 538	3 266	2 631	-634	3 947	0
Förvaltningsledning	3 998	2 768	4 986	2 218	7 479	3 330
Totalt	**115 876**	**123 023**	**120 663**	**-2 358**	**180 997**	**-2 500**

Analys av utfall per verksamhetsområde

Förskola

Förskolan har ett stort underskott på enheterna och det beror i huvudsak på följande:

- Krav på 12-timmars öppethållande utifrån vårdnadshavarnas omsorgsbehov med många barn som har långa dagar och därigenom krävs hög personaltäthet under hela dagen
- Många barn med stora behov som kräver extra resurser
- Frånvaro bland personalen som kräver vikarier
- Små enheter som är sårbara vad gäller möjligheten att täcka upp för varandra vid personals frånvaro

Grundskola och fritidshem

Grundskola och fritidshem har ett stort underskott på enheterna och det beror i huvudsak på följande:

- Hög personalomsättning på vissa enheter vilket ger ett högre löneläge vid nyrekrytering
- Vikariekostnader på grund av frånvarande personal
- Svårigheter att anpassa verksamheten personalmässigt vad gäller sjukfrånvaro, inkonverterad personal och liknande. Övertalighetsprocesser tar lång tid innan de får ekonomisk effekt.
- Flera elever med stora behov
- Låg måluppfyllelse hos vissa årskurser som kräver extra insatser för att öka elevernas förutsättningar att nå målen
- Behov av extra stöd även under elevers vistelse i fritidshem - särskilt med tanke på trygghet och studiero

Anpassad grundskola

Verksamheten har ett mindre underskott. Elever kan tas emot när som helst under läsåret och behovet av stöd varierar kraftigt. Det är därför svårt att ha den långsiktighet planering som vore önskvärd. Det ställs stora krav på flexibilitet. Några elever är placerade i verksamheten, men läser enligt grundskolans kursplan (individintegrerade elever).

Vux

Verksamheten uppvisar en budget i balans. Finansiering sker till stor del av statsbidrag vilket ställer stora krav på flexibilitet och anpassning.

Central elevhälsa

Verksamheten uppvisar just nu ett mindre underskott, men räknar med att ha en budget i balans vid årets slut eftersom viss del av verksamheten är projektfinansierad samt att inga förändringar skett i övrig verksamhet.

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

Verksamhet	2 020	2 021	2 022	Utfall 202308
Grundskola:				
Meritvärde år 9	216	198	213	204
Resultat i nationella prov år 3 (%)				
Svenska				89
Matematik				86
Resultat i nationella prov år 6 (%)				
Svenska	85	87	70	79
Matematik	82	82	72	70
Engelska	82	87	80	85
Resultat i nationella prov år 9 (%):				
Svenska	N/A	N/A	88	90
Matematik	N/A	N/A	78	82
Engelska	N/A	N/A	88	78
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	87	87	90	76
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	65	72	N/A	N/A
Gymnasielever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	69	74	N/A	N/A
Alla kommuner	78	78	N/A	N/A

SN § 81 **Dnr 2023/5**
Delårsrapport 2023

Socialnämnds beslut
Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för perioden 2023-01-01-2023-08-31 enligt bilaga.

Protokollsanteckning för ärendet
Under ärendet diskuterades verksamhetskostnaderna som fortsatt är höga och säkerligen kommer öka i samband med heltidsresan och elva timmars dygnsvila inom hemtjänsten. Sjukskrivningarna är inom hemtjänsten och äldreomsorgen höga och nämnden söker inför nästa sammanträde svar ifrån HR hur de arbetar förebyggande mot detta. Budgetunderskottet har under året lindrats av två inkomna statsbidrag.

Ärendebeskrivning
Socialnämnden ska upprätta delårsrapport för perioden 2023-01-01-2023-08-31.

Sektor omsorg redovisar ett negativt resultat mot budget med – 2 867 tkr vid delårsrapporten.

Under året har sektorn haft ett antal externa placeringar på bred front. Såväl inom individ- som familjeomsorgens verksamheter som inom socialpsykiatrin har sektorn haft fler placeringar/åtaganden än det funnits budgeterade medel för. Dessa är svåra att förutse och har varit flera i antal.

Inom äldreomsorgen är det framför allt hemtjänsten som drar det stora underskottet. Detta beror i allt väsentligt på bemanningssituationen. Inte minst har sjuklönekostnader varit höga och timavlönad personal beständig. Situationen inom hemtjänsten behöver ses över för att nå en tillfredsställande nivå såväl för medarbetare som för ekonomi och brukare.

Inom enheten för stöd och service har det saknats medel för personal inom service- och gruppbostäderna. Därtill fick man dubbel kostnad i början av året för en placering med uppsägningstid samt ökade kostnader för personlig assistans.

Prognos för helår i sektor omsorg är förändrad till det bättre – 2 670 tkr jämfört med prognos Q1 – 7 860 tkr.

Någon buffert för oförutsedda händelser finns inte budgeterad.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, dat 2023-09-13
Delårsrapport i bilaga, dat 2023-09-13

Sändlista
Socialnämnden
Socialchef

Delårsrapport 2023

Socialnämnden

Delår jan-aug 2023

Innehållsförteckning

Nämnderna 3
Händelser av väsentlig betydelse 3
Resultaträkning 3
Utfall per verksamhetsområde 3
Analys av utfall per verksamhetsområde 4
Volym- och nyckeltal 5

Nämnderna

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har sektorn haft ett antal externa placeringar på bred front. Såväl inom IFOs verksamheter som inom socialpsykiatrin har sektorn haft fler placeringar/åtaganden än det funnits budgeterade medel för. Dessa är svåra att förutse och har varit flera i antal.

Inom äldreomsorgen är det framför allt hemtjänsten som drar det stora underskottet. Detta beror i allt väsentligt på bemanningssituationen. Inte minst har sjuklönekostnader varit höga och timavlönad personal beständig. Situationen inom hemtjänsten behöver ses över för att nå en tillfredsställande nivå såväl för medarbetare som för ekonomi och brukare.

Inom enheten för stöd och service har det saknats medel för personal inom service,- och gruppbostäderna. Därtill fick man dubbel kostnad i början av året för en placering med uppsägningstid samt ökade kostnader för personlig assistans.

Under året har man identifierat möjlighet att nyttja ett flertal statsbidrag. Utan dessa hade sektorn redovisat en negativ avvikelse per 31 augusti om ca – 7 800 tkr. Stor osäkerhet råder kring kommande års statsbidrag.

Under sensommaren har det kommit in två statsbidrag om totalt 5 000 tkr, dessa definieras som generella och kommer inte sektorn tillhanda utan politiska beslut. Dessa vilar ändock på prestationer utförda inom omsorgssektorn. Hade socialnämnden fått del av dessa skulle vi reducera vårt underskott betydligt i år. Högst sannolikt kommer flera riktade statsbidrag omdefinieras till generella från och med år 2024, vilket kommer ställa krav på ändrad beslutsgång avseende användande av dessa bidrag inom kommunen.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse mot budget
Intäkter	13 402	19 547	14 108	5 439
Kommunbidrag	99 175	107 979	107 979	0
Summa intäkter	112 577	127 526	122 087	5 439
Personalkostnader	-77 386	-84 978	-84 724	-254
Övriga kostnader	-36 341	-45 401	-37 349	-8 052
Kapitalkostnader	-24	-14	-14	0
Summa kostnader	-113 751	-130 393	-122 087	-8 306
Periodens resultat	**-1 174**	**-2 867**	**0**	**-2 867**

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Nämndsverksamhet	333	435	453	18	680	0
Omsorgskontor	8 825	8 862	7 431	-1 431	11 146	-2 000
Äldreomsorg	41 993	46 079	43 636	-2 445	65 454	-3 600
Kommunal hälso- och sjukvård	12 006	14 038	13 781	-257	20 672	-450

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 202208	Utfall 202308	Budget 202308	Avvikelse 202308	Budget 2023	Prognos 2023
Individ- och familjeomsorg	22 244	22 463	22 014	-449	33 020	0
Enheten för stöd och service	14 948	16 384	15 334	-1 050	23 000	-620
Sektorchef		2 586	5 331	2 747	7 997	4 000
Totalt	**100 349**	**110 847**	**107 980**	**-2 867**	**161 969**	**-2 670**

F g år redovisades sektorchef under omsorgskontor då båda ansvaren låg hos denne. 2023 är detta uppdelat varför särredovisning görs.

Analys av utfall per verksamhetsområde

Nämndsverksamhet

Prognos vid helår för Nämndsverksamheten är en budget i balans 0.

Omsorgskontoret

Till i år övergick socialpsykiatrin till omsorgskontoret vilken står för majoriteten av det underskott som redovisas (-2 008 tkr). Antalet placeringar och kostnaden för dessa överskrider budgeten. Från halvårsskiftet har man börjat fakturera ut en mindre del, vilket inte täcker kostnaden men i vart fall reducerar den.

Därtill har bostadsanpassningen även varit utmanande med fler uppdrag och högre kostnader än budgeterat (-642 tkr).

Övriga verksamheter redovisar positiva avvikelser, men är inte så pass i omfång att de kan kompensera de överskridanden som görs inom socialpsykiatrin och bostadsanpassningen (+1 219 tkr)

Prognosen har dock förändrats till det bättre jämfört med i Q1 2023 och spås landa omkring –2 000 tkr för helåret 2023. Per 31 augusti redovisas på totalen ett underskott om -1 431 tkr.

Äldreomsorgen

Sammantaget redovisas ett underskott mot budget vid delårsredovisningen med

- 2 445 tkr vilket är ett sämre resultat jämfört med Q1 461 tkr.

Det största underskottet är att härröra till hemtjänsten - 1 678 tkr. Underskottet är att härröra till en underbudgeterad personalbudget, den beviljade insatstiden är mycket högre än budgeterade personalresurser. *Under året kommer man nyttja medel från två statsbidrag.*

Prognosen för helåret 2023 är förändrad till -3 600 tkr. Där det största underskottet spås komma från hemtjänstens verksamhet. Sjukfrånvaron har under året varit hög samtidigt som beviljade timmar legat stadigt högt på en reducerad personalstyrka.

Utan de statsbidrag som trots allt kunnat nyttjas under året hade avvikelsen för samma period varit -3 400 tkr.

Därtill förväntar vi oss tillkommande kostnad för lösen av leasingbilar, ca 100 tkr.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott mot budget vid delårsredovisningen med -449 tkr vilket är ett bättre resultat jämfört med Q1 - 878 tkr.

Underskottet har att härröra till ökade kostnader för placeringar av barn och unga, vuxna externt samt familjehemsvård.

Prognos för helåret 2023 för Individ- och familjeomsorgen spås bli 0, en budget i balans.

Anledningen är avslutade placeringar samtidigt som man identifierat statsbidrag vilket man nyttjar, samt minskade utbetalningar av försörjningsstöd.

Enheten för stöd och service

Redovisar ett underskott mot budget vid delårsredovisningen med - 1 050 tkr jämfört med Q1 - 310 tkr.

Underskottet har att härröra till ett avtal gällande boende barn som hade tre månaders uppsägningstid vilket medförde en kostnad för januari som inte var budgeterad och ökade personalkostnader. Därtill har man högre kostnader för personlig assistans än budgeterat.

Prognos för helåret 2023 i Enheten för stöd och service spås bli -620 tkr.

Sektorchef

Redovisar ett överskott mot budget vid delårsredovisningen med 2 747 tkr jämfört med Q1 574 tkr.

Överskottet är att härröra till pengar från Kommundelegationen samt statsbidraget för god och säker vård. Dessa sammantaget kommer generera ett större överskott vilket spås landa omkring 4 000 tkr för helåret.

Kommunal hälso- och sjukvård

Redovisar ett underskott mot budget vid delårsredovisningen med - 257 tkr jämfört med Q1 304 tkr.

Underskottet är att härröra till vakanser då legitimerad personal har valt att säga upp sig och då det tagit tid att rekrytera ersättare och bemanningssjuksköterskor har behövt nyttjas i verksamheten. Utöver detta höga kostnader för sjukvårdsmateriel.

Därtill förväntar vi oss tillkommande kostnad för lösen av leasingbilar, ca 100 tkr.

Prognos vid helår för kommunal hälso- och sjukvård är försämrad - 450 tkr jämfört med Q1 en budget i balans 0.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2 020	2 021	2 022	Utfall 202308
Äldreomsorg				
Antal platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	72	74	74	78
Belagda platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	65	67	74	77
Nyttjandegrad särskilt boende, vid bokslutsdatum	90 %	91 %	100 %	99 %
Nettokostnad per plats särskilt boende, tkr/plats	597	567	560	440 **
Antal korttidsplatser		5	5	10
Antal hemtjänsttimmar, vid bokslutsdatum	40 818	Ingen uppgift	40 629	Se fotnot
Antal personer med beviljad hemtjänst, genomsnitt under året	200	Ingen uppgift	229	230
Antal inskrivna i hemsjukvården, vid bokslutsdatum	166	156	165	155

Verksamhet	2 020	2 021	2 022	Utfall 202308
Individ och familjeomsorg				
Institutionsvård, barn och unga*, tkr	2 066	2 156	2 661	3 251
Familjehem, barn och unga*, tkr	2 451	517	1 293	546
Institutionsvård, vuxna missbrukare, tkr	5 184	896	750	1 177
Ekonomiskt bistånd, tkr	13 817	9 287	9 418	5 291
*) Egen regi och externa utförare. Verksamhet för ensamkommande barn exkluderad från 2016 och framåt.				
Enhet för stöd och service				
Antal vuxna med boendebeslut egen regi, genomsnitt	16	15	14	12
Nettokostnad per plats, tkr/plats	370	402	458	360
Antal placeringar externt**, genomsnitt	7	7	5	4
Nettokostnad per extern plats, tkr/plats	1 105	1 255	1 312	1 147

På grund av långtidssjukskrivning saknas statistik för antal hemtjänsttimmar per 31 augusti 2023.
**2020-2022 avser helårsstatistik, 2023 avser jan-aug, dvs 8 månader.*
*** Nettokostnad Säbo utgår från nettokostnad hos våra säbo samt kostnader för ledande personal inom verksamheterna.*

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-05-22
2023/20

Kommunstyrelsen

Partistöd- utbetalning av kommunalt partistöd 2024

Beslutsförslag
Kommunfullmäktige beslutar att godkänna utbetalning av kommunalt partistöd för år 2024 till Socialdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna i enighet med ’Regler för partistöd’ (antagen i KF 2022-06-08 § 56).

Ärendebeskrivning
Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige årligen fatta beslut om utbetalning av kommunalt partistöd.

Enligt regler för partistöd (antagen i KF 2022-06-08 § 56) utgår stödet dels som ett grundstöd, dels som ett mandatbundet stöd. Grundstödet uppgår till 2 500 kronor per parti och år och mandatstödet uppgår till 7 600 kronor per mandat och år.

Enligt kommunallagen ska mottagare av partistödet årligen lämna en skriftlig redovisning med ett granskningsintyg som visar att stödet föregående år har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin (KL 4 kapitlet 31 §). Denna redovisning ska lämnas senast sex månader efter det aktuella årets slut, det vill säga 30 juni 2023.

Socialdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har lämnat sin redovisning för 2022 inom den föreskrivna tiden.

Utbetalning av partistöd för år 2024 enligt regler för partistöd

Partier	Mandat i KF	Mandatstöd	Grundstöd	Totalt
Socialdemokraterna	8	60 800	2 500	63 300 kr
Moderaterna	3	22 800	2 500	25 300 kr
Liberalerna	2	15 200	2 500	17 700 kr
Centerpartiet	6	45 600	2 500	48 100 kr
Sverigedemokraterna	11	83 600	2 500	86 100 kr
Kristdemokraterna	1	7 600	2 500	10 100 kr

Beslutsunderlag:
Regler för partistöd beslutad av KF 2022-06-08 § 56
Sverigedemokraterna redovisning av det kommunala partistödet samt granskningsrapport 2022-01-01-2022-12-31, dat 2023-01-19
Liberalerna redovisning av det kommunala partistödet samt granskningsrapport 2022-01-01-2022-12-31, dat 2023-01-31
Nya Moderaterna redovisning av det kommunala partistödet samt granskningsrapport 2022-01-01-2022-12-31, dat 2023-03-06
Socialdemokraterna redovisning av det kommunala partistödet samt granskningsrapport 2022-01-01-2022-12-31, dat 2023-06-12
Centerpartiet redovisning av det kommunala partistödet samt granskningsrapport 2022-01-01-2022-12-31, dat 2023-06-29
Kristdemokraterna redovisning av det kommunala partistödet samt granskningsrapport 2022-01-01-2022-12-31, dat 2023-06-29.

Sändlista:
Partiernas gruppledare
Ekonomi

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Folkhälsostrateg
Marcus Larsson

Tjänsteskrivelse
2023-08-30
2023/233

Kommunstyrelsen

Förslag på nya prioriterade folkhälsoområden

Beslutsförslag
Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Folkhälsorådets förslag på prioriterade områden för Folkhälsorådet under perioden 2023–2025.

Ärendets beredning
Folkhälsorådet har vid sammanträde 2023-09-06 ställt sig bakom förslaget på nya prioriterade folkhälsoområden för perioden 2023–2025.

Sammanfattning av ärendet
Perioden för de tidigare prioriterade folkhälsoområdena löper ut vid årsskiftet 2023 och beslut om nya prioriterade folkhälsoområden behöver därmed beslutas.
Områdena har sin utgångspunkt framför allt i kommunens mål- och resursplan 2023–2025 samt Norra Hälso- och Sjukvårdsnämndens mål- och inriktningsdokument för 2022–2023. Även lokal statistik om hälsoläget i befolkningen samt såväl globala som nationella folkhälsomål har legat till grund för de nya prioriterade områdena:

-Barn och unga
-Främja goda levnadsvanor
-Psykisk hälsa

Ärendebeskrivning
Folkhälsorådet beviljar varje år medel till verksamheter, föreningar eller organisationer som bedriver hälsofrämjande och förebyggande arbete som skall gynna en jämlik hälsa i Färgelanda. De prioriterade insatsområdena beskriver de områden som folkhälsorådet i första hand ska prioritera vid beslut om medel för hälsofrämjande och förebyggande insatser.
Med stöd av globala (agenda 2030), nationella (8 folkhälsomålen), regionala (Norra Hälso- och Sjukvårdsnämndens mål- och inriktningsdokument) samt Färgelandas kommuns mål- och resursplan och sist men inte minst lokal statistik kring hälsoläget i kommunen.

Med detta som bakgrund föreslås de prioriterade folkhälsoområden för 2023–2025 bli:

-Barn och unga
Detta område omfattar barn och ungas utveckling av såväl kognitiva, emotionella samt sociala färdigheter. Det omfattar också stöd till vårdnadshavare.

-Främja goda levnadsvanor
Genom att främja goda levnadsvanor kan man samtidigt förebygga en mängd sjukdomar. Detta område omfattar också en prioriterad grupp, kommunens äldre invånare.

-Psykisk hälsa
Utgångspunkten är att ge generella insatser för hela befolkningen, men också se till speciellt utsatta målgrupper som vi vet generellt sett har en sämre psykisk hälsa. Att främja psykisk hälsa är i sig en del av det suicidpreventiva arbetet då psykisk ohälsa har en tydlig koppling till suicid.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2023-09-27
Protokollsutdrag FHR § 30
Förslag på nya prioriterade folkhälsoområden, dat 2023-09-27
Utbildningar suicidprevention, dat 2023-09-27

Sändlista:
Folkhälsorådet
Folkhälsostrateg

Marcus Larsson
Folkhälsostrateg

FHR § 30
Förslag på nya prioriterade folkhälsoområden 2024–2025

Folkhälsorådets beslut
Folkhälsorådet föreslår kommunstyrelsen att anta ´Barn och Unga´, ´Främja goda levnadsvanor ‘och ´Psykisk hälsa ‘som de tre prioritera folkhälsoområdena för Färgelanda kommun 2024–2025.

Ärendebeskrivning
Folkhälsostrateg presenter följande förslag för nya prioriterade folkhälsoområden för 2024–2026:

Barn och Unga
Området omfattar barn och ungas utveckling av såväl kognitiva, emotionella samt sociala färdigheter. Detta kan göras genom att främja en trygg skolgång, med mål om behörighet till gymnasiestudier samt möjligheter till fortsatta studier. Men också genom att främja goda matvanor, fysisk aktivitet, goda sömnvanor och erbjuda en meningsfull fritid.
Att främja den psykiska hälsan görs delvis genom att fokusera på ovan nämnda faktorer. En psykisk ohälsa i barndomen kan leda till sämre skolresultat och sämre framtidsutsikter i vuxenlivet. Goda relationer är en grundförutsättning för god psykisk hälsa som grundläggs redan ifrån födseln och behöver värnas om hela under hela uppväxten. Därför är stöd till vårdnadshavare en viktig del i detta prioriterade område**.**

Främja goda levnadsvanor
Genom att främja goda levnadsvanor kan man samtidigt förebygga en mängd sjukdomar. Dessa sjukdomar resulterar i stort lidande för individer och familjer samt är stora kostnader för samhället.

Äldre: Sett till den demografiska kurvan i kommunen så är detta en stor grupp. Sociala sammanhang, goda matvanor, fysisk aktivitet och känsla av meningsfullhet de friskfaktorer som folkhälsomyndigheten benämner tydligast kring denna målgrupp. Extra fokus på att arbeta för att få ner den ofrivilliga ensamheten.

Alkohol: I undersökningar kring användning av alkohol bland yngre samt andel unga som blir bjudna hemma på alkohol så ligger Färgelanda högt i jämförelse med andra närliggande kommuner. Alkoholkonsumtion är en generell riskfaktor och bland ungdomar 15–19 år i Sverige är alkoholkonsumtion den riskfaktor som orsakar flest förlorade friska levnadsår.

Psykisk hälsa

Psykisk hälsa handlar bland annat om att människor upplever sin tillvaro meningsfull, att de kan använda sina resurser, vara delaktiga i samhället och uppleva att de har förmåga att hantera livets normala motgångar. Utgångspunkten att ge generella insatser för hela befolkningen, men också se till speciellt utsatta målgrupper som vi vet generellt sett har en sämre psykisk hälsa. Att främja psykisk hälsa är i sig en del av det suicidpreventiva arbetet då psykisk ohälsa har en tydlig koppling till suicid Det är av stor vikt att förbättra samverkan mellan olika aktörer kring främjande och förebyggande insatser av den psykiska hälsan hos befolkningen.

Färgelanda kommun

Prioriterade insatsområden Folkhälsorådet 2024–2025

Dokumenttyp	**Dokumentnamn** **Prioriterade insatsområden Folkhälsorådet 2024-2025**	**Antagen**	**Antagen av** Kommunstyrelsen
Marcus Larsson	**Marcus Larsson**	**Reviderad**	**Giltighet** 2025-12-31
Dokumentinformation Avseende 2024-2025			**Diarienummer** 2023/233
Ämnesområde Folkhälsa		**Intranät**	**Hemsida**
Andra regelverk som omnämns			

Innehållsförteckning

Folkhälsa..... 3
Utgångspunkt för de prioriterade insatsområdena..... 4
Prioriterade insatsområden 4
Barn och unga..... 4
Främja goda levnadsvanor……..... 4
Psykisk hälsa..... 5

Folkhälsa

Folkhälsa handlar om hälsan i befolkningen, en god hälsa i befolkningen kännetecknas av hög livskvalitet, hög medellivslängd, låg sjuklighet och en jämlik hälsa mellan olika befolkningsgrupper. Folkhälsa innefattar individens egna val, livsstil och sociala förhållanden men också samhällets utformning så som miljön i omgivningen, möjlighet till delaktighet i samhället och andra strukturella faktorer, se figur nedan.

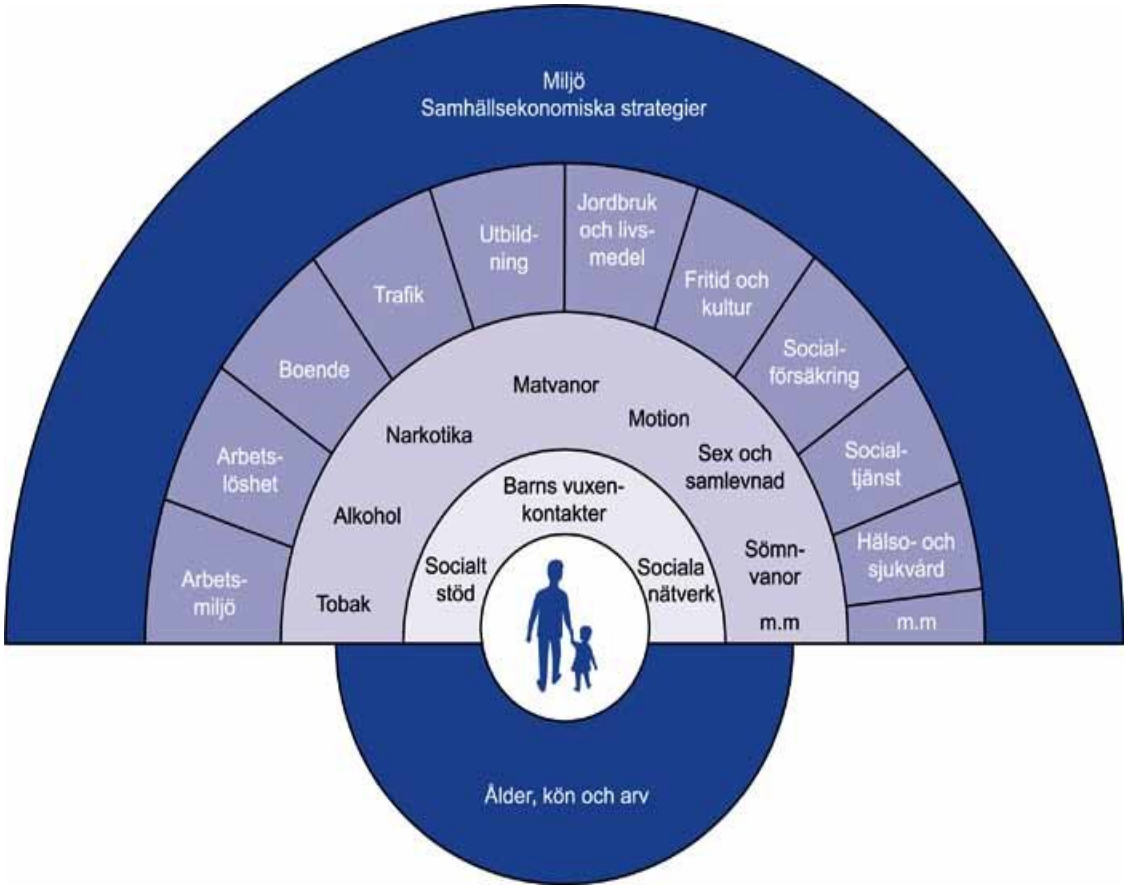

Figuren visar hälsans bestämningsfaktorer, omarbetad efter Dahlgren & Whitehead, 1992.

Utgångspunkt för de prioriterade insatsområdena

De prioriterade insatsområdena har sin utgångspunkt framför allt i kommunens mål- och resursplan 2023-2025 samt norra hälso- och sjukvårdsnämndens mål- och inriktningsdokument för 2022-2023. Nationella styrdokument som Agenda 2030, barnkonventionen och de nationella målområdena för folkhälsopolitiken utgör bakgrund för prioriteringen. Även lokal statistik om hälsoläget i befolkningen samt avtalet om gemensamma folkhälsoinsatser mellan kommunen och norra hälso- och sjukvårdsnämnden ligger till grund. Exempel på indikatorer som användes som utgångpunkt är gymnasiebehörighet, ofrivillig ensamhet och alkoholkonsumtion bland tonåringar.

Prioriterade insatsområden

Barn och unga

Detta område omfattar barn och ungas utveckling av såväl kognitiva, emotionella samt sociala färdigheter. Detta kan göras genom att främja en trygg skolgång, med mål om behörighet till gymnasiestudier samt möjligheter till fortsatta studier. Men också genom att främja goda matvanor, fysisk aktivitet, goda sömnvanor samt erbjuda en meningsfull fritid.
Att främja den psykiska hälsan görs delvis genom att fokusera på ovan nämnda faktorer. En psykisk ohälsa i barndomen kan leda till sämre skolresultat och sämre framtidsutsikter i vuxenlivet. Goda relationer är en grundförutsättning för god psykisk hälsa som grundläggs redan ifrån födseln och behöver värnas om hela under hela uppväxten. Därför är stöd till vårdnadshavare en viktig del i detta prioriterade område.

Främja goda levnadsvanor

Genom att främja goda levnadsvanor kan man samtidigt förebygga en mängd sjukdomar. Dessa sjukdomar resulterar i stort lidande för individer och familjer samt är stora kostnader för samhället.
Äldre: Sett till den demografiska kurvan i kommunen så är detta en stor grupp som procentuellt sett kommer att öka. Sociala sammanhang, goda matvanor, fysisk aktivitet och känsla av meningsfullhet de friskfaktorer som folkhälsomyndigheten benämner tydligast kring denna målgrupp. Extra fokus på att arbeta för att få ner den ofrivilliga ensamheten.
Alkohol: I undersökningar kring användning av alkohol bland yngre samt andel unga som blir bjudna hemma på alkohol så ligger Färgelanda högt i jämförelse med andra närliggande kommuner. Alkoholkonsumtion är en generell riskfaktor och bland ungdomar 15–19 år i Sverige är alkoholkonsumtion den riskfaktor som orsakar flest förlorade friska levnadsår.

Psykisk hälsa

Psykisk hälsa handlar bland annat om att människor upplever sin tillvaro meningsfull, att de kan använda sina resurser, vara delaktiga i samhället och uppleva att de har förmåga att hantera livets normala motgångar. Utgångspunkten att ge generella insatser för hela befolkningen, men också se till speciellt utsatta målgrupper som vi vet generellt sett har en sämre psykisk hälsa. Att främja psykisk hälsa är i sig en del av det suicidpreventiva arbetet då psykisk ohälsa har en tydlig koppling till suicid. Det är av stor vikt att förbättra samverkan mellan olika aktörer kring främjande och förebyggande insatser av den psykiska hälsan hos befolkningen.

Bilaga 1

Utbud av lämpliga utbildningar

-MHFA (Mental health first aid) MHFA - Första hjälpen till psykisk hälsa | Karolinska Institutet

-YAM (Youth Aware of Mental health) Youth Aware of Mental health (y-a-m.org)

-Psyk - E Bas Suicid (Karolinska Institutet) Psyk-E bas suicid • Psyk-E bas

-Stör döden Stör Döden - Utbildning för lärare (stordodenutbildning.se)

-Steg för livet-kampanjen (SPIV/VGR) Steg för livet | Steg för livet (stegforlivet.se)

-Psykisk livräddning SPIV PLR profession - SPIV (suicidprev.se)

-SPISS Region Skånes öppna läraktiviteter (golms.com)

-Våga fråga/Våga fråga e/Våga fråga pocket (Suicide Zero) Suicidpreventiv utbildning för företag - Våga fråga-e (suicidezero.se)

-Bemötande i socialtjänsten (Socialstyrelsen) Socialstyrelsen utbildning

-Livsviktiga snack (Suicide Zero) Livsviktiga snack (suicidezero.se)

-Korta filmer Konsten att rädda liv - fem korta filmer om suicidprevention on Vimeo

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Folkhälsostrateg
Marcus Larsson

Tjänsteskrivelse
2023-09-01
2023/236

Kommunstyrelsen

Antagande av handlingsplan för suicidprevention

Beslutsförslag
Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget ”Färgelanda kommuns handlingsplan för suicidprevention 2023–2025”.

Ärendets beredning
Handlingsplanen har tagits upp i folkhälsorådet 2023-09-06 där de också ställde sig bakom förslaget. Handlingsplanen har också presenterats för KLG samt lokal vårdsamverkansgrupp.

Sammanfattning av ärendet
Färgelanda Kommun har saknat en lokal handlingsplan kring det suicidpreventiva arbetet och använt sig av den regionala handlingsplanen ”Det goda livet i Västra Götaland, handlingsplan för suicidprevention 2020–2025” som stöd. Ett mål i den handlingsplanen är att alla kommuner skall ha en egen lokal handlingsplan. Fyrbodals kommunalförbund har gjort en satsning under 2023 på att förbättra medlemskommunernas arbete kring suicidprevention genom att anställa en processledare med uppgift att stötta framtagandet av lokala handlingsplaner för suicidprevention. Som ett led i att öka samverkan mellan Dalslandskommunerna har vi tagit fram en gemensam handlingsplan tillsammans med Dals-Ed, som också saknade en. Detta har gjorts med stöd av Fyrbodals processledare.

Ärendebeskrivning
Som stöd och riktning för handlingsplanen har vi använt oss av den regionala handlingsplanen för suicidprevention ”Det goda livet i Västra Götaland. Handlingsplan för suicidprevention 2020–2025.” samt tittat på våra närliggande kommuner som antagit en lokal handlingsplan. Vi har valt att göra en relativt enkel, kortfattat version med tre stycken fokusområden och detta för att prioritera att komma igång med det suicidpreventiva arbetet.

De fokusområden vi valt att ta med är:

Kunskap: Målet är en höjd kunskapsnivå för kommunanställda och en minskad stigmatisering av suicid. Det kommer finnas förslag på olika utbildningar och detta för att utbildningsnivån skall kännas adekvat utifrån verksamheten.

Samordning: Få till en ökad samordning mellan berörda professioner för att på så vis få till en snabbare och tydligare väg till hjälp och stöd.

Civilsamhället: Samverka mellan offentlig sektor och civilsamhället. Erbjuda allmänna utbildningsinsatser till civilsamhället samt använda sig av den kompetens som finns här.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2023-09-27
Handlingsplan, dat 2023-09-27

Sändlista:
Folkhälsorådet
Folkhälsostrateg

Marcus Larsson
Folkhälsostrateg

FHR § 31
Förslag till handlingsplan för suicidprevention

Folkhälsorådets beslut
Folkhälsorådet föreslår kommunstyrelsen att anta `Handlingsplan suicidprevention 2023–2025´**.**

Handlingsplan för suicidprevention i Färgelanda kommun 2023–2025

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Antagen	Antagen av
Handlingsplan	Handlingsplan för suicidprevention i Färgelanda kommun 2023–2025	Kommunstyrelsen	
Dokumentägare Marcus Larsson	**Dokumentansvarig** Marcus Larsson	**Reviderad**	**Giltighet** 2025-12-31
Dokumentinformation Suicidprevention			**Diarienummer** 2023/236
Ämnesområde Folkhälsa		**Intranät** X	**Hemsida** X
Andra regelverk som omnämns			

Innehållsförteckning

Bakgrund…….. 2

Inledning……... 2

Fokusområde 1: Kunskap…… 3

Fokusområde 2: Samordning…….. 3

Fokusområde 3: Civilsamhället…….. 3

Bakgrund

På nationell nivå finns ett nationellt handlingsprogram för suicidprevention där visionen är att ingen ska behöva hamna i en sådan utsatt situation att suicid ses som den enda utvägen.

På regional nivå finns “Det goda livet i Västra Götaland- handlingsplan för suicidprevention 2020-2025. Den regionala handlingsplanen har en nollvision för suicid och ett delmål att antalet suicid i Västra Götaland ska minska med 40 procent till år 2025. Planen förväntas omhändertas även på delregional och lokal nivå, dvs av kommunerna.

Dals-Eds kommun och Färgelanda kommun har valt att göra en gemensam lokal handlingsplan som utgår från nationell och regional nivå. Denna kompletteras med en separat aktivitetsplan i respektive kommun. I aktivitetsplanen anges mer detaljerat vilka insatser som ska genomföras, när, för vem, av vem och hur/när/av vem aktiviteten följs upp. Därmed beskrivs insatserna i handlingsplanen på en mer övergripande nivå.

Inledning

Suicid är ett komplext samhälls- och folkhälsoproblem som kräver många olika angreppssätt. Suicid är i sig ingen sjukdom. Det är inte ens nödvändigt att psykisk sjukdom ligger bakom. Däremot är psykisk sjukdom eller någon form av psykisk ohälsa en vanlig riskfaktor för suicid.
Att förebygga suicid innebär inte endast att ge hjälp i en akut situation, utan även ett långsiktigt arbete med målet att minska antalet suicid och suicidförsök. Det kan handla om att tidigt observera varningssignaler, identifiera, remittera, ge stöd till individer och grupper i särskilt utsatta situationer samt att utbilda personal.
Statistik visar att drygt fyra svenskar tar sitt liv varje dag. Högst andel suicid genomförs av män och äldre personer, medan suicidförsök främst genomförs av kvinnor och yngre. I Sverige har antalet suicid kontinuerligt minskat i befolkningen sedan mitten av 1980-talet men planat ut det sista decenniet. I gruppen 15-24 år har antalet ökat med ca 1% per år.
I Västra Götaland inträffar ca 200-250 suicid varje år och uppskattningsvis görs 2000 suicidförsök. Vid suicidförsök finns ett större mörkertal än vid fullbordat suicid eftersom alla personer som gör suicidförsök inte söker sjukvård och därför inte registreras.

Fokusområde 1: **Kunskap**

Mål: En höjd kunskapsnivå som behålls över tid och en minskad stigmatisering kring suicid. Kunskapsnivån skall vara adekvat utifrån verksamheten.

Syfte: Bättre bemötande till personer med psykisk ohälsa och suicidalitet samt tydliggöra information om stöd. Medarbetare får bättre möjlighet att känna sig trygga i bemötande och att veta var stöd finns att få.

Insats: Kunskapshöjande utbildning utifrån verksamheternas behov och möjligheter. Grundläggande utbildning till beslutsfattare, chefer och ledare.

Indikator: Antal som har gått de olika utbildningarna i utbudslistan (se bifogad bilaga) kring suicid. Att suicidprevention finns med i verksamheternas årshjul.

Fokusområde 2: **Samordning**

Mål: Ökad samordning berörda professioner samt få fram en tydlig och sammanhållen
vårdkedja/processkarta/rutiner.

Syfte: Snabbare och tydligare väg till hjälp och stöd.

Insats: Skapa och/eller sprida en tydlig vårdkedja genom en processkarta/rutiner. Ökad användning av SIP.

Indikator: Att processkartan/rutiner medvetandegörs och används av berörda parter. Antal genomförda SIP.

Fokusområde 3: **Civilsamhället**

Mål: Att en samverkan mellan offentlig verksamhet och Civilsamhälle etableras och upprätthålls.

Syfte: Civilsamhälle och offentlig verksamhet behöver samverka för att motverka stigmatisering och psykisk ohälsa. Olika aktörer når olika personer och målgrupper på sina respektive arenor.

Insats: Uppmärksamma suicidpreventiva dagen. Erbjuda allmänna utbildningsinsatser.

Indikator: Beskrivning av vilka utbildningsinsatser som erbjuds och hur många som får del av dem.

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrin Siverby

Tjänsteskrivelse
2023-09-27
2023/105

Kommunstyrelsen

Antagande av klimatlöften 2024–2026

Beslutsförslag
Kommunstyrelsen antar följande klimatlöften:

1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.

3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.

5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.

11. Vi gör klimatsmarta inköp.

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal

18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.

22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.

25. Vi använder cirkulära möbler.

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.

Sammanfattning av ärendet
Länsstyrelsen i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har bjudit in länets kommuner i att delta i arbetet med klimatlöften. I inbjudan säger man att vi behöver öka takten i klimatarbetet för att nå klimatmålen och skapa ett konkurrenskraftigt och attraktivt län. Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Klimat 2030 är en del i genomförandet av Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 och också en del av åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen.

Under 2022 deltog alla länets 49 kommuner i satsningen.

Från 2024 höjs ambitionerna, antalet löften och tiden för genomförande. Kommunernas klimatlöften består nu av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många löften som ska genomföras under mandatperioden 2024–2026. Klimat 2030 arrangerar kunskapshöjande insatser och samlar kompetens och goda exempel kring alla löften, som ett stöd för kommunernas genomförande.

Förslagen till nya klimatlöftena har analyserats tillsammans med Dalslands Milj- och Energikontor. Med bakgrund däri, och med särskilt beaktande av de resursmässiga möjligheterna att uppfylla löftena, föreslås Färgelanda därför anta löfte 1, 3, 5–11, 16–18, 21–23, 25 och 27–28. Löfte nummer 1, 3 och 5–9 förutsätter Dalslands Miljö- och Energikontors delaktighet i genomförandet.

Ärendebeskrivning
De klimatmål kommunen kan anta är följande:
1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.

2. Vi har en koldioxidbudget.

3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.

4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation.

5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.

11. Vi gör klimatsmarta inköp.

12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.

13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.

14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.

15. Vi klimatväxlar tjänsteresor.

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal

18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.

19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.

20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.

22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.

24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.

25. Vi använder cirkulära möbler.

26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.

29. Vi bygger i trä.

30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial.

Strategerna på Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) har fått i uppdrag av kommundirektörerna att identifiera kommungemensamma klimatlöften samt redovisa vilken roll DMEK kan ta i genomförandet.

Förslagen till nya klimatlöftena har även analyserats inom respektive kommun, inte minst ut perspektivet om resurser finns för att uppfylla löftena.

Med utgångspunkt från ovan beskrivning föreslås Färgelanda därför anta löfte 1, 3, 5–11, 16–18, 21–23, 25 och 27–28. Löfte nummer 1, 3 och 5–9 förutsätter Dalslands Miljö- och Energikontors delaktighet i genomförandet.

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 13 september 2023 (§ 126) återremitterades ärendet till förvaltningen med motiveringen att bedömda kostnader skulle klargöras.

Bedömda kostnader

Förvaltningen tillsammans med Dalslands Miljö- och Energikontor gör följande bedömning av kostnaderna för föreslagna klimatlöften.

Föreslagna klimatlöften	Uppskattad resursåtgång
1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.	*50–100 timmar/år för DMEK. Viss tidsåtgång för kommunen för framtagande av underlag till DMEK*
3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.	*10–15 timmar/år (hälften DMEK, hälften kommunen)*
5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.	*10–100 timmar/år för DMEK (vilket är beroende av intresse hos företagen). Tidsåtgången för kommunen är svårbedömd.*
6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.	*Ingår i DMEF:s befintliga LOVA-projekt. Detta inkluderar även LOVA-Valboån.*
7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.	*Genomförs inom ramen för befintlig miljötillsyn*
8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.	*Kan i viss mån anpassas och variera mellan åren 2024-2026. Tidsåtgång svårbedömd. Dock troligtvis relativt stor. Behov av extern resurs kan komma att behövas. Observera att kommunen enligt lag ska ha en energiplan*
9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.	*20–40 timmar/år*
10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.	*Arbetet görs löpande och medför ingen ytterligare resursåtgång.*
11. Vi gör klimatsmarta inköp.	*Arbetet görs löpande och medför ingen ytterligare resursåtgång.*
16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.	*Arbetet görs löpande och medför ingen ytterligare resursåtgång*
17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal	*10–20 timmar/år*
18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.	*10–20 timmar/år*
21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.	*Arbetet görs löpande och medför ingen ytterligare resursåtgång.*
22. Vi minskar klimatavtrycket från	*Arbetet görs löpande och medför ingen*

offentliga måltider och når mål.	*ytterligare resursåtgång.*
23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.	*Arbetet görs löpande och medför ingen ytterligare resursåtgång.*
25. Vi använder cirkulära möbler.	*Arbetet görs delvis redan, men för att mer systematiskt kunna återanvända möbler planeras en särskild verksamhet. Kalkyl saknas i dagsläget*
27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.	*Planering för utlåning av fritidsutrustning som en arbetsmarknadsåtgärd finns. Kalkyl saknas i dagsläget.*
28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd	*Arbetet görs löpande och medför ingen ytterligare resursåtgång.*

Beslutsunderlag:
Kommunstyrelsens beslut 2023-09-13 (§ 126)
Inbjudan från Länsstyrelsen i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen, 2023-03-02
30 löften och beskrivning Kommunernas klimatlöften 2024–2026, daterad 2023-03-02
Beslutsunderlag kommunernas Klimatlöften 2024–2026, daterad 2023-06-02

Katrin Siverby
Kommundirektör

Sändlista:
Västra Götalandsregionen
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Dalslands Miljö- och Energikontor
Bengtsfors kommun
Dals-Eds kommun
Melleruds kommun
Alla sektors- och avdelningschefer

KS § 126 **Dnr 2023/105**
Antagande av kommunens klimatlöften för 2024–2026

Kommunstyrelsens beslut
Kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet.

Yrkande
Margurithe Zellén (KD) yrkar att ärendet ska återremitteras för beredning av nytt förslag för klimatlöften där bedömda kostnader ingår.

Propositionsordning
Ordföranden ställer proposition på återremiss och finner att kommunstyrelsen beslutar att återemittera ärendet.

Sammanfattning av ärendet
Länsstyrelsen i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har bjudit in länets kommuner i att delta i arbetet med klimatlöften. I inbjudan säger man att vi behöver öka takten i klimatarbetet för att nå klimatmålen och skapa ett konkurrenskraftigt och attraktivt län. Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Klimat 2030 är en del i genomförandet av Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 och också en del av åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen.

Under 2022 deltog alla länets 49 kommuner i satsningen.

Från 2024 höjs ambitionerna, antalet löften och tiden för genomförande. Kommunernas klimatlöften består nu av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många löften som ska genomföras under mandatperioden 2024–2026. Klimat 2030 arrangerar kunskapshöjande insatser och samlar kompetens och goda exempel kring alla löften, som ett stöd för kommunernas genomförande.

Förslagen till nya klimatlöftena har analyserats tillsammans med Dalslands Milj- och Energikontor. Med bakgrund däri, och med särskilt beaktande av de resursmässiga möjligheterna att uppfylla löftena, föreslås Färgelanda därför anta löfte 1, 3, 5–11, 16–18, 21–23, 25 och 27–28. Löfte nummer 1, 3 och 5-9 förutsätter Dalslands Miljö- och Energikontors delaktighet i genomförandet.

Ärendebeskrivning
De klimatmål kommunen kan anta är följande:
1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.

2. Vi har en koldioxidbudget.

3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.

4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation.

5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.

11. Vi gör klimatsmarta inköp.

12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.

13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.

14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.

15. Vi klimatväxlar tjänsteresor.

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal

18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.

19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.

20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.

22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.

24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.

25. Vi använder cirkulära möbler.

26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.

29. Vi bygger i trä.

30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial.

Strategerna på Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) har fått i uppdrag av kommundirektörerna att identifiera kommungemensamma klimatlöften samt redovisa vilken roll DMEK kan ta i genomförandet.

Förslagen till nya klimatlöftena har även analyserats inom respektive kommun, inte minst ut perspektivet om resurser finns för att uppfylla löftena.

Med utgångspunkt från ovan beskrivning föreslås Färgelanda därför anta löfte 1, 3, 5–11, 16–18, 21–23, 25 och 27–28. Löfte nummer 1, 3 och 5–9 förutsätter Dalslands Miljö- och Energikontors delaktighet i genomförandet

Beslutsunderlag
Inbjudan från Länsstyrelsen i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen, 2023-03-02
30 löften och beskrivning Kommunernas klimatlöften 2024–2026, daterad 2023-03-02
Beslutsunderlag kommunernas Klimatlöften 2024–2026, daterad 2023-06-02

Sändlista
Västra Götalandsregionen
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Dalslands Miljö- och Energikontor
Bengtsfors kommun
Dals-Eds kommun
Melleruds kommun
Alla sektors- och avdelningschefer

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN 2024-2026

30 klimatlöften för 2024–2026

Länsstyrelsen Västra Götaland

KLIMAT 2030 VÄSTRA GÖTALAND STÄLLER OM

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Beskrivning av Kommunernas klimatlöften 2024–2026

Bakgrund

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Kraftsamlingen samlar företag, kommuner, högskolor och andra organisationer i Västra Götaland som vill bidra i omställningen till en klimatsmart region. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990 års nivå till år 2030. Samt att utsläppen från västsvenskarnas konsumtion ska minska med 30 procent till 2030 jämfört med 2010 års nivå. Sedan 1990 har utsläppen hittills minskat med cirka 27 procent. Nu, med knappt 7 år kvar, måste vi öka takten för att det ska vara möjligt att nå målen.

För att stötta kommunerna i klimatarbetet och genomföra gemensamma åtgärder bjuds alla kommuner i länet in att delta i Kommunernas klimatlöften 2024–2026.

Syfte

Kommunerna har en strategiskt viktig roll för att klimatmålen ska nås. Kommunernas klimatlöften består av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Dessa 30 klimatlöften täcker inte in alla viktiga klimatfrågor i en kommun, utan är ett urval. Mycket arbete görs redan i kommunerna, delvis andra åtgärder än de som finns med bland klimatlöftena.

Klimat 2030 vill bidra till att kommunerna kan öka tempot genom att anta löften och få stöd i genomförandet. Under kommande år arrangeras kunskapshöjande insatser kring alla löften, som ett stöd i kommunernas arbete. Samordnarna inom Klimat 2030:s fokusområden kan ge expertstöd och vi kommer även stötta kommuner genom att samlas kring åtgärderna och möjliggöra erfarenhetsutbyte. Genom satsningen sprids goda exempel, både från vår region och från andra delar av Sverige, vilket kan spara tid och resurser för kommunerna och underlätta arbetet. Kommunernas klimatlöften vill förstärka klimatarbetet i kommunerna och åstadkomma något storartat tillsammans.

Hur

Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. Beslut om vilka klimatlöften kommunen vill anta skickas senast den 30 september 2023 till klimat2030@vgregion.se.

När ni antar klimatlöften kan ni svara ja eller nej på respektive löfte:

- **Ja, detta ska vi göra 2024–2026.** Kryssa ja om kommunen kommer att arbeta med löftet under perioden. Oavsett om det är en ny aktivitet/beslut eller något ni redan arbetar med. Ni behöver inte veta HUR ni ska kunna uppfylla löftet när ni antar, Klimat 2030 stöttar kommunerna i denna resa som vi gör tillsammans.
- **Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.** Kryssa nej om ni inte har möjlighet att arbeta med frågan under perioden.

Genomförande

Kommunen har ansvar för att de antagna klimatlöftena genomförs under kommande år. Flera kommunala förvaltningar och bolag kommer sannolikt ha en roll i genomförandet av de olika åtgärderna. Ett flertal av åtgärderna kan kräva att resurser avsätts. Klimat 2030 erbjuder stöd i genomförandet via samordnare och andra nyckelpersoner, kommunerna kan även stötta varandra. Vi ser gärna att kommunen uppger en ansvarig avdelning/enhet samt en kontaktperson för varje antaget löfte, för att kunna bjuda in och ha dialog med rätt personer.

Mer information om stödaktiviteter publiceras löpande under perioden på www.klimat2030.se/klimatloften.

Uppföljning

Kommunerna rapporterar årligen in hur det har gått med genomförandet av de klimatlöften som kommunen har antagit. Uppföljningen görs inte för att jämföra enskilda kommuners arbete, utan detta är en satsning vi gör tillsammans.

Hösten 2026 görs en mer utförlig uppföljning av genomförandet och satsningen i stort.

Hur förhåller sig nya klimatlöften till de gamla?

Nu går vi in i en ny omgång med klimatlöften och lämnar de gamla bakom oss. Under 2023 finns dock möjlighet att fortsätta arbeta med löften som antogs inför 2022.

Nya klimatlöften

Klimat 2030 har tillsammans med samordnarna inom Klimat 2030s fokusområden tagit fram en lista med 30 nya klimatlöften. Ambitionsnivån är högre än tidigare eftersom klimatlöftena är fleråriga och ligger närmare målåret för våra regionala klimatmål.

Hälften av löftena har funnits med tidigare men har skärpts och hälften är helt nya. Ni hittar mer information, bakgrund och stödmaterial på www.klimat2030/klimatloften.

Frågor kan ställas till Klimat 2030:s processledare:
- Svante Sjöstedt, Länsstyrelsen, svante.sjostedt@lansstyrelsen.se
- Lise Nordin, Västra Götalandsregionen, lise.nordin@vgregion.se

Kommunernas klimatlöften 2024–2026

1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.
2. Vi har en koldioxidbudget.
3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.
4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation.
5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.
6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.
7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.
8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.
9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.
10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.
11. Vi gör klimatsmarta inköp.
12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.
13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.
14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.
15. Vi klimatväxlar tjänsteresor.
16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.
17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal
18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.
19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.
20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.
21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.
22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.
23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.
24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.
25. Vi använder cirkulära möbler.
26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.
27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.
28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.
29. Vi bygger i trä.
30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial.

1. **Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.** Det innebär kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.

2. **Vi har en koldioxidbudget.** Det innebär att kommunen har en politiskt antagen koldioxidbudget som årligen följs upp för att visa hur mycket av utsläppsutrymmet som finns kvar.

3. **Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.** Det innebär att kommunen bjuder in invånarna, inklusive de yngre, till dialog om klimatåtgärder för att skapa mer delaktighet och skynda på omställningen. Detta kan ske i form av dialogmöten, medborgarjury eller workshops dit allmänheten och organisationer bjuds in. Kommunen ska dokumentera och återkoppla resultatet. Under perioden ska en mer varaktig plattform för klimatdialog (fysisk eller digital) skapas.

4. **Vi finansierar investeringar genom grön obligation.** Det innebär att kommunen gör minst en investering genom grön obligation eller via gröna lån per år och att minst 50% av all nybyggnation och större ombyggnation av bostäder och lokaler har grön finansiering.

5. **Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.** Det innebär att kommunen årligen gör insatser tillsammans med näringslivet. Exempelvis genom att initiera samtal mellan företag kring industriell symbios, driver gemensamma projekt eller på andra sätt samverkar med näringslivet för minskade utsläpp.

6. **Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimat-omställning.** Det innebär att kommunen arbetar aktivt med att främja en dialog mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv minst två gånger per år, samt under perioden samverkar i minst ett konkretprojekt med syfte att minska utsläppen.

7. **Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.** Det innebär att kommunerna fokuserar på energi och klimat i miljötillsynen genom minst två satsningar under perioden. Med detta menas att kommunen väljer ut lämpliga tillsynsobjekt för att genomföra miljötillsyn med fokus på energi och klimat. Löftet kan handla om att i tillsynen efterfråga energikartläggning och/eller en handlingsplan samt genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och energikonverteringar, till exempel fasa ut oljepannor. Det kan även innebära att informera om olika investeringsstöd eller att samverka med kommunens energi- och klimatrådgivare.

8. **Vi arbetar aktivt med vår energiplan.** Det innebär att kommunen har en uppdaterad energiplan som är kopplad till översiktsplaneringen och som omfattar lokal produktion, tillförsel, distribution och användning av energi. Exempelvis genom att använda "Vägledning för energiplanering" framtagen av Länsstyrelsen Västra Götaland. Samt tillsammans med andra relevanta aktörer årligen genomför åtgärder som minskar klimatpåverkan i energiförsörjningen. Översiktsplanen kan kompletteras med tematiska tillägg som Vindbruksplan och Solstrategi.

9. **Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.** Det innebär att kommunen identifierar vilka upphandlingar under perioden som har störst klimatpåverkan och arbetar strategiskt och systematiskt för att minska klimatpåverkan årligen. Arbetet och utfallet följs upp och dokumenteras.

10. **Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.** Det innebär att kommunens har kompetens och resurser att ställa och följa upp klimatkrav i kommunens upphandlingar. Vid val av leverantör ska både klimatpåverkan och ekonomi vägas in i beslutet. Insatser för att säkra kompetensen görs årligen exempelvis genom utbildning, samverkan internt eller med andra kommuner.

11. **Vi gör klimatsmarta inköp.** Det innebär att kommunen tar ett helhetsgrepp kring inköpen och under perioden fastställer en inköpsorganisation som arbetar för att minska klimatpåverkan. Exempelvis genom att inköpare och beställare får ökad kunskap och utbildning, inköpssystem som underlättar klimatsmarta val eller löpande dialog med upphandlare och miljö/klimatkompetens i eller utanför organisationen.

12. **Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.** Det innebär att kommunens översiktsplan samt alla program- och detaljplaner under perioden ska bidra till att andelen hållbara resor i kommunen ökar mätt som andel gång, cykel och kollektivtrafik av totalt antal utförda resor. Detta görs genom att beräkna planernas klimatpåverkan och jämföra alternativ, exempelvis med Hållbarhetsverktyget eller liknande.

13. **Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.** Det innebär att kommunen under perioden genomför åtgärder för ökad attraktivitet med minskad biltrafik, särskilt i centrala områden. Antingen genom att sänka hastigheten för fordonstrafiken till 30 och 40 km/h i minst en tätort eller att kommunen anpassar minst ett gaturum till gång- och cykelfart där stadslivet har potential att utvecklas.

14. **Vi arbetar med klimatstyrande parkering.** Det innebär att kommunen årligen genomför åtgärder kring parkering. Exempelvis möjliggör samnyttjande av parkeringsanläggningar, prioriterar besöks- och handelsparkering i centrala områden framför annan parkering, ser till att gatuparkering inte är subventionerad jämfört med parkeringshus, möjliggör flexibla parkeringstal med stimulans av bilpooler eller att frikoppla parkeringskostnaden från hyran av lägenheter.

15. **Vi klimatväxlar tjänsteresor.** Det innebär att kommunen har ett klimatväxlingssystem där klimatbelastningen från kommunanställdas flyg- och bilresor i tjänsten beräknas minst årligen och ges ett monetärt värde som speglar exempelvis samhällsekonomisk värdering. Avsatta medel för klimatbelastningen används (växlas) för att kunna stimulera önskvärda klimatinvesteringar och/eller driftåtgärder internt i organisationen.

16. **Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.** Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara bilar som körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Endast undantagsvis väljs andra personbilar som då ska uppfylla Upphandlingsmyndighetens baskrav, efter intern dispens.

17. **Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.** Det innebär att kommunen ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Kommunen ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.

18. **Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.** Det innebär att alla nya arbetsmaskiner och arbetsredskap som köps in till kommunens organisation (inklusive kommunala bolag) kan drivas av förnybara drivmedel eller är elektrifierade. Det innebär också att miljö- och klimatkrav ställs på nya entreprenadavtal där arbetsmaskiner och transporter ingår.

19. **Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.** Det innebär att kommunen deltar i kommunvelometern varje år, jobbar metodiskt med förbättringar och når upp till angiven poängnivå ett av åren. Liten kommun (<50 000 invånare) 50 poäng, mellanstor kommun (50 000–100 000 invånare) 60 poäng, stor kommun (>100 000 invånare) 70 poäng.

20. **Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.** Det innebär att kommunens egen organisation (minst 20% av kommunens förvaltningar och/eller bolag) är med i Cykelvänlig arbetsplats (cykelvanligast.se) och når minst 3 stjärnor under perioden. Alternativt att kommunen som arbetsgivare erbjuder årskort för kollektivtrafik med löneavdrag till anställda på kommunens förvaltningar och bolag.

21. **Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.** Det innebär att kommunen mäter matsvinnet med ett uppsatt mål på max 35 g/portion i genomsnitt för skola och förskola, och ett mål på max 100 g/portion för äldre-omsorgen. I siffrorna ingår samtliga mätfraktioner: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. I äldreomsorgen mäts lunch eller middag.

22. **Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.** Det innebär att kommunen i sitt arbete med menyplanering och råvaruval beräknar måltidens klimatpåverkan och når målet att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,8 kg CO_2e/måltid i snitt under minst en månad. Alternativt når målet att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,6 kg CO_2e/kg inköpta livsmedel.

23. **Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.** Det innebär att kommunen förlänger livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Detta görs genom att exempelvis inte ställa krav på fabriksnya produkter i upphandling, att ha avtal om reparationer/uppdateringar och att samla in samt återbruka produkter.

24. **Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.** Det innebär att kommunen undersöker hur vi kan arbeta med cirkulära flöden i minst 50% av kommunens verksamheter som använder arbetskläder. Samt genomför minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Exempel på åtgärder kan vara att: köpa arbetskläder av god kvalitet som lätt kan lagas/justeras, minska antal modeller/färger, ta bort eller använda flexibla loggor, nyttja reparationstjänster, skapa möjligheter för återbruk intern eller externt.

25. **Vi använder cirkulära möbler.** Det innebär att kommunen inreder minst två kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och annan cirkulär inredning. Samt under perioden har ett system med cirkulära möbler för kommunens arbetsplatser. Med cirkulära möbler menas att de repareras och används på nytt, köps begagnade eller återbrukas internt.

26. **Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.** Det innebär att kommunen genom minst tre insatser varje år möjliggör fastighetsnära inlämning av produkter för återanvändning. Exempelvis genom mobil ÅVC, plats för återanvändning på befintlig ÅVC, teckna avtal med återanvändningsorganisationer eller liknande. Under perioden säkerställs att kommunens invånare har tillgång till inlämning för återanvändning av produkter.

27. **Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.** Det innebär att kommunen kan visa att minst en insats pågår varje år. Under perioden ska minst tre olika insatser testas och utvärderas med sikte på långvarig insats för invånarna att låna/hyra/laga produkter i stället för att köpa. Det kan ske genom samverkan med näringslivet för att erbjuda fler hållbara tjänster, att skapa cirkulära möjligheter i bostadsområde eller att kommunen erbjuder platser att dela eller reparera.

28. **Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.** Det innebär att kommunen (inklusive kommunala bolag) gör ambitiösa energibesparingar i kommunens fastighetsbestånd, minst tre objekt under perioden. Vid åtgärder i egna fastigheters klimatskal eller värme- och energisystem studeras alltid möjliga åtgärdspaket för energieffektivisering med hjälp av Totalmetodiken från BeLok eller motsvarande.

29. **Vi bygger i trä.** Det innebär att kommunen prövar trä som byggnadsmaterial i all kommunal ny-, om- eller tillbyggnation. Samt under perioden ställer krav på minst 50 procent trästomme i minst tre byggnadsprojekt. Merparten av detaljplanerna som tas fram ska ha byggnadshöjder som medger trähusbyggande med plats för trästommar och träbjälklag.

30. **Vi arbetar med återbruk av byggmaterial.** Det innebär att kommunen möjliggör återbruk genom att ta hänsyn till återbrukets egenskaper i form av tillgänglighet, variation med mera i planeringen av ny-, om- eller tillbyggnation. Löftet innebär att kommunen tillgängliggör byggmaterial för återbruk samt använder återbrukat material i fastigheter varje år.

2 mars 2023

Till kommunstyrelsen

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN 2024-2026

Kommunernas klimatlöften

För att nå klimatmålen och skapa ett konkurrenskraftigt och attraktivt län behöver vi öka takten i klimatarbetet. Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Klimat 2030 är en del i genomförandet av Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 och också en del av åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen.

Nu bjuds kommunerna in till en ny omgång med Kommunernas klimatlöften.

Under 2022 deltog alla länets 49 kommuner i satsningen och under 2021 och 2022 genomförde kommunerna tillsammans klimatlöften som beräknas minska utsläppen med drygt 75 000 ton koldioxidekvivalenter – en helt unik prestation som vi nu hoppas kunna överträffa!

Från 2024 höjs ambitionerna, antalet löften och tiden för genomförande. Kommunernas klimatlöften består nu av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många löften som ska genomföras under mandatperioden 2024–2026. Klimat 2030 arrangerar kunskapshöjande insatser och samlar kompetens och goda exempel kring alla löften, som ett stöd för kommunernas genomförande.

Vi ser fram emot att ta del av era klimatlöften och under kommande år följa arbetet i er kommun.

Sten Tolgfors
Landshövding Västra Götaland

Helén Eliasson
Regionstyrelsens ordförande

Länsstyrelsen Västra Götaland

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

KLIMAT 2030 VÄSTRA GÖTALAND STÄLLER OM

Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Kraftsamlingen samlar kommuner, företag, högskolor och andra organisationer i Västra Götaland som vill ta ställning och bidra i omställningen till en klimatsmart region. Läs mer på klimat2030.se.

Kommunstyrelsen

Ändringsyrkande: ärende 15 **Antagande av kommunernas klimatlöften 2024-2026**

Yrkande

-Att kommunstyrelsen stryker Klimatmål 16 då det specificerar drivmedel. Andra drivmedel kan visa sig vara klimatneutrala och kostnadseffektivare under perioden 2024 - 2026

-Att kommunstyrelsen stryker Klimatmål 18 för tillfället då det kan bli särskilt kostnadsdrivande vid upphandling av exempelvis snöröjning.

Jörgen Andersson SD

Margurithe Zellén KD

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrin Siverby

Tjänsteskrivelse
2023-09-27
2023/249

Kommunstyrelsen

Förlängning av samverkansavtal avseende gemensam socialchef

Beslutsförslag
Kommunstyrelsen förlänger samverkansavtal avseende gemensam socialchef (dnr KS 2023/15) i två månader till att gälla till och med 2023-12-31.

Sammanfattning av ärendet
Färgelanda kommun, genom kommundirektören, ingick den 2 maj 2023 tillsammans med Dals-Eds kommun ett samverkansavtal avseende gemensam socialchef under tid som Dals-Eds kommun avsåg att rekrytera ny socialchef. Avtalet löper fram till och med den 31 oktober 2023, med möjlighet till förlängning en månad i taget under som längst 12 månader.

Under avtalets varande har parterna haft kontinuerlig kontakt och fört diskussioner om hur kommunerna även fortsättningsvis skulle kunna samverka. Vidare har samverkan följts upp både med berörd chef och dennes rapporterande chefer i respektive kommun. Uppföljningen och samtalen har givit vid handen att kommunerna har mycket att vinna på att fortsätta samverkan bland annat ur effektivitets-, kvalitetssäkrings, kompetensförsörjnings- och ett sårbarhetsperspektiv.

Vid möte mellan presidierna i socialnämnden och kommunstyrelsen i respektive kommun, har framkommit att man önskar fortsätta och permanenta samverkan avseende socialchef och med anledning härav uppdragit åt kommundirektörerna i båda kommunerna att ta fram ett risk- och konsekvens analyserat beslutsunderlag till respektive kommunstyrelse. I avvaktan på att beslut tas, behöver dock samverkansavtalet förlängas med två månader.

Beslutsunderlag:
Samverkansavtal, dnr KS 2023/15

Katrin Siverby
Kommundirektör

Sändlista:
Dals-Eds kommun
Socialnämnden
Socialchefen
Ekonomiavdelningen
HR-avdelningen

Färgelanda kommun

Sektor samhällsutveckling
Planingenjör
Anna Lena Sörensson

Tjänsteskrivelse
2023-09-25
2023/247

Kommunstyrelsen

Beslut om samråd för Färgelandas vattentjänstplan

Beslutsförslag
Kommunstyrelsen beslutar att skicka ut vattentjänstplanen daterat 2023-09-28 på samråd.

Kommunstyrelsen beslutar att planen inte medför någon betydande miljöpåverkan och att det därför inte krävs någon miljökonsekvensbeskrivning.

Ärendets beredning
Planen har presenterats för kommunstyrelsen 2023-09-13.

Sammanfattning av ärendet
Genom lagändring i lagen om allmänna vattentjänster ska alla kommuner 2024-01-01 ha en vattentjänstplan som redovisar hur kommunen ser på sina allmänna vattentjänster över tid. Planen ska vara offentlig samt samrådas och granskas innan den kan antas.

Ärendebeskrivning
Alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan enligt lagen om allmänna vattentjänster. Planen ska stödja arbetet med hur kommunen planerar att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp, med hänsyn till hälsa och miljö, baserat på gällande översiktsplan. Vattentjänstplanen ska även redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall.

Planen gäller år 2024-2027 och därefter behöver en revidering ske eller en ny plan tas fram.
I planen redogör kommunen för nuläget för dricksvatten samt avlopp inom verksamhetsområden. Utifrån gällande översiktsplan har kommunen sett över framtida utbyggnadsområden och kartlagt var sammanhållen bebyggelse finns för att se var en eventuell utbyggnad av kommunalt VA behövs.

I planförslaget bedöms inget av områdena som utbyggnadsområden för kommunalt vatten och avlopp, men några områden behöver utredas närmre för ett ställningstagande i kommande plan.
En vattentjänstplan ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning om planen medför en betydande miljöpåverkan. Ingen plats i kommunen har pekats ut som ett utbyggnadsområde och planen bedöms därför inte medför en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning behövs därmed inte.

Till planen ska även finns en skyfallsbedömning för de anläggningar som finns för kommunalt VA. Placeringen av varje anläggning har bedömts utifrån analys av skredrisk, skyfall samt hur vattnet rör sig och samlas vid skyfall. I bedömningen anser kommunen att åtta platser behöver utredas närmre, två utifrån skyfall och sex utifrån en potentiell risk för skred. Ingen av anläggningarna kommer pekas ut i planen utifrån säkerhetsperspektivet.

Arbetet har projektletts av Färgelanda kommun. Västvatten och DMEF har deltagit. Planen har sammanställts av konsult.
Finansiering sker från befintlig ram för samhällsutveckling.

Planen ska nu ut på samråd för att berörda ska kunna yttra sig kring planen.

Beslutsunderlag:
Vattentjänstplan, dat 2023-09-28
Tjänsteskrivelse, dat 2023-09-28

Sändlista:
Samhällsutvecklingschefen
Planingenjör

Anna Lena Sörensson
Planingenjör

Färgelanda Kommun

Vattentjänstplan

2024-2027

Samrådshandling 2023-09-28

SAMMANFATTNING

Alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan enligt lagen om allmänna vattentjänster. Planen ska stödja arbetet med hur kommunen planerar att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp, med hänsyn till hälsa och miljö, baserat på kommunens långsiktiga exploateringsplaner som beskrivs i gällande översiktsplan. Vattentjänstplanen ska även redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall.

Planen gäller 2024-2027, därefter behöver en revidering ske eller en ny plan tas fram.

I planen redogör kommunen för nuläget för dricksvatten samt avlopp inom verksamhetsområden. Utifrån gällande översiktsplan har kommunen sett över framtida utbyggnadsområden och kartlagt var sammanhållen bebyggelse finns för att se var en eventuell utbyggnad av kommunalt VA behövs.

I planen har några områden bedömts behöva utredas ytterligare. Kommunen bedömer att inget av områden klassa som utbyggnadsområden för kommunalt vatten och avlopp i denna plan, men några områden behöver utredas närmre för att nå ett ställningstagande i kommande plan.

En vattentjänstplan ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning om planen medför en betydande miljöpåverkan. Ingen plats i kommunen har pekats ut som ett utbyggnadsområde och vattentjänstplanen bedöms därför inte medföra en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning behöver inte tas fram.

Till planen ska även finns en skyfallsbedömning på de anläggningar som finns för kommunalt VA. Placeringen av varje anläggning har bedömts utifrån analys av skredrisk, skyfall samt hur vattnet rör sig och samlas vid skyfall. I bedömningen kommer kommunen fram till att sju platser behöver utredas närmre, en utifrån skyfall och minst sex utifrån en potentiell risk för skred.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING 1

BEGREPPSFÖRKLARINGAR 4

INLEDNING 6
Bakgrund 6
Syfte 6
Avgränsningar 6
Befintliga styrande dokument 6
Översiktsplan 7
VA-plan 7
Klimatanpassningsplan 7
Process och organisation 8
Revidering, giltighetstid och fortsatt arbete 8

NULÄGE 9
Befintliga verksamhetsområden 9
Verksamhetsområde för dagvatten 9
Verksamhetsområde för dricksvatten 9
Verksamhetsområde för spillvatten 9
Dricksvatten 9
Avlopp 10

FRAMTIDA UTBYGGNAD AV VATTENTJÄNSTER TILL SKYDD FÖR MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖ 11
Lagändring i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, 6§ 11
Kriterier för att dela in de olika områdena 12
Större sammanhang 12
Ekonomi 12
Hälsa 12
Miljö 12
Användning 13
Recipienters vattenstatus 13
Av Länsstyrelsen utpekade utredningsområden 13
Jolsäter, 12 fastigheter 14
Nättjebacka kvarnområde, 17 fastigheter 14
Utbyggnads och bevakningsområden efter urval 15
Torps Prästgård, 21 fastigheter 15
Stuveryr, 18 fastigheter 15
Tegen, 23 fastigheter 15
Järbo 17

Färgelanda tätort 17
Högsäters tätort 18
Rådanefors, 18 fastigheter 18
Stigens tätort 19
Ödeborg 20
Sammanfattning 20

VATTENTJÄNSTER VID SKYFALL 21
VA-planering med hänsyn till skyfall 21
Tillskottsvatten och bräddning 21
Översvämningar och Skred 21
Grundvattentäkter och ytvatten 22
Klassning av känsliga punkter för skyfall 22

ÅTGÄRDSLISTA 24
Rutiner för att säkerställa god vattenkvalitet 24
Utredningsområden för utbyggnad av det kommunala VA-nätet. 24
Känsliga punkter på anordningar för vattentjänster 24
Vidare utredning av känsliga punkter som eventuellt drabbas vid skyfall .. 24
Vidare utredning av känsliga punkter som eventuellt drabbas vid skred ... 24
Vidare arbete med VA-planering 24

BEGREPPSFÖRKLARINGAR

Allmänt VA	Kommunens vatten- och avloppsanläggningar och tjänster.
Avlopp	Samlingsnamn för spillvatten, dagvatten och dränvatten.
Bräddning	Ett tillfälligt utsläpp av orenat avloppsvatten till följd av att ledningsnät eller reningsverk är överbelastat och vattenmängden är större än vad VA-systemet klarar av.
Dagvatten	Ytligt avrinnande regn- och smältvatten.
Dricksvatten	Dricksvatten är allt vatten som är avsett att, eller rimligen kan förväntas att, förtäras av människor, inklusive källvatten, från och med den punkt där det tas in i vattenverken.
Dräneringsvatten	Överflödigt vatten i mark som avleds i rör, dike eller liknande för att hålla torrt kring t.ex. bostadshus.
Enskilt VA	En anläggning för dricksvatten, avloppsvatten eller dagvatten som ägs privat eller drivs som en gemensamhetsanläggning.
Fastighet	Ett mark- eller vattenområde som avgränsas med en juridisk gräns.
Grundvatten	Allt vatten som finns under markytan i den mättade zonen.
Infiltration	Vatten rinner sakta genom marken och renas genom sand- eller gruslager där föroreningar binds till partiklar.
LAV	Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.
Ledningsnät	Rör som leder dricksvatten från vattenverken och avloppsvatten till reningsverken samt avleder dränerings- och dagvatten från husgrunder, gator och torg.
LIS-områden	Område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.
Miljökvalitetsnorm (MKN)	Bestämmelse om kvaliteten i luft, vatten, mark eller miljön i övrigt. Miljökvalitetsnormer för vatten omfattar ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) och grundvatten och anger den ekologiska status, kvantitativa status eller ekologiska potential och kemiska status som ska uppnås i en vattenförekomst. Miljökvalitetsnormer för vatten anger de krav som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Miljökvalitetsnormernas juridiska koppling regleras främst i miljöbalkens femte kapitel.
Nödvatten	Nödvatten är dricksvatten som distribueras på annat sätt än genom ledningsnätet. Begreppet signalerar att det handlar om en situation som innebär någon form av samhällsstörning
Personekvivalenter (pe)	En personekvivalent motsvarar ungefär belastningen/behovet av vattentjänsten för 1 person.
Recipient	Mottagare, exempelvis en sjö eller ett vattendrag som tar emot (är recipient för) exempelvis dagvatten eller avloppsvatten från ett reningsverk.
Reservvatten	Distribution av reservvatten sker i det ordinarie ledningsnätet eller i ett provisoriskt ledningsnät. Reservvattenförsörjningen baseras på en alternativ vattentäkt eller ett alternativt vattenverk.
Råvatten	Vatten som är avsett att användas som dricksvatten efter uppfordring eller intag och eventuell beredning.

Skyfall	Om en större mängd faller på kort tid används ibland uttrycket skyfall då det upplevs som häftigt och kraftigt. SMHIs definition av skyfall är minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut.
Spillvatten	Förorenat vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar och liknande.
Tillskottsvatten	Samlingsbegrepp för vatten som utöver spillvatten avleds i spillvattenförande avloppsledning. Tillskottsvatten kan vara dagvatten, dräneringsvatten, inläckande sjö-, havs-, grund eller dricksvatten.
VA-huvudman	Ägare av den allmänna anläggningen som hanterar vatten och avlopp.
Vattenförekomst	En vattenförekomst kan vara exempelvis ett grundvattenmagasin, en sjö, en åsträcka eller ett kustvattenområde som pekats ut inom svensk vattenförvaltning. För en vattenförekomst fastslås juridiskt bindande miljökvalitetsnormer.
Vattenskyddsområde	Ett geografiskt fastställt område till skydd för en vattenförekomst med betydelse för vattentäkt, antingen för en existerande vattentäkt eller för en möjlig framtida vattentäkt.
Vattentjänster	Allmän vattenförsörjning och avlopp (VA), där: Vattenförsörjning avser tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning. Avlopp avser bortledande av dagvatten, dränvatten och spillvatten.
Vattentäkt	Grundvatten- eller ytvattenkälla där vattenverken hämtar sitt råvatten.
Verksamhetsområde	Område inom vilket vattenförsörjning och avlopp har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Fastställs av kommunen.
VISS	Vatteninformationssystem Sverige är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs och vattenmyndigheten.

INLEDNING

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 22 juni 2022 om ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) och införde krav på att alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan 2023. Med en kommunal vattentjänstplan avses en plan som syftar till att få en heltäckande långsiktig vatten- och avloppsplanering i hela kommunen, både inom och utanför nuvarande verksamhetsområde för VA. Lagändringen innebär att kommunens bedömning av behovet av en allmän vattentjänst ska bli mer flexibel och utgå ifrån platsens förutsättningar samt att det ska framgå hur kommunen säkerställer fungerande allmänna vattentjänster vid skyfall.

Vattentjänstplanen ska beslutas av kommunfullmäktige. Planen är inte bindande.

Den 1 januari 2013 bildade Färgelanda kommun ihop med Uddevalla kommun och Munkedal kommun ett gemensamt bolag, Västvatten AB, för drift av vatten och avloppsverksamhet (VA). Sedan 2017 är även Sotenäs kommun med i det gemensamma bolaget.

Dalsland Miljö- och Energiförbund är ett samarbete mellan kommunerna Färgelanda, Dals-Ed, Bengtsfors och Mellerud. Det är en kommunal myndighet för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll.

Vid framtagandet av vattentjänstplanen har information från Västvatten AB, Dalsland Miljö- och Energiförbund samt Färgelanda kommun samlats in.

Syfte

Syftet med denna plan är att stödja arbetet med hur kommunen planerar att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp, med hänsyn till hälsa och miljö, baserat på kommunens långsiktiga exploateringsplaner som beskrivs i gällande översiktsplan. Vattentjänstplanen ska även redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall.

Avgränsningar

Vattentjänstplanen avgränsas till de områden inom kommunen som idag omfattas eller kan komma att omfattas av verksamhetsområden i enlighet med LAV.

Bedömning kring områden som ska ha enskilt vatten och avlopp har skett i samråd med Dalslands miljö- och energiförbund.

Omfattningen begränsas av sekretessbehov av känslig information. Kartunderlag och detaljeringsgrad i beskrivningar påverkas. Analyser under framtagandet av denna plan redovisas inte i detalj.

Uppgifter om fastigheters VA är hämtade från Skatteverkets taxeringsuppgifter.

Befintliga styrande dokument

Vattentjänstplanen är en plan som grundar sig på existerande planer och strategier. Gällande översiktsplan samt tematiska tillägg, VA-översikt, VA-strategi och klimatanpassningsplan är några exempel.

Vid arbetet med vattentjänstplanen har *M152 Svenskt Vattens Vägledning vid framtagande av vattentjänstplan - komplettering av VA-plan (version 2.0 mars 2023)* från Svenskt Vatten används.

Andra källor till information som sammanställts i denna plan är bland annat skredkartor från myndigheten från samhällsskydd och beredskap (MSB), Miljökvalitetsnormer genom vattenkartan från vatteninformationsystem Sverige (VISS) samt registrerade vattenbrunnar från Sveriges geologiska utredning (SGU).

Översiktsplan

En viktig utgångspunkt för vattentjänstplanen är kommunens översiktsplan som ger vägledning för mark- och vattenanvändning i kommunen. Översiktsplanen är inte bindande men starkt vägledande och redovisar både visioner och restriktioner om åtgärder i den fysiska miljön. Vid framtagandet av denna vattentjänstplan är ÖP14 gällande (vann laga kraft 2014-10-15) och det är den som har varit till grund för första versionen av vattentjänstplanen. Kommunen arbetar med att ta fram en ny översiktsplan, ÖP40, men information ur den har inte använts i arbetet med vattentjänstplanen.

Ett tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende landsbyggdutveckling i strandnära områden (LIS) har tagits fram av kommunen. Tillägget vann laga kraft 2011-11-19 och baseras på ÖP06, som var gällande när det togs fram. Det tematiska tillägget LIS-OMRÅDEN används som underlag vid framtagande av denna vattentjänstplan.

VA-plan

Färgelanda kommun har beslutat att ta fram en VA-plan med stöd från den rapport, *2009:07 Kommunal VA-planering – manual med tips och checklistor*, som Länsstyrelsen i Stockholms län tagit fram. Första steget är att ta fram en VA-översikt. VA-översikten beskriver omvärldsfaktorer och befintliga planer, nuläge, förutsättningar, framtida utveckling och behov. I steg två tas en VA-policy fram där strategiska vägval, riktlinjer för hantering av olika frågor och prioriteringsgrunder fastställs. Dessa två dokument, som ska vara underlag i det tredje steget som innebär att en åtgärdsplan arbetas fram, har kommunen tagit fram. VA-översikt daterad 2013-03-15 och VA-strategi, daterad 2016-11-16. VA-översikt och VA-strategi används som underlag vid framtagande av denna vattentjänstplan.

En vattenförsörjningsplan är framtagen av kommunen där vattenresurser i kommunen finns beskrivna samt vattenbehov och hur behovet ska säkerställas på lång sikt.

Som del i arbetet med VA-planeringen arbetar Västvatten med förnyelseplanering av VA-nätet, där information om befintligt nät och driftstörningar samlas. Syftet med planen är att få prioriteringsunderlag för planerade byten samt renoveringar av VA-nätet så att ett funktionellt system kan erhållas.

Klimatanpassningsplan

Kommunen har tagit fram en klimatanpassningsplan som vann laga kraft 2019-12-12 där klimatförändringarnas påverkan på samhällsviktiga system redovisas. Även åtgärder för att förhindra negativa effekter av klimatförändringarna presenteras. Klimatanpassningsplanen används som underlag vid framtagande av denna vattentjänstplan.

Process och organisation

Vattentjänstplanen är framtagen med hjälp av konsultbolaget AFRY AB och en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från sektor Samhällsutveckling på kommunen, representant från Dalsland Miljö- och Energiförbund samt representanter från Västvatten.

Kommunen ska enligt LAV, 6c§ på ett lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. Kommunen ska även ställa ut vattentjänstplanen för granskning under en period på minst fyra veckor.

Revidering, giltighetstid och fortsatt arbete

Denna plan gäller för perioden 2024–2027. Innehållet har dock en planeringshorisont på 12 år.

De andra planer som benämns i vattentjänstplanen har sina individuella tidsplaner.

Enligt LAV, 6a§ ska kommunfullmäktige pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behov av allmänna vattentjänster minst var fjärde år. Vattentjänstplanen ska därför inte ses som en engångsinsats.

Det fortsatta arbetet med vattentjänstplanen och VA-planeringen är att ta fram en handlingsplan med åtgärder som är tidsatta gällande utbyggnad och kontinuerligt utbyte av VA-nätet. Målsättningen är att åtgärderna ska ha budgetposter och vara kopplade till en tidsplan.

Vattentjänstplanens fortsatta arbete innefattar att utreda de områden som planen pekat ut fram till nästa revidering.

NULÄGE

I Färgelanda kommun bor ca 6 600 invånare varav ca 75% är anslutna till kommunalt VA-nät för dricksvatten och spillvatten. Kommunalt VA-nät finns i orterna Färgelanda, Ödeborg, Stigen och Högsäter samt i tätbebyggt område i Ellenö, Rådanefors, Skällsäter och Järbo.

I kommunen finns 6 avloppsreningsverk, 4 vattenverk, 6 tryckstegringsstationer, 18 avloppspumpstationer och 5 högvattenreservoarer. Det kommunala dricksvattnet är grundvatten i alla kommundelar med en generellt mycket god kvalitet.

Befintliga verksamhetsområden

Befintliga verksamhetsområden, samt vilka fastigheter som ingår, finns presenterade på kartunderlag i bilagor till VA-ÖVERSIKT. Nedan följer en lista på orter där verksamhetsområde för VA finns.

Verksamhetsområde för dagvatten

Färgelanda
Högsäter
Ödeborg
Ellenö
Stigen

Verksamhetsområde för dricksvatten

Färgelanda tätort + Håbyn, Ödeborg, Ellenö
Högsäter tätort
Stigen
Rådanefors

Verksamhetsområde för spillvatten

Färgelanda, Ödeborg
Ellenö
Högsäter
Stigen
Rådanefors
Järbo/Skällsäter

Dricksvatten

I Färgelanda Kommun kommer allt dricksvatten ifrån åtta olika råvatten- och reservvattentäkter. Samhällena Färgelanda, Ödeborg och Ellenö har ett gemensamt dricksvattennät medan Högsäter, Stigen och Rådanefors har separata dricksvattennät. Råvattnet renas i fyra olika vattenverk innan det pumpas ut på dricksvattennätet. Vattenverken finns i Högsäter, Stigen, Rådanefors och det största mellan Färgelanda och Ödeborg.

Dricksvatten är ett livsmedel och kontrolleras av Västvatten som följer livsmedelsverkets regler och har skapat rutiner för hur vattnet testas. Egenkontroller tillämpas också och proverna görs av utbildade provtagare. Dalsland Miljö- och Energiförbund har tillsyn på vattenverken och får kontinuerligt rapporter med sammanställning på provsvaren. I det fallet, när ett värde sticker ut, följer tillsynsansvarig upp varför och kan vid behov förelägga om åtgärder.

Nivåer i grundvattenkällor och kapacitet bevakas av Västvatten. Vid torka kan bevattningsförbud införas för att spara vatten. En reservvattenplan finns framtagen med rutiner för vad som ska göras när reservvatten ska kopplas in.

Vid behov av nödvatten ställer Västvatten ut tankar med rent dricksvatten på olika ställen i kommunen. En lista med hämtningsställen för nödvatten i Färgelanda finns framtagen som kommuninvånarna kan titta på via Västvattens hemsida om behovet skulle uppstå.

Avlopp

Till avloppsvatten räknas använt vatten som kommer från hushåll, industrier eller andra verksamheter. Det kan också vara dagvatten, det vill säga regnvatten eller smältvatten, som hamnar i våra avlopp. Dränvatten, från tex husgrunder, räknas också till avlopp.

Det finns tre olika typer av system för avloppsnätet, kombinerat system, duplikatsystem och separatsystem. I duplikatsystem är dagvattnet och spillvattnet åtskilt medan i kombinerat system finns det bara en ledning för allt avlopp. Löpande åtgärder genomförs på kombinerade system för att separera dagvatten och spillvatten samt att Västvatten arbetar med en förnyelseplan. I dagsläget finns det vissa problem på grund av felkopplingar av dag- till spillvatten samt inläckage, vilket vid regn ger en ökad belastning på ledningsnätet och reningsverken.

Där kommunalt dagvattennät saknas sker vattenavledning via diken.

FRAMTIDA UTBYGGNAD AV VATTENTJÄNSTER TILL SKYDD FÖR MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖ

Lagändring i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, 6§

Färgelanda kommun arbetar med att ta fram en åtgärdsplan för VA-planeringen av de allmänna vattentjänsterna i kommunen tillsammans med Västvatten AB.

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster anger i 6§ att:

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

> *1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och*
>
> *2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.*

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska verksamhetsområde bildas där vattenförsörjning eller avlopp för befintlig eller blivande bebyggelse behöver ordnas i ett större sammanhang med hänsyn till människors hälsa eller miljö. Ofta sammanfaller behovet för alla vattentjänster, det vill säga både dricksvatten, dagvattenavlopp och spillvattenavlopp men bedömningen ska ske för varje vattentjänst specifikt. Ibland kan dagvatten hanteras lokalt även inom område där spillvatten och vattenförsörjning ordnas genom allmän VA-anläggning men även kombinationer med enskild vattenförsörjning eller spillvattenhantering är möjliga.

Lagändringen som infördes i 6§ i vattentjänstlagen 1 januari 2023 innebär att kommunen kan låta enskilda, välfungerande anläggningar, finnas kvar och inte ersättas av en allmän VA-anläggning om skyddet av människors hälsa och miljön är säkerställt. Färgelanda kommun har sett över de områdena som tidigare har varit utpekade som eventuella utbyggnadsområden, så kallade *6§-områden enligt LAV*, innan lagändringen och delat in dessa områden i tre olika kategorier. Även utpekade områden enligt LIS-plan samt kända planer från översiktsplanen har tagits med i indelningen. Områden där det idag inte är verksamhetsområde har ingått i förundersökningen vid framtagandet av denna vattentjänstplan och en slutsats har gjorts om det ska vara:

Utbyggnadsområde – Området uppfyller kravet på ett § 6 område eller fastigheterna ligger i anslutning till befintligt verksamhetsområde. Områden klassade som utbyggnadsområden ska först utredas vidare innan beslut om utbyggnad tas samt tidsplan för utbyggnad sätts.

Utredningsområde – Området bedöms i en enklare förundersökning uppfylla kraven på ett § 6 område eller fastigheterna ligger i anslutning till befintligt verksamhetsområde och en utredning om området ska värderas som bevakningsområde eller utbyggnadsområde krävs.

Bevakningsområde – Bebyggelsen växer alternativt önskar kommunen utöka bebyggelsen inom ett område som i framtiden kan komma att bli ett utbyggnadsområde.

Enskilt VA – Bebyggelse som inte uppfyller kriterierna för något av ovanstående.

Kriterier för att dela in de olika områdena

För att kunna dela in områdena i utbyggnadsområden, utredningsområden, bevakningsområden samt områden för enskilt VA blir utgångspunkten det befintliga verksamhetsområdet. Utifrån det undersöks var det finns fastigheter som ligger i anslutning till eller mycket nära verksamhetsområdet, var det finns samlad bebyggelse och var det finns utpekade områden med enskilt avlopp som behöver ses över enligt Länsstyrelsen. Vidare analyseras varje område med hänsyn till kriterier som är avgörande för om området ska ingå i kommunalt ansvar eller inte. Nedan presenteras de kriterier som har påverkat bedömningen.

Större sammanhang

Innan inventeringen av områden behövs en definition av lagens begrepp *större sammanhang*.

I prop. 2005/06:78 står:

Ett större sammanhang betyder normalt en ansluten bebyggelse som motsvarande minst 20-30 fastigheter.

Utgångspunkten för större sammanhang blir därmed bebyggelse om 20-30 fastigheter eller fler med max 150 m mellan närmaste intilliggande bebyggda tomtplatser. Det har förts en diskussion i arbetsgruppen att även mindre bebyggelsegrupper om 15-20 bebyggda fastigheter med VA, i de fall de påverkar miljö eller hälsa i större utsträckning kan räknas som större sammanhang.

Ekonomi

Närhet till befintligt verksamhetsområde kan påverka ett beslut då kostnaden normalt sett kan vara lägre för kommunen att anlägga kommunalt VA i närheten av verksamhetsområde.

Hälsa

Om det, inom områden med samlad bebyggelse, inte går att anlägga brunn för enskilt dricksvatten på grund av lägre vattenkvalitet eller för låg kapacitet ska fastigheten ingå i verksamhetsområdet. I dagsläget finns ingen metod framtagen för att säkerställa vattenkvalitén för enskilda grundvattenkällor. Privatpersoner har ingen skyldighet att anmäla sina dricksvattentäkter till Dalsland Miljö- och Energiförbund. Enskilda vattentäkter klassas inte som livsmedel och är därmed inte anmälningspliktiga. Kunskapen om vattenkvalitén grundar sig på inlämnade provsvar till Dalsland Miljö- och Energiförbund. De senaste två åren har det dock endast inkommit fyra prover från enskilda källor. Färgelanda kommun kommer utreda om mer behöver göras för att säkerställa en god vattenkvalité inom § 6 områden enligt LAV eller om det är tillräckligt att bevaka inkomna provsvar från privata anläggningar.

Miljö

Om enskilda avlopp, inom områden med samlad bebyggelse, inte uppfyller miljökraven på rening ska de i första hand restaureras eller anläggas på nytt. Tillsyn och bedömning av detta görs av Dalsland Miljö- och Energiförbund. Är det inte möjligt att

uppfylla miljökraven på grund av de fysiska förutsättningarna ska fastigheten ingå i verksamhetsområde.

Användning

För arbetet med indelningen har antalet planerade permanentbostäder vägt tyngre än antalet fritidsbostäder.

Recipienters vattenstatus

Enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) är den övergripande ekologiska statusen i Färgelanda kommun måttlig. Några vatten har god status och några har otillfredsställande status. Dock uppnås inte en god kemisk status någonstans i Sverige som beror på höga halter av kvicksilver och PBDE och därför kommer analyserna utgå ifrån kemisk status bortsett från dessa ämnen.

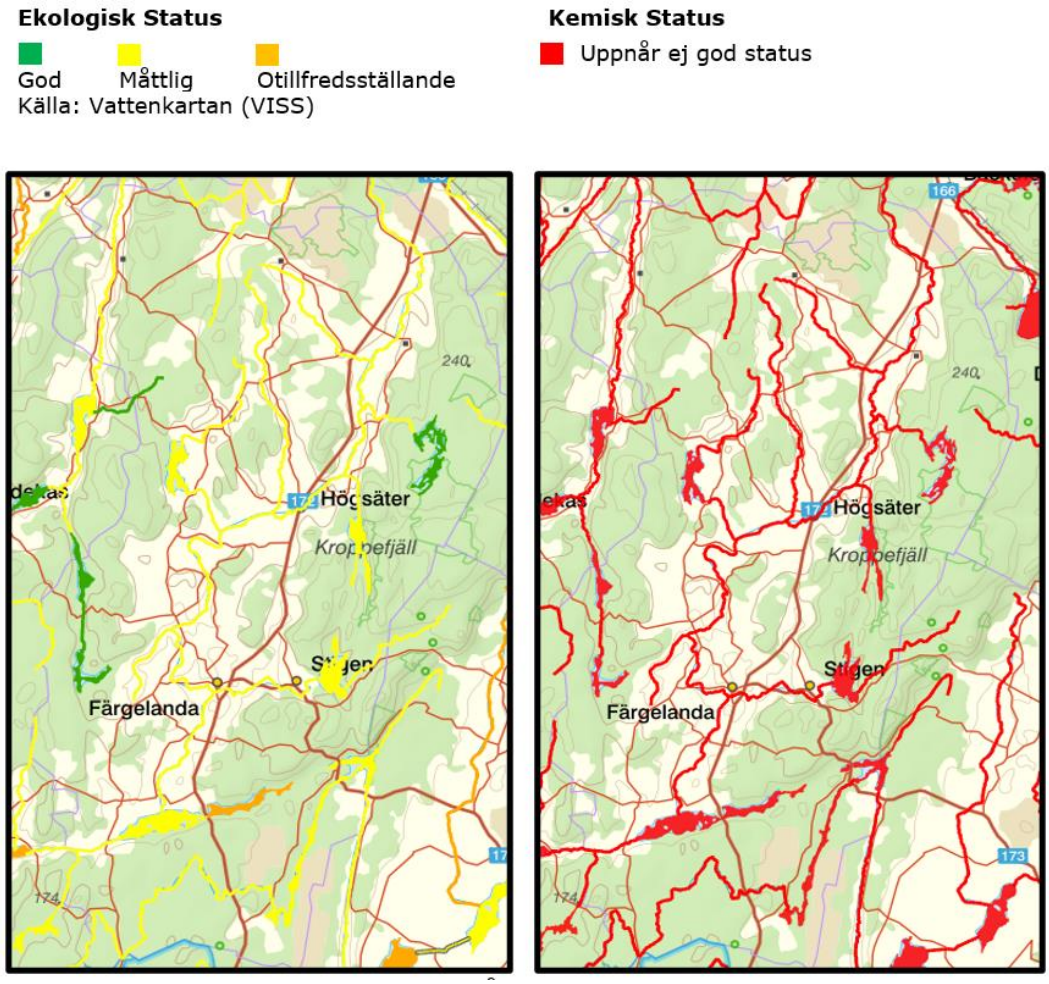

En sammanställning av vattenförekomsterna har gjorts i bilaga 2 i VA-översikt.

Av Länsstyrelsen utpekade utredningsområden

Länsstyrelsen har sedan tidigare pekat ut två områden som behöver utredas:

1. Jolsäter vid Ragnerudssjön. Öster om Högsäter i norra änden av Ragnerudssjön.
2. Nättjebacka kvarnområde. Runt kvarndammen som rinner ut södra delen av Långhalmen.

Jolsäter, 12 fastigheter

I området finns 24 byggnader för bostad/service. 15 bostäder har enskilt VA, fyra har enskilt vatten men inget avlopp och fyra saknar vatten och avlopp. En fastighet saknar uppgifter om vatten och avlopp.
Campinganläggningen har 15 stugor som ingår i ovan. Vidare har campingen 99 campingtomter till vilka det finns servicebyggnader för disk, tvätt, dusch och toalett samt möjlighet till latrintömning. Campingen är öppen från april till oktober.
Campinganläggningen har en gällande områdesbestämmelse och i området omkring förekommer viss nybyggnation. Området bedöms vara ett bevakningsområde.

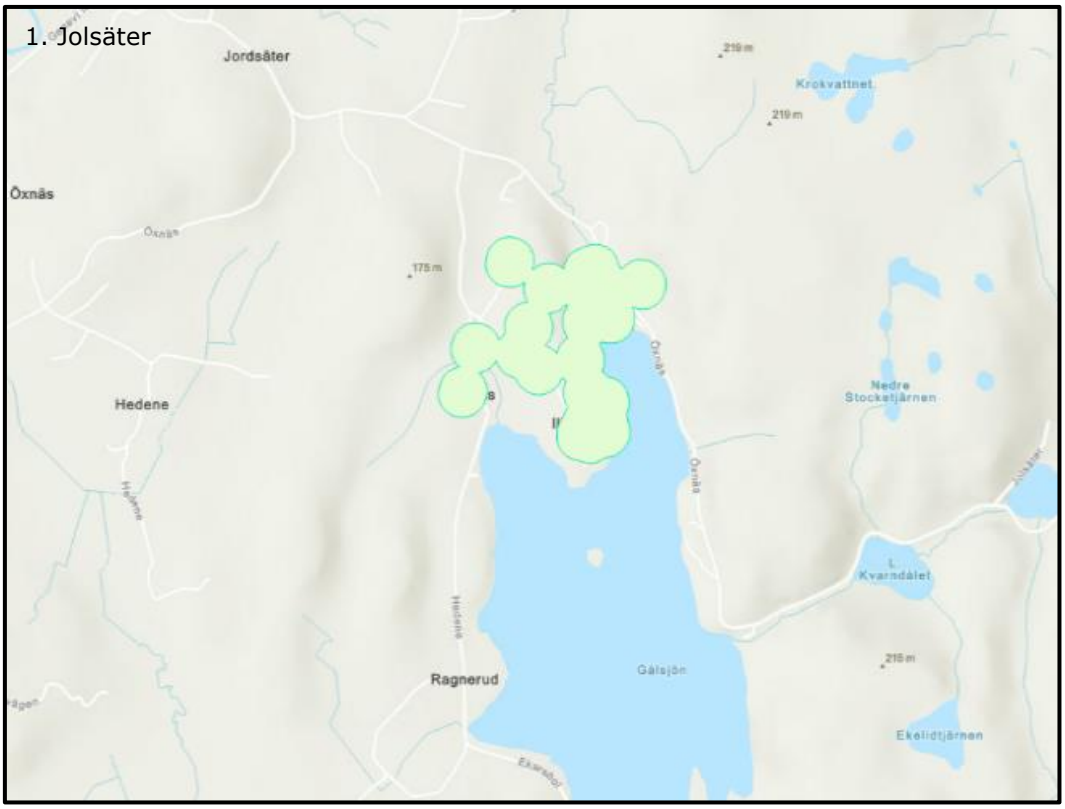

Nättjebacka kvarnområde, 17 fastigheter

I området finns tio fastigheter med enskilt vatten och avlopp, fyra med enskilt vatten utan avlopp, en fastighet har enskilt avlopp men saknar vatten och två fastigheter har varken vatten eller avlopp. Kvar blir 11 fastigheter som har enskilt avlopp.
Området bedöms vara ett bevakningsområde.

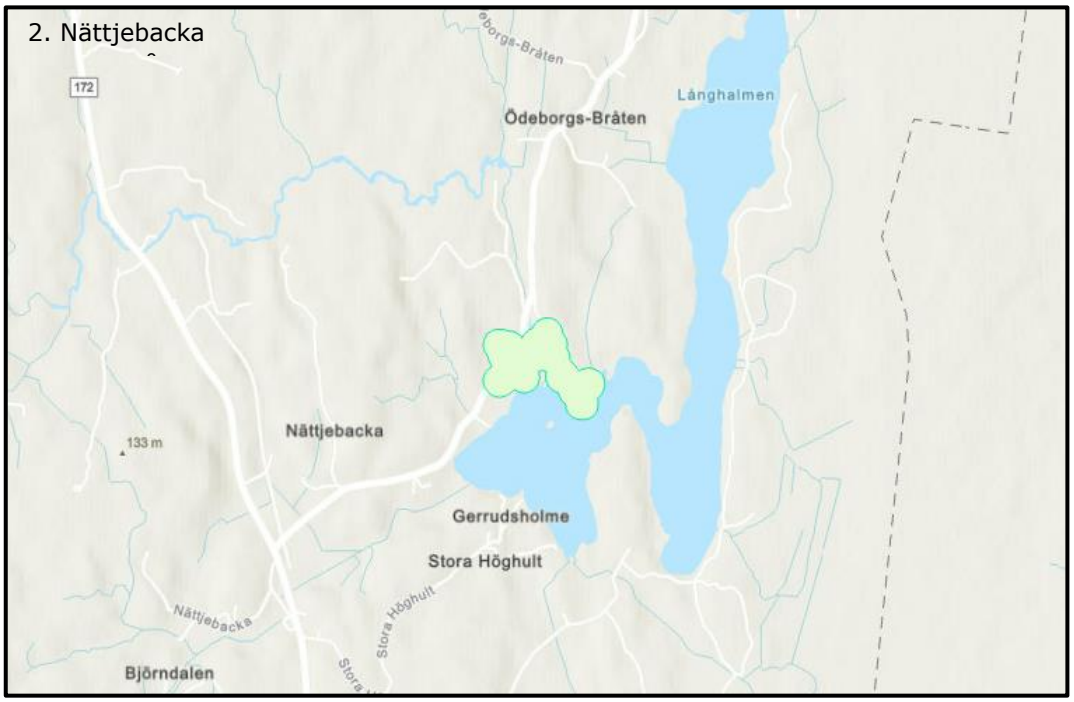

Utbyggnads och bevakningsområden efter urval

Efter urval och gallring bedöms inga ytterligare fastigheter ingå i utbyggnadsområden. Nedan redovisas de områden som gallrats efter urvalet och vilka som ingår i utbyggnadsområden, bevakningsområden eller områden med enskilt VA.

Torps Prästgård, 21 fastigheter

Efter en genomgång av fastigheterna framkom att en var obebyggd, en var samlingslokal och tre låg avskilda från de övriga på andra sidan Valboån. En fastighet är Torps kyrka och en är fritidsbostad. Resterande 14 är bostadsfastigheter med permanentbostäder. Området bedöms kunna vara ett område för enskilt VA på grund av den höga andelen sommarbostäder men kommer att hanteras som ett utredningsområde för att säkerställa hur stor påverkan sommarbostäder har.

Stuveryr, 18 fastigheter

Området ligger inom avrinningsområde för Ellenösjön. Efter genomgång av fastigheterna framkom att en saknar vatten och avlopp, två bostadsfastigheter har troligtvis vatten och avlopp men det är osäkert. Resterande 15-17 är bostadsfastigheter. Området bedöms vara ett område för enskilt VA.

Tegen, 23 fastigheter

Området ligger inom avrinningsområde för Östersjön, Efter genomgång av bebyggda fastigheter framkom att två fastigheter saknar VA, fem av fastigheter har sommarvatten och avlopp och på en fastighet ligger två åretruntbostäder. Fyra av de resterande är åretruntbostäder och 18 sommarbostäder. Området bedöms kunna vara ett område för enskilt VA på grund av den höga andelen sommarbostäder men kommer att hanteras som ett utredningsområde för att säkerställa hur stor påverkan sommarbostäder har.

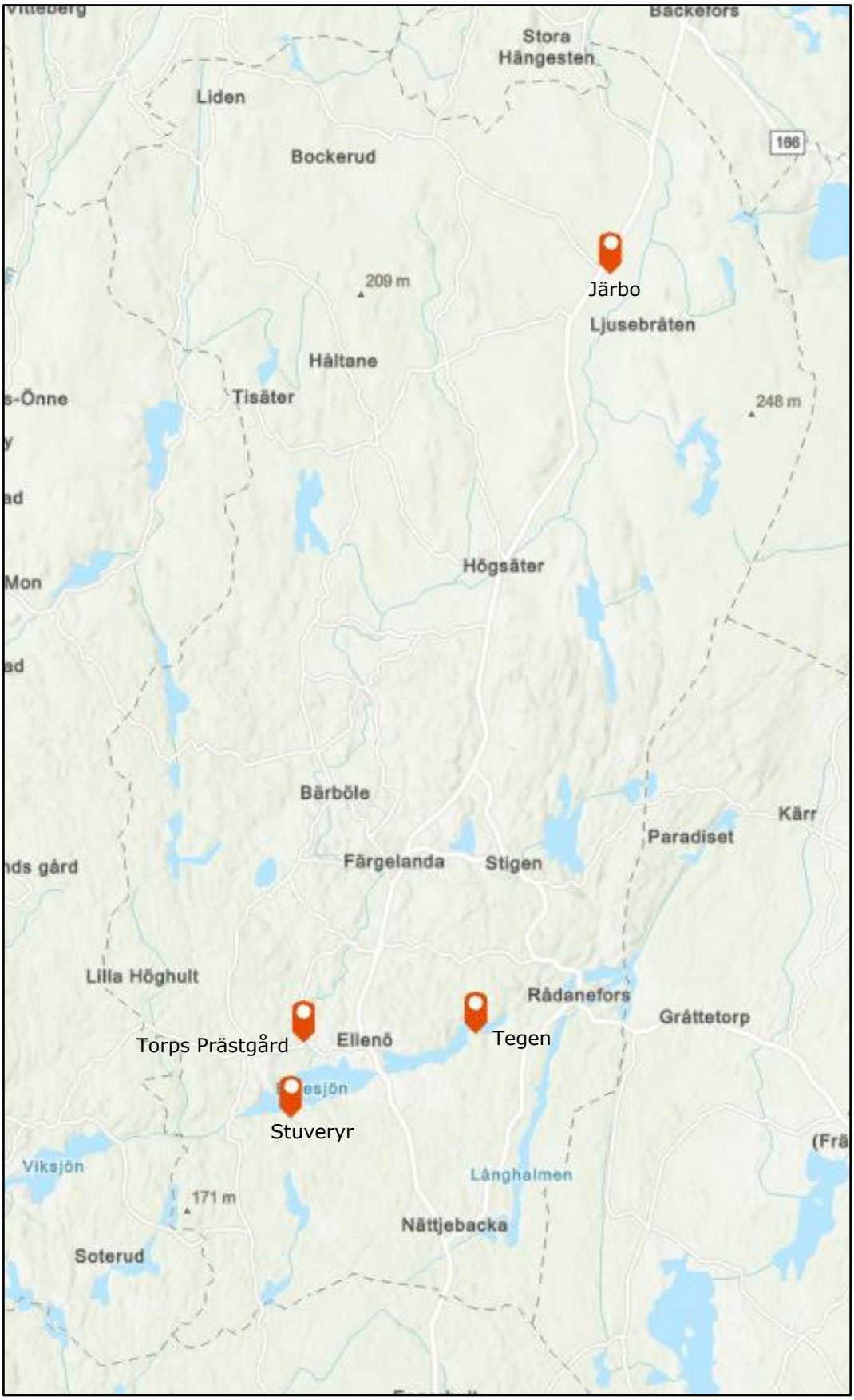
Stora
Hängesten
Liden
Bockerud
166
Järbo
209 m
Ljusebråten
Håltane
Tisäter
248 m
Högsäter
Bärböle
Kärr
Paradiset
Färgelanda
Stigen
Lilla Höghult
Rådanefors
Gråttetorp
Torps Prästgård
Ellenö
Tegen
Stuveryr
Viksjön
Långhalmen
171 m
Nättjebacka
Soterud

Järbo

Efter genomgång av fastigheterna framkom att inga fastigheter bedöms ligga tillräckligt nära verksamhetsområdet för att ingå i bedömningsområde. Samtliga fastigheter gallras och kvarstår som enskilt VA.

Färgelanda tätort

Efter genomgång av fastigheterna framkom att anslutning till verksamhetsområdet finns ett antal obebyggda fastigheter som gallras bort.

Det finns några fastigheter i området Färgelanda Prästgård som ingår i verksamhetsområde för kommunalt vatten och ligger i anslutning till verksamhetsområde för avlopp. Dessa fastigheter bedöms därmed vara ett bevakningsområde för avlopp.

Fastigheterna i området Färgelanda-Tveten ligger samlade med fastighetsgräns mot verksamhetsområde för vatten och inom 75 meter från verksamhetsområde för avlopp. Området bedöms vara ett bevakningsområde då kommande översiktsplan får visa hur och vart samhället planerar växa.

I centrala Färgelanda finns en fastighet planerad för framtida bostäder där det nu tas fram en detaljplan. Fastigheten bedöms ingå i bevakningsområde till dess att detaljplan görs.

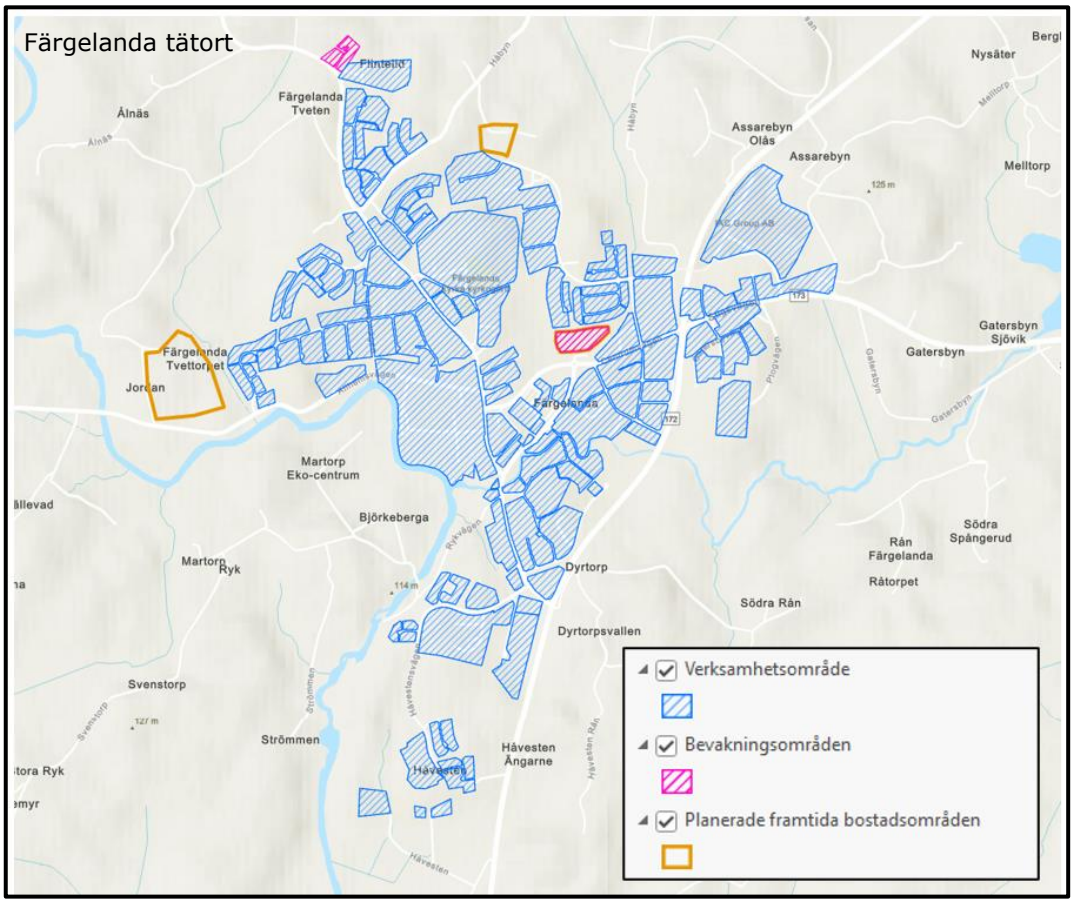

Högsäters tätort

Efter genomgång av fastigheterna framkom att några fastigheter var obebyggda eller var teknikbyggnader utan vatten och avlopp varpå de gallrades bort.

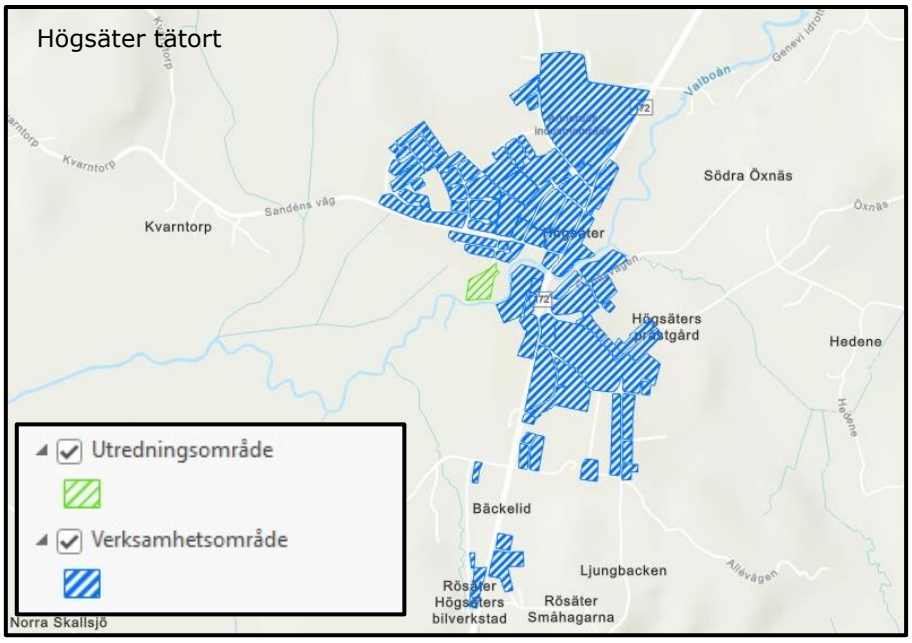

Ett område i Högsäter ligger inom detaljplanerat område intill befintligt verksamhetsområde. Med närheten till Valboån bedöms området vara ett utredningsområde.

Rådanefors, 18 fastigheter

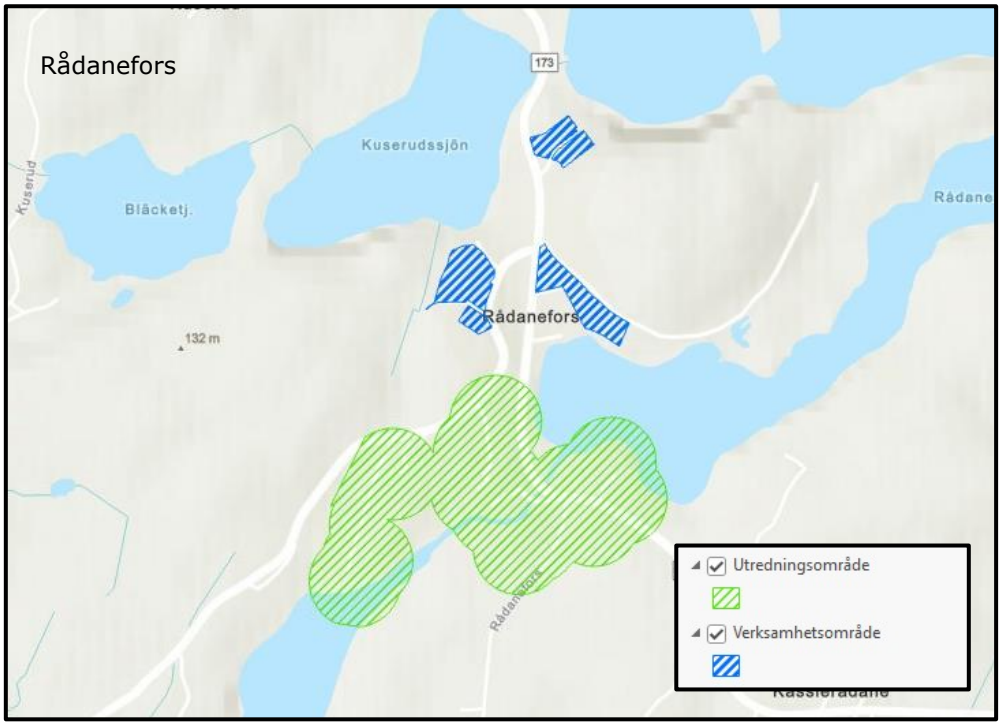

Området ligger i närheten av befintligt reningsverk. Efter genomgång av fastigheterna framkom att två av fastigheterna har kommunalt vatten men enskilt avlopp.
Sju fastigheter skiljs från övriga av vattendrag mellan Långhalmen och Bruksviken. Avstånd mellan verksamhetsområde för avlopp och de sju närmaste fastigheterna är cirka 150 meter. Området tas med som ett utredningsområde på grund av närheten till reningsverket och att två av fastigheterna redan har kommunalt vatten.
Området med planerade framtida bostäder bedöms ligga längre fram i tiden än 12 år och tas inte med.

Stigens tätort

Efter genomgång av fastigheterna framkom att några fastigheter var obebyggda eller teknikbyggnader utan vatten och avlopp varpå de gallrades.
Ett par fastigheter i Stigen har enskilt vatten och avlopp. De ligger i fastighetsgräns mot verksamhetsområde för VA men har ingen anslutningspunkt. De bedöms ingå i bevakningsområde.

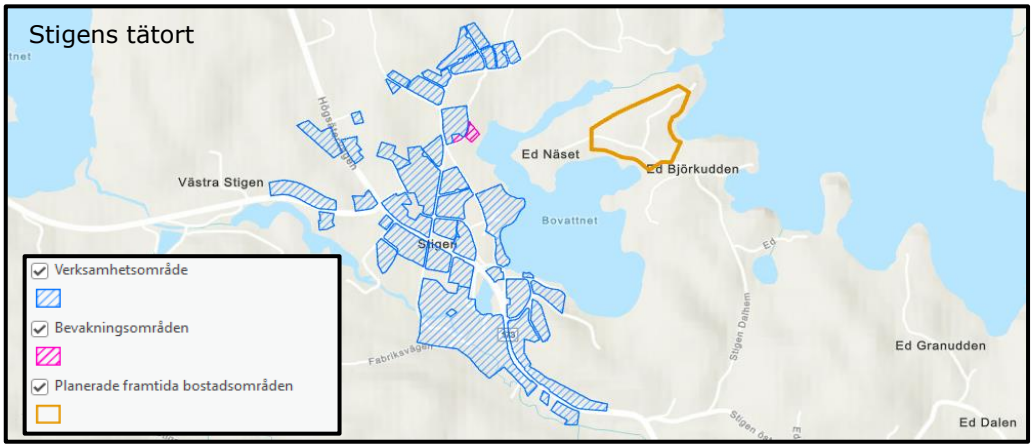

I Ed Näset finns ett område utpeka för framtida bostäder. Det bedöms inte ingå i bevakningsområdet då det saknas detaljplan.

Ödeborg

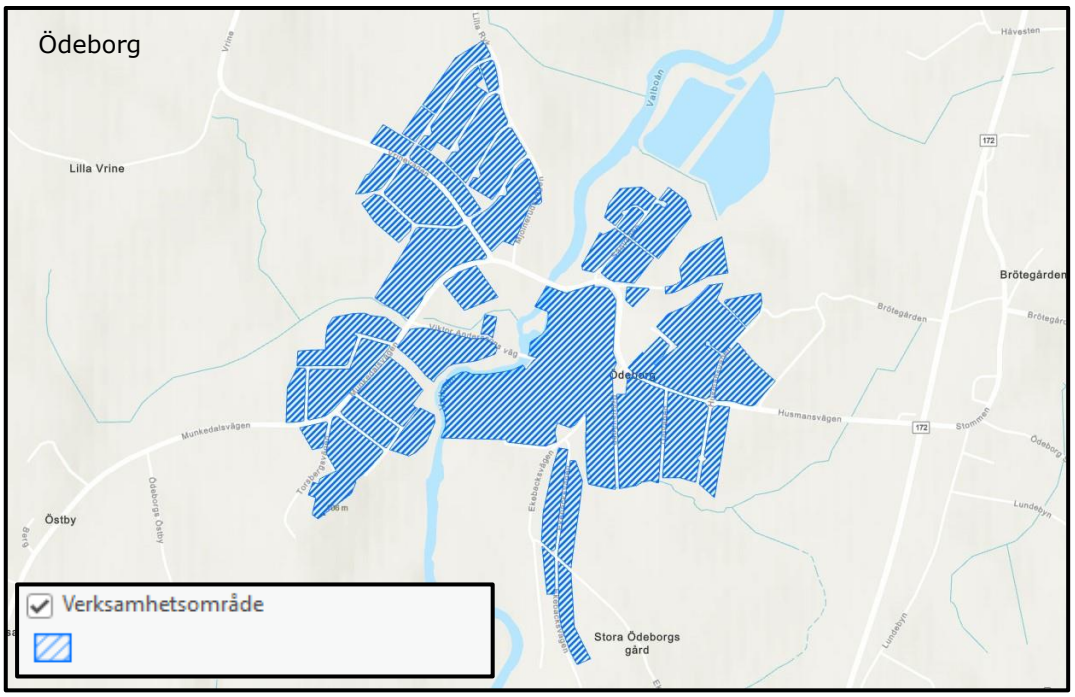

Fastigheter i närheten av verksamhetsområden ligger inte så nära att de bedöms vara bevakningsområden i dagsläget.

Några fastigheter vid Torsberg och Brötegården har kommunalt vatten och enskilt avlopp och ligger i anslutning till verksamhetsområde för avlopp. Fastigheterna bör ingå i bevakningsområde för avlopp.

Det östra området med planerade framtida bostäder ligger inom detaljplanerat område för bostäder och bedöms ligga inom bevakningsområde. Övriga bedöms ligga längre fram i tiden än 12 år och tas inte med.

Sammanfattning

Efter en genomgång av de fastigheter som ligger i anslutning till befintligt verksamhetsområde eller ligger samlade i ett större sammanhang bedömer kommunen inte att några bör utgöra utbyggnadsområde. Totalt sex områden bedöms vara bevakningsområden där tre mindre områden ligger i anslutning till befintliga verksamhetsområden och tre områden ligger utanför tätorterna.
Två områden i anslutning till verksamhetsområden bedöms vara utredningsområden, där kommunen arbetar vidare för att se på förutsättningarna på platsen.
Två av bevakningsområdena utanför tätorterna kommer utredas närmre, även om de i dagsläget inte bedöms vara ett utredningsområde.

Eftersom genomförandet av vattentjänstplanen inte medför några utbyggnadsåtgärder bedömer kommunen att en miljökonsekvensbeskrivning inte behövs.

VATTENTJÄNSTER VID SKYFALL

Definitionen av skyfall är enligt SMHI att minst 1 millimeter nederbörd ska falla under en minut, alternativt minst 50 millimeter på en timme, vilket motsvarar ett 100-årsregn. Prognoser visar att fram tills 2100 kommer dessa regn att öka markant.

Skyfall förekommer så gott som uteslutande under sommarhalvåret och kopplas ofta samman med intensiva regn- och åskskurar som ofta har en mycket begränsad geografisk utsträckning. Detta orsakar att variationerna i nederbördsmängd kan variera kraftigt, bara inom någon mils radie, vilket i sin tur kan ge en ojämn belastning på den allmänna VA-anläggningen.

VA-planering med hänsyn till skyfall

För att uppnå en långsiktig hållbarhet inom såväl VA-planeringen som den fysiska planeringen i allmänhet så är det viktigt att planeringen tar höjd för risker och påverkan kopplat till ett förändrat klimat. I ett framtida klimat pekar prognoserna på att skyfall kommer att bli kraftigare, mer långvariga och inträffa med en högre frekvens än vad vi är vana vid idag. Ett av vattentjänstplanens huvudsakliga syften är att redovisa hur kommunen säkerställer att den allmänna VA-anläggningen ska hantera en ökad påverkan från skyfall. I kommande kapitel följer några problem som VA-anläggningen kan drabbas av och kan orsakas av skyfall. Kända problem är lättare att förebygga och därför ska de vara med i vattentjänstplanen.

Tillskottsvatten och bräddning

Västvatten har samlat information och utifrån den erfarenhet av den allmänna spillvattenanläggningen som finns har områden som är känsliga för regn och där brädd sker av orenat spillvatten sammanställts. Brädd av orenat spillvatten sker när felkopplingar av dagvattenledningar eller inläckage av, regnvatten eller grundvatten sker i gamla spillvattenledningar och kapaciteten för ledningsnät därmed inte räcker till. Vatten som hamnar i spillvattenledningarna, som inte bör vara där, så kallat tillskottsvatten, påverkar antingen energiförbrukningen för pumpstationerna eller recipienten och närliggande områden negativt. Att minimera bräddning av orenat spillvatten är något som Västvatten kontinuerligt arbetar med.

Tillsynsmyndigheten Dalsland Miljö- och Energiförbund kommer under hösten 2023 göra en tillsyn på ledningsnät för spill och dagvatten. Uppgifter om hur mycket som bräddats, vid vilka tillfällen och på vilka platser kommer att begäras in. Därefter kommer miljöpåverkan av varje plats där bräddning sker utredas. En högre miljöpåverkan kan bland annat orsakas av att det orenade spillvattnet rinner rakt ut i en känslig recipient och inte har en lång väg via dike till recipienten. Vattenskyddsområde för vattentäkter och närhet till badsjöar är andra faktorer som påverkar bedömningen. Resultatet av utredningen ska leda till en lista som visar om bräddningen orsakar stora problem eller inte och en prioritering ska ingå så att de mest akuta platserna åtgärdas först. Dalsland Miljö- och Energiförbund har en dialog med verksamhetsutövaren och kommer att vid behov förelägga om att åtgärda problemen på listan som tidsbestäms i dialog med verksamhetsutövaren.

Översvämningar och Skred

Översvämningsproblematiken kan kopplas dels till skyfall, dels till långvarig nederbörd i kombination med höga flöden till följd av exempelvis snösmältning. Vid översvämningar som beror på långavig nederbörd eller höga flöden drabbas ofta låglänta områden som ligger i direkt eller nära anslutning till någon av kommunens

sjöar eller vattendrag. Detta medför att det huvudsakligen är bebyggelse och VA-anläggningar i sjönära lägen som blir påverkade.

I Färgelanda kommun finns mellan 150 till 200 sjöar och vattendrag varav 11 sjöar och 19 rinnande vattendrag har inom Vattenförvaltningen (enligt EU:s ramdirektiv) pekats ut som vattenförekomster.

Vid höga flöden kan även grundvattennivån höjas vilket ökar risken för ras och skred. Höga flöden i vattendragen, både extrema och mer frekventa, ökar risken för att vattnet ska föra med sig jord från slänterna och orsaka erosion. Erodering av släntkanterna mot vattendragen kan leda till uppkomst av ras och/eller skred. En konsekvens av ras och skred kan vara både ledningsbrott samt att byggnadsverk tillhörande den allmänna VA-anläggningen förstörs.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit fram kartunderlag där risken för skred framgår för alla kommuner. I Färgelanda kommun finns flera områden med betydande benägenhet för jordskred enligt MSB.

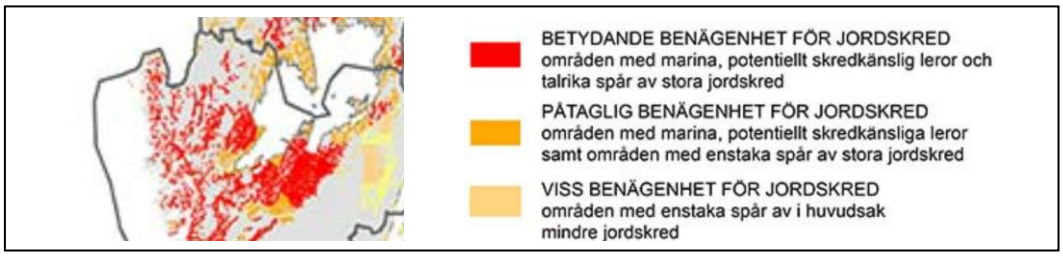

I bilaga 8 i VA-översikt finns en karta som visar område med risk för spontana skred.

I bilaga 1 till Klimatanpassningsplanen som Färgelanda kommun har tagit fram finns anpassningsåtgärder nämnda som ska vidtas för att förhindra ras och skred.

Grundvattentäkter och ytvatten

Grundvattentäkter som ligger inom zonen för var ett skyfall breder ut sig kan drabbas av inträngning av ytvatten. Rinner ytvatten in i en grundvattentäkt kan vattenkvalitén påverkas negativt. En grundvattentäkt har lång omsättningstid vilket innebär att det tar lång tid innan den återhämtar sig med hänsyn till vattenkvalitén vid en eventuell kontaminering av ytvatten.

Klassning av känsliga punkter för skyfall

För att säkerställa att vattenförsörjningen till kommunens invånare inom verksamhetsområde för vatten eller i de områden som pekats ut som områden med samlad bebyggelse fungerar med hänsyn till människors hälsa och miljö har driftbolaget Västvatten AB tagit fram ett GIS-lager med känsliga punkter. De känsliga punkterna kan vara en vattentäkt, vattenverk, tryckstegringsstation, pumpstation, högvattenreservoar, eller reningsverk. GIS-lagret har levererats till konsulten som med hjälp av översvämningskarta från det internetbaserade GIS-programmet SCALGO analyserat samtliga 24 punkter. Området kring de 24 punkterna har kontrollerats för översvämning vid skyfall, lågpunkter, marknivåer samt högt vattenstånd.

Det har kontrollerats vilka av de 24 punkterna som hamnar inom markerat område för skred enligt kartunderlag från SGI samt undersökningar hos kommunen och tagit med det i utvärderingen av om risk föreligger för människors hälsa och miljö vid skyfall. De 24 punkterna har, efter analys med SCALGO samt kartorna med skredrisk, grupperats i 3 olika kategorier:

1. Liten risk vid skyfall
2. Vidare utredning krävs/Risk för skred
3. Stor risk vid skyfall, åtgärd krävs.

Under analysen kunde konstateras att av de 24 utpekade punkterna är 23 i grupp 1 där liten risk vid skyfall förekommer samt att en av de utpekade punkterna hamnar inom grupp 2 och bör utredas vidare. Flera punkter ligger inom riskområden för förutsättningar för skred i finkornig jordart och behöver utredas närmre. Av 24 punkter bedöms minst 6 punkter hamna inom grupp 2 och bör utredas vidare.

Analysen har lämnats till Färgelanda kommun men på grund av sekretess framgår inte detaljerna av arbetet i vattentjänstplanen.

ÅTGÄRDSLISTA

Rutiner för att säkerställa god vattenkvalitet

En del av lagändringen i LAV innebär att kommun behöver säkerställa att vattenkvalitén är god för de hushåll som finns i områden med ett större sammanhang där inget beslut för kommunalt huvudmannaskap har fastställts i vattentjänstplanen. För att kunna säkerställa vattenkvalitén kommer kommunen utreda hur information om vattenkvalitén samlas in idag samt vilka rutiner som behöver finnas på plats. Dalslands Miljö- och Energiförbund kan vara en part att samarbeta med för att ta fram rutiner i rätt nivå.

Utredningsområden för utbyggnad av det kommunala VA-nätet.

I arbetet med vattentjänstplanen framkom i det initiala analysarbetet att två områden bedöms kunna ha behov av utbyggnad av kommunalt VA. En grundligare utredning av behovet ska genomföras av kommunen. Utredningsarbetet omfattar följande områden:

- Område i Högsäter tätort
- Rådanefors

Förutom dessa två ska även två bevakningsområden ses över närmre:

- Torps Prästgård
- Tegen

Känsliga punkter på anordningar för vattentjänster

Västvatten AB har tagit fram ett GIS-lager med känsliga punkter. De känsliga punkterna kan vara en vattentäkt, vattenverk, tryckstegringsstation, pumpstation, högvattenreservoar, eller reningsverk.

Vidare utredning av känsliga punkter som eventuellt drabbas vid skyfall

Med hjälp av översvämningskarta från det internetbaserade GIS-programmet SCALGO har samtliga 24 punkter analyserats. Resultatet visade att en av dessa 24 punkter bör utredas vidare.

Vidare utredning av känsliga punkter som eventuellt drabbas vid skred

GIS-lagret med känsliga punkter lästes in på skredkartor för analys om de ligger i områden med skredrisk. Resultatet visade att sex av dessa 24 punkter ligger inom aktsamhetsområden och bör utredas vidare. Även andra punkter hamnar inom områden med förutsättning för spontana sked enligt äldre kartunderlag. I det vidare arbetet med skredrisk som berör vattentjänster ska även dessa tas med. Det framgick i analysen att det även finns huvudledningar för vatten och spillvatten som är anlagda inom aktsamhetsområde. Utredningen kommer inkludera dessa.

Vidare arbete med VA-planering

Västvatten AB arbetar med att ta fram *Förnyelseplan allmänt VA,* där information om befintligt nät och driftstörningar samlas. *Förnyelseplan allmänt VA* ska förse Västvatten AB med prioriteringsunderlag för planerade byten samt renoveringar av VA-nätet.

Remiss- Samverkansavtal Teknikcollege 2024-2027

Till kommunerna i Fyrbodals kommunalförbund.

Dnr 2023/0036

Remissen

Förbundsdirektionen fattade beslut om att sända ut avtalsförslaget till kommunerna på remiss inför direktionens nästkommande möte. Kommunerna har att ta ställning till det förslag som biläggs.

- Avser kommunen att teckna avtal enligt gällande förslag. Svaren ska anges som ja eller nej.
- Vid ett negativt svar uppmanas kommunen ange hur industrins kompetensförsörjningsbehov kan samordnas på regional nivån.

Ärendet

De kommuner som tidigare tecknat avtal om Teknikcollege samt kommunerna Färgelanda, Mellerud och Orust utgör grunden i förslaget. Genom att parallellt med avtalet initiera ett projekt under två år med syfte att utveckla den regionala samverkan för industrins kompetensförsörjning och öka kunskapen om Teknikcolleges verksamhet är förhoppningen att fler företag och kommuner ansluter till avtalet. Kommunalförbundet och regional styrgrupp ska verka för förnyad projektfinansiering för resterande år i avtalet.

Teknikcollegesamverkan för branscherna inom teknik och industri

Regional styrgrupp för Teknikcollege anser att det är av stor vikt att Teknikcollege finns kvar och utvecklas i delregionen, då kompetensförsörjningsbehovet är mycket stort inom det industritekniska området. Teknikcollege fyller även en viktig funktion utifrån den nya dimensioneringslagstiftningen där arbetsmarknaders behov på regional nivå ska beaktas vid planering av yrkesutbildningar tillsammans med Skolverket och Västra Götalandsregionen.

Företag vilka bedriver verksamhet inom områdena: el, automation, processteknik, produkt-och maskinteknik och svetsteknik kommer de närmsta åren att ha en betydande brist på arbetskraft.

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla • Vxl 0522-44 08 20 • kansli@fyrbodal.se • www.fyrbodal.se

Genom Teknikcollege sker dialog kontinuerligt mellan utbildningsanordnare och branschens företrädare på både lokalt, regionalt och nationellt plan. De olika nivåernas uppdrag.

- Lokal nivå är: lokala styrgrupper, programråd på kommunnivå, lokala företagsrepresentanter, rektorer, Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter.

- Regional nivå är: kommunalförbundsnivå med en regional styrgrupp, regionala näringslivsrepresentanter, skolchefer, Högskolan Väst, Arbetsförmedlingen och arbetsmarknaders parter.

Västra Götalandsregionen och kommunerna via kommunalförbundet, som är partners i samhälls- och näringslivsutvecklingen i länet, har gemensamt ställt sig bakom åtagandet att samverka kring kompetensförsörjningsfrågor med inriktning på att åstadkomma en bättre matchning på arbetsmarknaden för olika branscherna. Teknik och industribranschen står för de största bristyrken inom flera olika yrkesgrupper.

Svar på remissen

Remissen ska besvaras **senast den 4 november 2023**. Svaret skickas till kansliet@fyrbodal.se. Ange dnr 2023/0036 i ämnesraden- Remissvar samverkansavtal teknikcollege.

Frågor angående förslaget besvaras av

cecilia.sandberg@fyrbodal.se eller anna.lark.stahlberg@fyrbodal.se

Bilagor. Direktionshandlingarna för ärendet.

Samverkansavtal Teknikcollege Fyrbodal

Samverkansplattform för kompetensförsörjning inom industrin

1 Avtalsparter

Parter i detta avtal är följande kommuner: Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Fyrbodals kommunalförbund. Det är möjligt för ytterligare kommuner i Fyrbodal att ansluta till avtalet under avtalsperioden.

2 Avtalets status

Genom samverkansavtalet bildar parterna en samverkansplattform för de utbildningar som omfattas av avtalet med stöd av Skollagen 15 kap 30§ med tillhörande förordningar. Avtalet reglerar syften, samverkansmodell, ekonomiska förutsättningar samt utvärdering. Samverkansavtalet undertecknas av respektive kommun. Avtalet har sin hemvist inom det delregionala kompetensplattformsuppdraget i och med tecknandet av avsiktsförklaringen mellan Västra Götalandsregionen och Fyrbodals kommunalförbund.

3 Bakgrund

Sverige har en bred industristruktur. Tillverkningsindustrin svarar för nästan 20 procent av näringslivets förädlingsvärde som räknas in i bruttonationalprodukten, BNP. Industriproduktionen utgör därmed en central del av svensk ekonomi och underlag för välfärd i såväl kommuner som regioner och nationen som helhet.

En stor sektor inom industrin utgörs av fordonsindustrin som tillsammans med tillverkningsindustrin i övrigt sysselsätter flest människor i Västra Götaland. Den västsvenska tillverkningsindustrin står inför omfattande utmaningar och möjligheter. Att möta dess krav på förändring kommer att kräva förändring i arbetskraftens sammansättning och i vilka kompetenser som efterfrågas. I dagens ekonomi är humankapital den främsta nyckelresursen för att skapa konkurrenskraftiga företag.

Konkurrenskraften för Sverige och Västra Götalands tillverkningsindustri och industrinära tjänsteföretag är därför beroende av en välfungerande kompetensförsörjning.

3.1 Teknikcollege nationellt och lokalt

Teknikcollege är Sveriges största samverkansplattform för kompetensförsörjning inom industrin och arbetar nationellt, regionalt och lokalt. Bakom Teknikcollege står Industrirådet som 2004 initierade konceptet. Industrirådet utgörs av ledande företrädare för svenska arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer inom industrisektorn.

Genom att få företag, kommuner och utbildningsanordnare att samarbeta skapa Teknikcollege matchning mellan utbildning och arbetsliv. Teknikcollege har ett gemensamt mål – industrins tillväxt genom kompetent arbetskraft tack varetillhandahållandet av kvalitetssäkrade utbildningar.

Teknikcollege samverkansmodell möjliggör att tekniskt inriktade utbildningar ligger i framkant. Tack vare att kommuner och företag gemensamt påverkar såväl inriktning som innehåll i utbildningarna förbereds framtida medarbetare för arbetsmarknadens behov. Företagen bidrar genom att dela med sig av sin kompetens på olika

sätt och inte minst genom att säkerställa att de studerande utbildas med modern, relevant och inte sällan kostsam utrustning.

4 Övergripande syfte

Samverkansavtalet syftar dels till att erbjuda elever kvalitetssäkrad utbildning i spännande och progressiva lärmiljöer dels till att säkra kompetensförsörjningen av tekniskt välutbildad och kompetent arbetskraft. Följaktligen bidrar samverkansavtalet till en hållbar samhällsutveckling och välfärd.

5 Övergripande mål

5.1 *Ungdomars intresse för teknik ska öka och tekniskt inriktade utbildningar ska ses som ett bra val till gymnasiet och vid val av eftergymnasiala utbildningar.*

Målet förutsätter att de Teknikcollegecertiferade programmen upplevs som attraktiva. Det uppnås bland annat genom samverkan mellan företag och utbildningsanordnare så att eleverna får tillgång till modern utbildning, adekvat utrustning och handledare från företagen.

5.2 *Industri-, verkstads- och teknikföretag i Fyrbodalsregionen ska kunna rekrytera kompetent personal.*

Målet förutsätter att intresset för de Teknikcollegecertifierade programmen inom gymnasiet och vuxenutbildningen ökar genom att de samverkande företagen uppfattas som attraktiva arbetsgivare genom att de erbjuder de anställda goda möjligheter till yrkesutveckling genom att vara handledare för elever och studenter.

6 Åtta kvalitetskriterier

Arbetet inom Teknikcollege vilar på åtta kvalitetskriterier. De bygger i sin tur på samlade erfarenheter från mångårig samverkan och olika framgångsexempel från de certifierade regionerna.

Kriterierna är styrande i arbetet med att stärka industrins kompetensförsörjning och säkerställa utbildningarnas kvalitet.

1. Regional samverkan
2. Organisation och styrning
3. Industrins kompetensbehov
4. Utbildningar och dimensionering
5. Kreativ och stimulerande lärmiljö
6. Utbildningar inom Teknikcollege
7. Arbetslivets medverkan i utbildningen
8. Kvalitetssäkrad process

7 Teknikcollege struktur

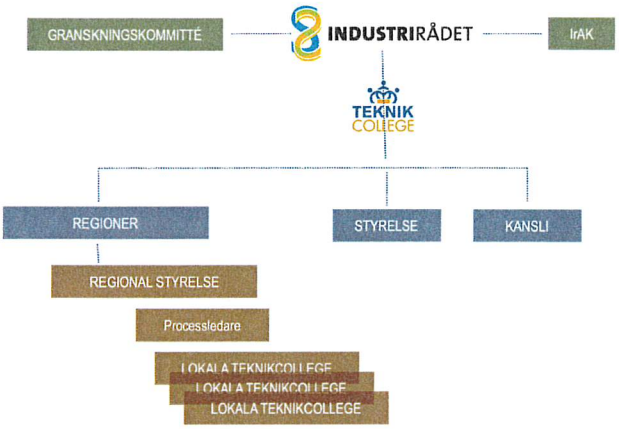

- Industrirådet – Ägare
- Granskningskommitté – Granskar och certifierar regioner och utbildningsanordnare
- IrAK – Industrirådets arbetsgrupp för kompetensförsörjning
- Styrelse – Representanter från både industri och certifierade regioner.
- Kansli – Stödjer industrirådet och regionerna i arbetet med Teknikcollege.

8 Avtal om samverkan

8.1 Kommunalförbundet är samordningsansvarigt

Fyrbodals Kommunalförbund har ett arbetsgivaransvar för den regionala processledaren samt ansvarar för budget och administration. En regional processledare ska tillsättas i den omfattning som matchar regionens ambitionsnivå, vilket utifrån Fyrbodals geografi och omfattning av uppdraget bör omfatta 100 procent av en heltidstjänst. Processledaren ska verka på det uppdrag som regional styrgrupp och kommunalförbundet i sin roll som arbetsgivare gemensamt kommit fram till. Processledaren samverkar med övriga verksamheter inom näringsliv, utbildning och kompetensförsörjning på kommunalförbundet. Avsiktsförklaringar med samverkansföretagen

8.2 Regionala styrgruppens ansvar

Den regionala styrgruppen är sammanhållande för all verksamhet inom ramen för Teknikcollege Fyrbodal och ska verka för kontinuerlig utveckling av det regionala Teknikcollegearbetet. Styrgruppen har ansvar för att säkerställa att arbetet i de lokala styrgrupperna inom det regionala området kommer i gång och fungerar.

Regionala styrgruppens strategiska arbete samordnas även inom ramen för den delregionala Kompetensplattformen avseende teknik- och industriföretagens kompetensförsörjningsbehov på kort och lång sikt.

En viktig del i den regionala styrgruppens ansvar är att besluta om övergripande och långsiktiga mål, arbetssätt för samverkan, gemensamma kvalitetshöjande och attraktionshöjande insatser i enlighet med övergripande

avsiktsförklaring och övergripande mål i detta avtal. Genomförda aktiviteter ska utvärderas och styrgruppen ska aktivt verka för förbättrade aktiviteter, insatser och att antalet deltagande samverkansföretag ökar.

Avsiktsförklaringar tecknas med respektive samverkansföretag och syftar till att definiera företagens roll inom det lokala Teknikcollegeområdet. Företagens insatser är avgörande för att trygga hög kvalitet för industrirelevanta utbildningar. Företagens insatser omfattar följande aktiviteter:

- Tillhandahålla praktik- och/eller lärlingsplatser för studerande inom Teknikcollege
- Delta vid handledarutbildning och handledarträffar kostnadsfritt, som Teknikcollege anordnar
- Aktivt delta i programråd eller styrgrupp för Teknikcollege
- Samverka med skolan med att t.ex. erbjuda studiebesök, sommarjobb, medverkan på aktiviteter, projektarbeten, gymnasiearbeten, arbetsgrupper, föreläsningar, kompetensutveckling, lån av lokaler eller liknande
- Marknadsföra Teknikcollege så att fler unga vill utbilda sig inom industri och teknik
- Ge input till vilken storts kompetens som behövs för att utveckla teknikbranschen både lokalt, regionalt och nationellt.

8.3 Regionala styrgruppens sammansättning

De övergripande målen ska speglas i den regionala styrgruppens sammansättning. Näringslivet är i majoritet och innehar ordförandeposten. I styrgruppen ska det också finnas representanter från skolledning och näringslivsansvariga i de kommuner som är berörda.

8.4 Lokala styrgruppen

I de lokala styrgrupperna kommunerna ska skolledare och näringslivsenheterna i kommunerna vara representerade liksom representanter för andra aktörer med insikt i arbetsmarknadens kompetensbehov så som arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna inom industrisektorn samt Arbetsförmedlingen, delregional kompetensplattform samt närliggande högskolor. Dessa parter ska ha en adjungerad funktion i styrgruppen.

De lokala styrgrupperna är rådgivande när utbildningsanordnare beslutar om förändringar i utbildningsutbudet.

För att främja utvecklingsarbetet bör styrgruppens deltagare ha förankrat sina mandat i den egna organisationen.

8.5 Rektor inom Teknikcollege

Rektor för en Teknikcollegecertifierad utbildning är ytterst ansvarig för att förankra Teknikcollege som koncept på sin skola och synliggöra de mervärden som samverkan med näringslivet skapar. Detta sker bland annat genom återkommande lokala självskattningar och genom regelbunden revidering av den lokala handlingsplan som ska finnas på skolan. Rektor är även ytterst ansvarig för lärarnas kompetensutveckling inom ramen för Teknikcollege och ska se till att personal i de olika arbetslagen ges utrymme att utveckla samverkan inom Teknikcollege.

Rektor ansvar för att Teknikcolleges åtta kvalitetskriterier efterlevs i utbildningarna på skolan.

8.6 Dimensionering/utbildningsutbud

Varje kommun ska, enligt skollagen, samverka med minst två andra kommuner om utbildningsutbud inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Samverkan ska ske genom avtal, primärt samverkansavtal. Det primära samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Avseende förändringar av utbildningsutbudet ansvarar och beslutar den enskilda kommunen och samverkande kommuner inom primärt samverkansavtal.

Respektive kommun beslutar i enlighet med skollagen och samråder med regional styrgrupp om förläggning och dimensionering av utbildningar. Förändringar som berör en eller flera kommuner i samverkansområdet ska i god tid, före beslut, föregås av samråd. Detta i syfte att ge samtliga kommuner i Teknikcollege Fyrbodal möjlighet att lägga synpunkter på de planerade förändringarna.

9 Ekonomi och finansiering

9.1 Budget

Samverkansavtalet är kopplat till en årlig budget som beslutas av regional styrgrupp.

Budgeten ska omfatta: medlemsavgift i riksföreningen enligt gällande taxa, lönekostnader för gemensam regional processledare och OH-kostnader, samt marknadsföringsinsatser och evenemang. Budgetbeloppet indexregleras årligen enligt KPI (oktoberindex).

9.2 Finansiering

Teknikcollege finansieras av de ingående medlemskommunerna och debiteras utifrån invånarantal per den 1 november varje kalenderår. Avgiften debiteras kommunerna årligen i januari. Se bilaga 1. Eventuella över/underskott regleras av Fyrbodals kommunalförbund enligt gällande redovisningsregler

Medlemskommunerna finansierar medlemsavgift i riksföreningen enligt gällande taxa, lönekostnader för gemensam regional processledare och OH-kostnader. Se bilaga 2

Deltagande samverkansföretag finansierar marknadsförings- och informationsinriktade insatser inom Teknikcollege Fyrbodal. Utöver dessa insatser går samverkansföretagen in med in-kindfinansiering, se 8:2

10 Utvärdering och uppföljning

Avtalet utvärderas i sin helhet vart femte år, räknat från avtalets start.

Årlig uppföljning ska ske med deltagande parter utifrån beslutade mål, budget och resultat.

All verksamhet inom Teknikcollege Fyrbodal utvärderas och kvalitetssäkras enligt Teknikcollege nationella instrument för kvalitetsutvärdering. Granskningen sker i samband med omcertifieringsprocessen och ingående delar utvärderas systematiskt i ett årligen återkommande system.

11 Avtalsperiod och uppsägning

Detta samverkansavtal löper under fem år och avser certifieringsperiod 2023 – 2027 för Teknikcollege Fyrbodal. Efter det löper avtalet vidare med ett år i taget, om inte samverkansavtalet sägs upp. Om någon part vill säga upp avtalet efter certifieringsperioden så skall uppsägning ske senast 30 juni (1,5 år för nytt budgetår). Uppsägning meddelas skriftligen till samtliga avtalsparter.

12 Ändringar och tvister i samverkansavtalet

Eventuella ändringar under avtalsperioden ska diskuteras mellan avtalsparterna och beslutade ändringar ska lägga till i avtalet. Avtalet ska årligen följas upp av den regionala styrgruppen.

Eventuella tvister löses i första hand i samförstånd, internt inom det regionala samarbetet inom Teknikcollege Fyrbodal i andra hand av svensk allmän domstol.

13 Samverkansavtalets giltighet

Detta samverkansavtal ska undertecknas av samtliga parter för att vara giltigt. Samverkansavtalet upprättas i nio exemplar, varav ett tillfaller varje avtalspart.

Bilaga 1: Budget Teknikcollege Fyrbodal år 2023–2027.

Uddevalla 2023-XX-XX

.....
Namn
Titel
Organisation

.....
Namn
Titel
Organisation

Kalkyl Teknikcollege år 2024-2027

		U-009 Teknikcollege						DRUM-projekt Utöka Teknikcollege			
KOSTNADER		**År 2024**	**År 2025**	**År 2026**	**År 2027**	**Totalt**			**År 2024**	**År 2025**	**Totalt**
Personal											
Processledare		566 000	582 000	798 500	821 250				189 000	194 000	
Kommunikatör		36 636	37 735	77 750	80 070				36 600	37 600	
Ekonom		54 000	55 000	75 750	78 000				18 000	18 400	
Summa Personal		**656 636**	**674 735**	**952 000**	**979 320**				**243 600**	**250 000**	
Resekostnader											
5800 Resekostnader		15 000	15 000	20 500	20 500				5 500	5 500	
7331/7332 bilersättningar		15 975	15 975	31 975	31 975				16 000	16 000	
Summa resekostnader		**30 975**	**30 975**	**52 475**	**52 475**				**21 500**	**21 500**	
Övriga kostnader											
6980 Medlemsavgift Avgift Riksföreningen Teknikcollege*		76 520	82 000	87 740	93 882				57 500	61 500	
4100 Hyreskostnad projekt		22 500	23 000	31 500	32 500				7 500	7 700	
4110 OH-kostnader		22 500	23 000	31 500	32 500				7 500	7 700	
Summa Övriga kostnader		**121 520**	**128 000**	**150 740**	**158 882**				**72 500**	**76 900**	
Summa kostnader		**809 131**	**833 710**	**1 155 215**	**1 190 677**	**3 988 733**			**337 600**	**348 400**	**686 000**
FINANSIERING		**År 2024**	**År 2025**	**År 2026**	**År 2027**	**Totalt**			**År 2024**	**År 2025**	**Totalt**
Färgelanda		24 904	25 661	35 556	36 648	122 769		DRUM-medel	337 600	348 400	686 000
Lysekil		54 141	55 785	77 298	79 671	266 895					
Mellerud		35 337	36 410	50 451	52 000	174 198					
Munkedal		40 355	41 581	57 616	59 384	198 936					
Orust		58 698	60 481	83 804	86 377	289 360					
Trollhättan		225 932	232 796	322 569	332 471	1 113 768					
Uddevalla		218 175	224 802	311 493	321 055	1 075 524					
Vänersborg		151 589	156 194	216 428	223 071	747 283					
Summa finansiering		**809 131**	**833 710**	**1 155 215**	**1 190 677**	**3 988 733**			**337 600**	**348 400**	**686 000**

** Avgiften beräknad på* *8 kommuner med 4 utförare* *6 kommuner med 3 utförare*

Kommun	***Invånarantal 1 nov 2022***	**Samverkansparter TC**	***Fördelnings nyckel (%)***
Bengtsfors	9 254		0,00%
Dals-Ed	4 673		0,00%
Färgelanda	6 536	6 536	3,08%
Lysekil	14 209	14 209	6,69%
Mellerud	9 274	9 274	4,37%
Munkedal	10 591	10 591	4,99%
Orust	15 405	15 405	7,25%
Sotenäs	9 157		0,00%
Strömstad	13 340		0,00%
Tanum	13 001		0,00%
Trollhättan	59 295	59 295	27,92%
Uddevalla	57 259	57 259	26,96%
Vänersborg	39 784	39 784	18,73%
Åmål	12 222		0,00%
Summa	***274 000***	212 353	***100,00%***
Kostnad/invånare		3,81	3,93
Prisökning			

Potentiella samverkansparter TC

Bengtsfors
Dals-Ed
Sotenäs
Strömstad
Tanum
Åmål

	Tidigare förslag med 14 kommuner	Nytt förslag	Lägre debitering
Samverkansparter	2 024	2 024	
Färgelanda	29 040	24 904	-4 136
Lysekil	63 132	54 141	-8 991
Mellerud	41 205	35 337	-5 868
Munkedal	47 057	40 355	-6 702
Orust	68 446	58 698	-9 748
Trollhättan	263 453	225 932	-37 521
Uddevalla	254 407	218 175	-36 233
Vänersborg	176 764	151 589	-25 175
Summa	1 217 408	809 131	-134 374

Fyrbodals kommunalförbund
Sammanträdesprotokoll nr:

Förbundsdirektionen | Sammanträdesdatum 2023-09-21 | Sida 1()

Tid och plats	Torsdagen den 21 september, klockan 09:00 -15:15 Pensionat Slussen, Orust
Beslutande Ledamöter	Enligt närvarolista
Tjänstgörande ersättare	Enligt närvarolista
Övriga närvarande Tjänstepersoner	Förbundsdirektör, Anna Lärk Ståhlberg Sekreterare, Martin Palm Andreas Borg, kommunikatör Eva-Maria Persdotter Socialstrateg (digitalt) Morgan Ahlberg Infrastrukturstrateg Cecilia Sandberg, Kompetensförsörjningsstrateg
Övriga /gäster	Carina Sahlén VD mediapoolen Louise Jeppson Ordförande infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden Max Falk Västra Götalandsregionen Henrik Andersson, Sweco Erik Wahlström, Sweco
Utses att justera	
Justerande paragrafer Direktjustering	§71 - §88

Underskrifter

Sekreterare _____
Martin Palm

Ordförande _____
Peter Eriksson (M)

Justerande _____
Ingemar Samuelsson

Anslag/bevis

Protokollet är justerat och justeringen har tillkännagivits genom anslag på Fyrbodals digitala anslagstavla.

Organ	Förbundsdirektionen
Sammanträdesdatum	2023-09-21
Datumet när anslaget sätts upp	2023-09-27
Datumet när anslaget tas ner	2023-10-18
Förvaringsplats för protokollet	Fyrbodals kommunalförbund, Förbundskansliet, Museigatan 2, Uddevalla

Underskrift

Martin Palm

§ 76 Remissförslag Teknik College Fyrbodal

Förbundsdirektionens beslut:
Förbundsdirektionen beslutar att skicka ut det reviderade avtalsförslaget inklusive budget på remiss till medlemskommunerna.

Sammanfattning av ärendet
På direktionsmötet den 15 juni 2023 fattades beslut att ge förbundsdirektören i uppdrag att ta fram ett nytt förslag till avtal för Teknikcollege Fyrbodal. Förslaget skulle baseras på de remissvar som inkommit till förbundet under första och andra remissrundan. Ärendet handlar om att ta beslut om att skicka ut det nya förslaget på remiss till kommunerna för nytt ställningstagande.

Beslutsunderlag
Samverkansavtal
Budget Teknik College

Förslag till beslut på sammanträdet
Ordförande, Peter Eriksson (M): Förbundsdirektionen beslutar att
Samma beslut som ovan

Beslutsgång

Ordförande frågar på förslaget och finner att Förbundsdirektionen bifaller detta.

Beslutet skickas till
Medlemskommunerna
Diarium Fyrbodals Kommunalförbund

NETPUBLICATOR® VERIFIED

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Per Martin Palm
Date: 2023-09-26 13:41:10
BankID refno: 4911f065-7b2e-4e6f-a1e8-575d1ced72a5

Sekreterare: Martin Palm

Signed by: Peter Eriksson
Date: 2023-09-26 13:44:59
BankID refno: d820c41e-beaf-4eab-bfb8-e3d4dc90e09f

Ordförande: Peter Eriksson

Signed by: INGEMAR SAMUELSSON
Date: 2023-09-26 15:38:08
BankID refno: 4f6419a8-3289-4f08-ab24-32375eb0a163

Just: Ingemar Samuelsson

Signature reference: 042bcd50-fa19-419a-9c3a-d908f2124162

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.